C. VYHODNOCENÍ VLIVŮ ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE NA STAV A VÝVOJ ÚZEMÍ PODLE VYBRANÝCH SLEDOVANÝCH JEVŮ OBSAŽENÝCH V ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADECH

Pro proces územního plánování zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon - SZ) stanoví následující nástroje územního plánování :

- územně plánovací podklady, které zahrnují územně analytické podklady, územní studie a politiku územního rozvoje,
- územně plánovací dokumentaci, která zahrnuje zásady územního rozvoje (ZÚR), územní plány, regulační plány.

Z logiky věci vyplývá, že ZÚR LK jako ÚPD by měly vycházet z předchozího stupně procesu územního plánování, tedy z územně plánovacích podkladů, v tomto případě z územně analytických podkladů (ÚAP) pro Liberecký kraj.

Obsahem územně analytických podkladů jsou m.j. i :

- podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území (RURÚ)
- rozbor udržitelného rozvoje území formou SWOT analýzy v tematickém členění na oblasti jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje, obsahující i určení problémů k řešení na základě střetů v území .

Základním podkladem pro RURÚ jsou údaje o území, jejichž seznam je dán prováděcí vyhláškou ke stavebnímu zákonu. Obsah podkladů pro RURÚ v členění na tzv. **sledované jevy** je určen v příloze č. 1 k vyhlášce č. 500/2006 Sb., která je rozdělena do dvou částí :

- v části A jsou uvedeny ÚAP obcí – 119 sledovaných jevů
- v části B jsou uvedeny ÚAP kraje – 37 sledovaných jevů.

Podle nového SZ jsou ZÚR LK územně plánovací dokumentací pro území Libereckého kraje. Obsah ZÚR je stanoven v příloze č. 4 k vyhlášce č. 500/2006 Sb. Jejich hlavním účelem je stanovení priorit územního plánování kraje pro zajištění udržitelného rozvoje území a stanovení základních zásad pro upřesnění územního uspořádání řešeného území a pro udržitelný rozvoj území celého kraje.

Pro upřesnění územního uspořádání pro další rozvoj ZÚR LK vymezují rozvojové oblasti, rozvojové osy, specifické oblasti, plochy a koridory nadmístního významu, dále vymezují cílové charakteristiky krajiny a upřesňují územní podmínky koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot kraje. Dále v území vymezují veřejně prospěšné stavby a veřejně prospěšná opatření. V rámci vymezení rozvojových oblastí, os, ploch a koridorů stanovují podmínky pro územní plánování a kritéria pro rozhodování o změnách v území.

Pro zpracování ZÚR LK a jeho vyhodnocení je tedy nutno vycházet především z ÚAP pro Liberecký kraj a z rozboru udržitelného území Libereckého kraje.

Pro zpracování ZÚR LK i jeho vyhodnocení vlivů na URÚ byl **v rámci přípravných prací** uplatněn následující postup:

- byly vyhodnoceny údaje o území LK
- byla zpracována charakteristika stavu a vývoje území LK
- na jejím základě byly zpracovány dílčí SWOT analýzy pro jednotlivé úseky územního plánování a pro problémové okruhy v členění podle tří pilířů udržitelného rozvoje (ekonomický, sociální a enveronmentální) a podle dílčích podoblastí v rámci každého pilíře
- byla zpracována globální SWOT analýza v členění podle pilířů UR
- na základě dílčích SWOT analýz a globální SWOT analýzy byly stanoveny přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území LK
- byly stanoveny limity využití území
- na základě SWOT analýz a stanovených hodnot a limitů LK byl zpracován rozbor udržitelného rozvoje území.

Vyhodnocení vlivů ZÚR LK na stav a vývoj území je provedeno především v závislosti na podstatě a charakteru vlastních ZÚR LK. Proto byly hodnoceny především z aspektů stanovených priorit, hodnot území a definovaných zásad rozvoje s odkazem na rozvojové oblasti a osy, na specifické oblasti, plochy a koridory, které je naplňují. Je vyhodnoceno, jakým způsobem budou nebo mohou být ovlivněny a ovlivnění je doloženo na vybraných sledovaných jevech jako ukazatelích vývoje udržitelného rozvoje.

C.I. VYBRANÉ SLEDOVANÉ JEVY ÚZEMÍ LK PRO ZPRACOVÁNÍ RURÚ A PRO VYHODNOCENÍ VLIVŮ NA URÚ

Tabulka č. 1 Vybrané sledované jevy podle vyhlášky č.500/2006 Sb.

*	sledovaný jev	stav	popis
PILÍŘ A. EKONOMIKA			
7.	ekonomická aktivita podle odvětví	2C, 14D, 1E	průmysl celkem - 121 firem k roku 2005, nejvíce (118) ve zpracovatelském průmyslu - převažuje kategorii DI výroba ostatních nekovových minerálních výrobků (17), DL výroba elektrických optických přístrojů a zařízení (16), DK výroba a opravy strojů a zařízení jinde neuvedených (14) ; pouze 2 v kategorii C Těžba nerostných surovin. 1 v kategorii E Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody
15.	rekreační oblasti s celoročním a sezónním využitím	ANO	dle PR ÚP VÚC (str.90)- Lužické hory, Frýdlantsko, Jizerské hory, Krkonoše, Podkrkonoší
16.	počet staveb pro rodinnou rekreaci		nelze dohledat statistický údaj/vývoj - navrhujeme ke sledování; ukazatel je rovněž vázán a indikuje stav/vývoj Sociálního pilíře
17.	kapacita a kategorie ubytovacích zařízení	928	snížení oproti roku 2003 (980); z toho hotely a podobná zařízení 508 (hotely**** 6), ostatní hromadná ubytovací zařízení 420 (kempy 29, chatové a turistické ubytovny 118, ostatní nespecifikovaná 273); ukazatel je rovněž vázán a indikuje stav/vývoj Sociálního pilíře
18.	lázeňská místa a areály	ANO	lázeňská léčba - oblasti: České středohoří, Lužické hory, Turnovsko - Český ráj, Krkonoše, Podkrkonoší
19.	podíl obyvatel zásobovaných pitnou vodou z veřejného vodovodu	88,30%	v porovnání s Českou republikou (91,6%) podprůměrný stav; ukazatel je rovněž vázán a indikuje stav/vývoj Environmentálního pilíře
20.	podíl obyvatel zásobovaných plynem	39,4% (k roku 2004)	podíl obcí napojených na plyn ze sítě jednorázově vzrostl v roce 2001 na 39,4%, od této doby stagnuje; ukazatel je rovněž vázán a indikuje stav/vývoj Environmentálního pilíře
21.	podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci - bydlících v domech	68,50%	v porovnání s Českou republikou (79,1%) podprůměrný stav; ukazatel je rovněž vázán a indikuje stav/vývoj Environmentálního pilíře
37a)	hrubý domácí produkt (celkem/na 1 obyvatele/na 1 zaměstnance)	99 488 mil.Kč/ 232 303Kč/ 601 605Kč	v České republice 2 970 261 mil.Kč/ 290 232Kč/ 724 978Kč - v porovnání s ostatními kraji spíše podprůměrné

PILÍŘ B. SPOLEČNOST			
1.	vývoj počtu obyvatel/střední stav obyvatelstva	zvyšující se tendence/ 428 268	krajský vývoj: 427 722 (rok 2003), 427 563 (rok 2004), 429 031 (rok 2005)/ v České republice 10 234 092 obyvatel - kraj 2.nejmenší počtem obyv.(4,18% z ČR)
2.	podíl obyvatel ve věku 0 - 14 let na celkovém počtu obyvatel (v roce 2005)	65 672	činil v roce 2005 podíl 15,31% z celkového počtu obyvatel v kraji
3.	podíl obyvatel ve věku 65 let a více na celkovém počtu obyvatel (v roce 2005)	56 368	činil v roce 2005 podíl 13,14% z celkového počtu obyvatel v kraji
4.	podíl osob se základním vzděláním (a bez vzdělání)	78,4 tis.osob	zvyšující se tendence - 77,0 tis.osob(rok 2003), 78,3 tis.osob (rok 2004), 78,4 tis.osob(rok 2005)
5.	podíl osob s vysokoškolským vzděláním	28 tis.osob	zvyšující se/ kolísající tendence - 26,2 tis.osob(rok 2003), 23,0 tis.osob (rok 2004), 28,0 tis.osob(rok 2005)
6.	sídelní struktura	stabilizovaná, kromě malých obcí, kde došlo, anebo dochází k nárůstu rekreační funkce a úbytku obyvatel	sídelní struktura je v převážné míře stabilizovaná. V kraji je z 216 obcí 18% o velikosti do 199 obyvatel, 28% o velikosti 200 – 499 obyvatel a 28% o velikost 500-999 obyvatel. V kategorii velikosti obcí nad 10.000 obyvatel je pouze 2% obcí, ale žije v nich cca 50% obyvatelstva, zatímco v obcích o velikosti do 999 obyvatel žije cca 15% populace. (PR ÚP VÚC str.69)
8.	míra nezaměstnanosti	6,50%	v České republice 7,9% - v porovnání s ostatními kraji mírně lepší stav (min.3,5% Praha, max.13,9 Moravskoslezský kraj)
11.	výstavba domů a bytů - bytová výstavba: zahájené/rozestavěné/dokončené	961/5 616/ 1 133	v porovnání s ČR a ostatními kraji - silně podprůměrné/podprůměrné/lehce podprůměrné
12.	podíl neobydlených bytů na celkovém fondu: v rodinných domech/v bytových domech	2 193/ 5 521	stav k roku 2001(poslední sčítání) - v porovnání s ČR a ostatními kraji nízký stav neobydlených bytů
13.	struktura *domovního* fondu - domy celkem/ trvale obyd.domy/ neobydl.domy/ neobydl.ubyt.zařízení	84 883/ 66 347/ 18 524/ 12	stav k roku 2001(poslední sčítání) - v porovnání s ČR a ostatními kraji nejméně
37b)	disponibilní důchod domácností (celkem/na 1 obyvatele)	57 041 mil.Kč/ 133 190Kč	v České republice 1 446 598 mil.Kč/141 351Kč - v porovnání s ostatními kraji průměrné

PILÍŘ C. PROSTŘEDÍ			
22.	podíl zemědělské půdy z celkové výměry kraje	140 578ha (44,45%)	v České republice celkem 4 259 481ha (54%) - vzhledem k ostatním krajům nejméně (kromě HMP)
23.	podíl orné půdy ze celkové rozlohy kraje	60 812ha (21,76%)	v České republice celkem 3 047 250ha (38,64%)- vzhledem k ostatním krajům silně podprůměrný stav
24.	podíl trvalých travních porostů z celkové rozlohy kraje	62 811ha (19,86%)	v České republice celkem 973 791ha (12,35%)- vzhledem k ostatním krajům silně nadprůměrný stav
25.	podíl specielních zemědělských kultur z celkové rozlohy kraje -podíl zahrad a ovocných sadů	8 910ha (2,82%)	v České republice celkem 208 803ha (2,65%)- vzhledem k ostatním krajům průměrný stav
27.	podíl zastavěných a ostatních ploch z celkové výměry kraje	31 013ha (9,8%)	v České republice celkem 818 876ha (10%)- vzhledem k ostatním krajům průměrný stav
28.	podíl vodních ploch na celkové výměře kraje	4 788ha (1,51%)	v České republice celkem 160 937ha (2,04%)- vzhledem k ostatním krajům průměrný stav
29.	podíl lesů na celkové výměře kraje	139 923ha (44,24%)	v České republice celkem 2 647 417ha (33,57%)- vzhledem k ostatním krajům silně nadprůměrný stav (nejvíce z ČR)
30.	koeficient ekologické stability KES	ÚSES	prvky Územního systému ekologické stability jsou navrženy na všech úrovních a jsou zapracovány do ÚPD, podle KES bylo území v KOPK LK rozčleněno na základní krajinné typy - A krajina plně antropogenizovaná, B krajina harmonická, C krajina relativně přírodní
31.	stupeň přirozenosti lesních porostů (pro ZÚR LK nevhodné, nahradili jsme kategorizací lesa)		není nikde stanoveno, podle údajů Koncepce ochrany přírody a krajiny LK lze konstatovat, že v lesích, v rámci níže vyjmenovaných PLO, stále převažuje hospodářská druhová struktura - míra zastoupení přirozených porostů se odvíjí od konkrétních lesních celků a lokalit
32.	hranice přírodních lesních oblastí	PLO 5,17-23	hranice jsou zobrazeny v textové části odůvodnění v kapitole životní prostředí - do území zasahuje PLO: 5 České středohoří, 17 Polabí, 18 Severočeská pískovcová plošina a Český ráj, 19 Lužická pískovcová vrchovina, 20 Lužická pahorkatina, 21 Jizerské hory, Ještěd, 22 Krkonoše, 23 Podkrkonoší
33.	hranice bioregionů a *biochor*	11 bioregionů	hranice bioregionů jsou zobrazeny v textové části odůvodnění v kapitole životní prostředí; je zde zastoupeno 11 typů bioregionů: 1.15 Verneřický, 1.33 Kokořínský, 1.34 Ralský, 1.35 Hruboskalský, 1.36 Železnobrodský, 1.37 Podkrkonošský, 1.56 Žitavský, 1.66 Lužickohorský, 1.67 Jizerský, 1.68 Krkonošský, 1.6 Mladoboleslavský

34.	hranice klimatických regionů	CH4,CH6,CH7; MT2, MT4, MT7, MT9, MT10, MT11	hranice jsou zobrazeny v textové části odůvodnění v kapitole životní prostředí, zastoupeno je zde 6 mírně teplých oblastí a 3 chladné oblasti
35.	počet obcí a obyvatel v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší - % ploch zón/aglomerace	PM_{10} d - 42,2%; B(a)P - 0,4%	OZKO - území, kde došlo k překročení hodnot imisních limitů pro PM_{10}, NO_2 a benzen a cílových imisních limitů pro polycyklické aromatické uhlovodíky vyjádřené jako benzo(a)pyren pro ochranu zdraví v rámci zón/aglomerací (PM_{10} d - denní imisní limit); ukazatel je rovněž vázán a indikuje stav/vývoj Sociálního pilíře
36.	hodnoty imisního znečištění životního prostředí a jejich vývoj	PM_{10}, ozon	imisní znečištění - statistická data z ČSÚ nejsou dostupná - pouze z ČHMÚ podle jednotlivých stanic; z ročenky Stav životního prostředí - Liberecký kraj,2005: monitoring imisí je zajišťován na 13 stanicích, z nichž 7 jako automatizovaný imisní monitoring; v roce 2005 nebyla vyhlašována opatření při smogových situacích, protože nebyly překročeny zvláštní imisní limity; imisní limit pro PM_{10} byl překračován na měřících stanicích v Liberci, Jablonci nad Nisou, České lípě a Radimovicích; dále bylo zaznamenáno překročení imisní hodnoty pro ozon v Liberci a v Souši vlivem vyšších koncentrací prekurzorů ozonu (NO_2) a souhrny atmosférických srážek; hodnoty imisních koncentrací těžkých kovů na měřící stanici Tanvald nejsou za rok 2005 k dispozici, ale díky novým technickým opatřením na zdrojích provozů společnosti Jablonex Group a.s. se očekává zlepšování situace

*číslo sledovaného jevu odpovídá vyhlášce č.500/2006 Sb.

C.II. SOUHRNNÁ SWOT ANALÝZA ÚZEMÍ LK PODLE JEDNOTLIVÝCH PROBLÉMOVÝCH OKRUHŮ V PILÍŘÍCH URÚ

SWOT analýza je komplexní metodou kvalitativního hodnocení. Jádro metody spočívá v klasifikaci a ohodnocení jednotlivých faktorů, které jsou rozděleny do čtyř základních skupin (tj. faktory vyjadřující SILNÉ nebo SLABÉ vnitřní stránky subjektu a faktory vyjadřující PŘÍLEŽITOSTI a HROZBY jako vlastnosti vnějšího prostředí).
SWOT analýza je součástí strategického (dlouhodobého) plánování společnosti. Umožňuje formulovat strategické vize:

- rozvojem silných stránek,
- odstraněním slabých stránek,
- využitím budoucích příležitostí,
- vyhnutím se rizikům.

Metoda SWOT analýzy se v územním plánování používá ke zjištění a vyhodnocení udržitelného rozvoje území. Zjištění a vyhodnocení udržitelného rozvoje území je součástí rozboru udržitelného rozvoje území, který je podmnožinou územně analytických podkladů - nového nástroje územního plánování na úrovni obcí s rozšířenou působností a krajů. ÚAP zjišťují a vyhodnocují stav a vývoj území.
Zjištění a vyhodnocení udržitelného rozvoje území zahrnuje uvedení jeho silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb v tématickém členění.
Závěrem těchto tématických zjištění a vyhodnocení udržitelného rozvoje území je vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území.

Na základě podrobných dílčích SWOT analýz pro jednotlivé úseky územního plánování a kategorie členění ÚAP byla zpracována souhrnná SWOT analýza území LK, v členění na problémové okruhy v rámci pilířů UR podle struktury v aktualizovaném zadání pro ZÚR LK a pro jeho vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území (Aktualizované zadání ÚP VÚC LK, prosinec 2006).

Pilíř A – Ekonomika :

A.1. Hospodářský rozvoj

A.2. Veřejná ekonomika

A.3. Dopravní infrastruktura a dopravní systémy

A.4. Technická infrastruktura

A.5. Cestovní ruch

Pilíř B – Společnost :

B.1. Obyvatelstvo

B.2. Výchova, vzdělávání a osvěta

B.3. Zdravotnictví

B.4. Sociální oblast

B.5. Kultura a památková péče

B.6. Sport a tělovýchova

B.7. Bydlení a bytový fond

B.8. Zaměstnanost a trh práce

Pilíř C – Prostředí :

C.1. Základní fyzicko-geografické charakteristiky

C.2. Ovzduší

C.3. Voda

C.4. Staré ekologické zátěže

C.5. Příroda a krajina

C.6. Suroviny a odpady

C.7. Environmentální vzdělání, osvěta

C.8. Zemědělství a lesní hospodářství

C.9. Financování ochrany a tvorby životního prostředí.

Pilíř A - Ekonomika

A.1. Hospodářský rozvoj	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
tradiční průmyslové činnosti založené na místních znalostech	koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje
stabilní trh práce	silné zaměření na automobilový průmysl
zavedené malé a střední podnikání	nízké ekonomické ohodnocení tradičních hospodářských odvětví
stabilní postavení velkých podniků	malé využití alternativních a ekologických způsobů hospodářství
silný zpracovatelský průmysl	nedostatečná připravenost ploch pro rozvoj průmyslové základny
existence funkčních průmyslových zón	rozdrobená sídelní struktura venkova – velký počet malých obcí a jejich částí (sídel) s nízkou ekonomickou stabilitou
rozvojový potenciál liberecko-jablonecké aglomerace	velký počet brownfields s ekologickou zátěží
dobrá dostupnost centra automobilového průmyslu Mladé Boleslavi a hlavního města Prahy	opuštěný bývalý vojenský prostor Ralsko bez dostatečné infrastruktury
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
důsledné zavádění principu eko-efektivity vedoucí k energetickým a surovinovým úsporám	jednostranné zaměření klíčových ekonomických subjektů na automobilový průmysl
orientace na průmysl a služby s vyšší přidanou hodnotou	strukturální problémy v tradičních odvětvích průmyslu (sklářství, bižuterie) na národní i mezinárodní úrovni
rozvoj výzkumných a inovačních technologií se zaváděním do praxe	neefektivní revitalizace a využití ploch brownfileds s preferencí investic záměrů na "zelené louce"
rozvoj a zvýšení prestiže tradičních řemesel a drobného podnikání	podpora investic do výrob s nízkou přidanou hodnotou práce
rozvoj "zeleného" podnikání a služeb	útlum malého a středního podnikání v souvislosti s hospodářskou politikou státu
zlepšení připravenosti průmyslových zón a územních podmínek pro rozvoj ekonomických aktivit	odliv zahraničního kapitálu
nové využití opuštěných areálů a objektů (brownfields) potenciálními investory	ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti
rozvoj přeshraniční spolupráce podnikatelských subjektů	
podpora a propagace dobrovolných nástrojů environmentální politiky pro podnikatelské subjekty (environmentální management, ekoznačky, ekologicky šetrné výrobky, ekologické zemědělství aj)	

A.2.Veřejná ekonomika	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
	složitá finanční situace malých obcí s nízkými obecními rozpočty
	ztráta dynamiky vlastních příjmů obcí
	nedostatek finančních zdrojů na rozvojové projekty
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
kvalitně připravené projekty a efektivní využívání finančních nástrojů EU na rozvoj území obcí	pokles ekonomické aktivity v důsledku nízkých příjmů obcí
vyšší míra vzájemné spolupráce obcí	pokles šance na získání podpůrných finančních prostředků
stanovení priorit pro financování opatření k dosažení cílů udržitelného rozvoje na úrovni obcí i kraje	pokračující růst zadluženosti obcí, neefektivní hospodaření
	vysoká míra závislosti obcí na státu a kraji
	nedostatek finančních zdrojů na reprodukci a rozvoj komunální infrastruktury

A.3. Dopravní infrastruktura a systémy	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
hustá síť silnic a železničních tratí	přetíženost úseků hlavní silniční sítě, absence obchvatů měst a obcí
hustá síť autobusových linek se stabilních počtem přepravovaných osob, další budování integrované dopravy pro optimalizaci obslužnosti území	špatná přístupnost k hranicím státu, chybějící přímé silniční spojení do SRN
vyznačení mezinárodních a nadregionálních cyklotras na území LK, hustá síť ostatních cyklotras	nevyhovující stavební a dopravně technický stav komunikací i železniční sítě
přirozené historické vazby na SRN a Polsko	nedostatek finančních prostředků na stavby, opravy a údržbu silniční sítě.
nastavené dobré podmínky pro zvyšování rozvoje ekologicky šetrných forem dopravy	zastaralý vozový park, nízká přepravní rychlost a nevyhovující kultura cestování
	nedostatečná dopravní obslužnost částí území veřejnou hromadnou dopravou, nízký stupeň integrace dopravy
	omezené provozní možnosti letišť v Libereckém kraji
	chybějící oddělení pěší a cyklistické dopravy od automobilové dopravy, velký počet nebezpečných a rizikových míst na stávajících cyklotrasách, nekoordinované značení cyklotras
	zhoršená dopravní dostupnost Liberce z okrajových částí kraje
	nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy
	nekonkurenceschopné železniční napojení na Prahu vůči napojení silničnímu
	nedostatečné železniční napojení na Hradec Králové a Ústí nad Labem
	silniční napojení LK na Ústecký a Královéhradecký kraj neodpovídající dnešním požadavkům
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
dobudování, modernizace hlavních silničních tahů napojení regionu na dálniční systém EU	nedostatek finančních zdrojů na reprodukci a rozvoj infrastruktury, rušení železničních tratí a omezování provozu
rychlé železniční spojení krajských metropolí (Hradec Králové, Ústí nad Labem, Praha), modernizace a optimalizace tratí.	odkládání dostavby páteřních tras regionu a napojení regionu na mezinárodní dopravní síť
zajištění vyššího podílu veřejné hromadné dopravy na celkových přepravních výkonech	zhoršování dopravní obslužnosti, zejména ve venkovských oblastech
realizace projektu REGIOTRAM NISA	útlum veřejné dopravy, zvyšování koncentrace individuální dopravy zejména ve velkých městech
rozvoj kombinované dopravy, převedení větší části nákladní dopravy na železnici.	zánik letecké dopravy na území Libereckého kraje
podpora rozvoje cykloturistiky zavedením vhodných, přepravních vozů a vlaků, optimalizace sítě cyklotras	
rozvoj regionálního letiště dobře dostupného zejména z krajského města	

A.4. Technická infrastruktura	
zásobování vodou a odkanalizování a čištění odpadních vod	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
soběstačnost kraje z hlediska zdrojů kvalitní pitné vody	značná část Libereckého kraje je závislá na povrchových vodách, které jsou snadno zranitelné
nadprůměrné připojení obcí na veřejný vodovod v porovnání s celostátním průměrem	značné stáří rozvodných sítí, velké ztráty vody při distribuci
legislativní velkoplošná ochrana nejvýznamnějších zdrojů podzemních vod	vlivem změny počasí směrem k extrémům dochází v dlouhodobém průměru ke snižování kvantity a kvality podzemních vod
	snížení kvality povrchových vod vlivem nevhodného hospodaření v krajině
	nízký podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci
	velké množství objektů s nevyhovujícím způsobem čištění odpadních vod
	nízký podíl oddílné kanalizace, ČOV jsou nadměrně zatěžovány balastními vodami
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
rekonstrukcí vodovodní sítě dojde k významným úsporám	nedostatečná ochrana jímacích území zdrojů pitné vody
ochrana lokality akumulace povrchových vod Vilémov z hlediska budoucího možného zásobování obyvatelstva pitnou vodou	negativní změny kvantity a kvality podzemních a povrchových vod v souvislosti s těžbou dolu Turow a s nevhodným hospodařením v krajině
zvyšování podílu čištění odpadních vod, jejich množství a kvality	ohrožení kvality povrchových a podzemních vod vlivem nečištění odpadních vod
budování a modernizace kanalizačních systémů a ČOV v obcích	

A.4. Technická infrastruktura	
energetika a informační systémy	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
území je plošně pokryto elektrickou sítí a distribučními trafostanicemi VVN/VN	velmi omezená výroba elektrické energie
plocha kraje je dostatečně pokryta VTL plynovody pro využití ZP	distribuční VN napětí na třech úrovních 10,22,35kV
systémy CZT mají kapacitní rezervy pro rozšíření dodávky tepelné energie	největší SCZT jsou parní
plochy lesů zajišťují dostatek odpadového dřeva pro další rozvoj jeho využití	minimální snaha dodavatelů ZP o rozšíření systémů do jiných obcí
	nedostatečné a neefektivní naplňování energetické politiky, jež by prioritně upřednostňovala energetické úspory a využívání obnovitelných zdrojů energie (nedostatečné propojení a rovnováha s ekonomickými nástroji)
	minimální využití obnovitelných zdrojů energie
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
zvýšení úspor všech druhů energií	elektrická energie - tři napěťové úrovně VN distribučního napětí snižují možnosti záskoku na této úrovni.
rozšíření výroby elektrické energie pomocí kogenerace a teplárenského cyklu v SCZT	nevhodné situování větrných elektráren s negativním vlivem na krajinný ráz
rozšíření napojení rozvodných sítí VVN mimo území kraje na zdroje elektrické energie	degradace půdy při pěstování rychlerostoucích dřevin
využití potenciálu obnovitelných zdrojů energie - biomasa, větrná energie, geotermální energie	vysoká závislost SCZT, sklářského průmyslu a některých obcí na dodávkách zemního plynu
využití pro vytápění volných kapacit SCZT, dodávek elektrické energie a zemního plynu oproti spalování nekvalitních paliv	neefektivní využívání nově budované infrastruktury (plynofikace)
rozšíření plynofikace	
zajišťování komunikačních koridorů pro budování vysokorychlostního internetu	
doplňování vysílacích radiových sítí pro zemské digitální televizní a rozhlasové vysílání včetně mobilního telekomunikačního systému	

A.5. Cestovní ruch	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
vysoký potenciál a atraktivita přírodních a kulturně historických hodnot území	nedostatečná kvalita základních služeb a turistické infrastruktury
značný počet ubytovacích a stravovacích kapacit, poměrně dobrá nabídka doplňkových služeb CR ve městech a hlavních střediscích	nedostatek doprovodné infrastruktury mimo území větších měst a hlavních turistických center
hustá síť značených turistických a cykloturistických tras a upravované lyžařské terény	přetížení hlavních středisek CR
dobrá dopravní dostupnost z Prahy	
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
zvyšování zájmu o domácí CR a vzrůstající zájem podnikatelů o zkvalitnění služeb	ekonomická nerentabilita provozování služeb CR – zanikání zařízení a kapacit
využití potenciálu venkovského prostoru pro měkkou-venkovskou turistiku v souladu se zásadami udržitelného rozvoje	odliv zájmu turistů z důvodu málo kvalitních služeb
získávání prostředků na rozvoj CR z Evropských fondů	intenzivní rozvoj tvrdých forem cestovního ruchu v nevhodných lokalitách negativně ovlivní životní prostředí
využití přírodního a kulturního potenciálu kraje pro rozvoj podnikání v oblasti cestovního ruchu a navazujících odvětví	extrémní klimatické podmínky
rozvoj přeshraniční spolupráce (Polsko, SRN)	překročení únosnosti stávajících rekreačních a turistických center nadměrnou návštěvností
pořádání MS 2009 v klasickém lyžování a dalších mezinárodních akcí	špatná úroveň spolupráce subjektů působících v cestovním ruchu
vzájemné propojení turistických oblastí a středisek cestovního ruchu odpovídající dopravou	

Pilíř B – Společnost

B.1. Obyvatelstvo	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
příznivá věková struktura a růst počtu obyvatel	oslabená vnitřní integrita kraje
	nevhodná věková struktura a úbytek obyvatel ve východní části kraje
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
příznivá imigrační politika	postupné stárnutí obyvatelstva a jeho postupný úbytek
	vylidňování zejména menších obcí a jejich přechod na čistě rekreační funkci
	nedostatečné krizové zabezpečení obyvatelstva a území

B.2. Výchova, vzdělávání, osvěta	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
existence Technické univerzity v Liberci	negativní změny životního stylu a stále více převažující spotřební chování obyvatel
existující výzkumný potenciál	nižší úroveň vzdělanosti proti průměru ČR
regionální specializace některých středních a vyšších odborných škol	nerozvinutý systém dalšího a celoživotního vzdělávání
	úbytek počtu žáků spojený s poklesem počtu škol
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
rozvoj systému celoživotního učení	uzavírání škol v obcích, zhoršování regionální dostupnosti škol
využití potenciálu Technické univerzity v Liberci	nevhodná oborová struktura absolventů s obtížným uplatněním na trhu práce
posilování informační gramotnosti obyvatel	

B.3. Zdravotnictví	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
dobrá dostupnost a dobrá úroveň zdravotní péče a dostatečná kapacita zdravotnických zařízení	nevyvážený systém financování zdravotní péče
existence zdravotnických zařízení nadregionálního významu, specializovaných zdravotnických pracovišť	
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
podpora zdravého životního stylu	zhoršování zdravotního stavu obyvatelstva

B.4. Sociální oblast	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
relativně velká nabídka sociálních služeb	nedostatečná kapacita zařízení sociální péče
	nedostatečné propojení systému zdravotní a sociální péče
	nedostatečná podpora alternativních forem sociální péče
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
transformace zařízení sociálních služeb a jejich standardizace	nízká efektivita sociálních služeb
prevence sociálně patologických jevů podporou volnočasových aktivit	nárůst sociálně slabších a méně přizpůsobivých skupin obyvatel

B.5 Kultura a památková péče	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
významný počet památkově chráněných území	špatný technický stav některých historických objektů a staveb a nedostatečná údržba části památkového fondu
vysoký potenciál historických objektů nadregionálního významu	omezená přístupnost a kulturní využití sakrálních památek
množství drobných památek a rozmanitost lidové architektury	nedostatek zpracovaných historicky stavebních průzkumů
bohatost nalezišť historického osídlení na území kraje	nevhodné využívání některých památek
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
získání dotací z Evropských fondů na obnovu památek	pokračující chátrání kulturních a historických památek z důvodu nedostatečné péče a nedostatku finančních prostředků
vhodné využívání památek pro cestovní ruch a kulturní aktivity	nezájem veřejných subjektů o památky – nevhodná státní politika
využití ohrožených památek pro podnikatelské a neziskové aktivity	devastace památek nevhodným využitím a necitlivými opravami

B.6. Sport a tělovýchova	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
četné příležitosti sportovního vyžití, existence sportovních areálů nadregionálního významu	špatný technický stav mnohých sportovních zařízení
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
rozvoj sportu a sportovních zařízení vyvolaný rozvojem cestovního ruchu, vytvoření nových produktů pro podporu rozvoje cestovního ruchu	nedostatečná obnova sportovních zařízení

B.7. Bydlení a bytový fond	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
atraktivita pro trvalé a druhé bydlení, růst poptávky	nekoncepční rozvoj bydlení
rostoucí počet rozestavěných a dokončených bytů	
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
využívání objektů individuální rekreace pro trvalé bydlení	neudržitelná urbanizace a suburbanizace volné krajiny zejména v okolí větších měst
	vysídlování malých obcí, jejich případná přeměna na rekreační sídla a ztráta zájmu o jejich rozvoj

B.8. Zaměstnanost a trh práce	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
relativně vyrovnaná nabídka a poptávka pracovních příležitostí	nedostatek nabídky pracovních příležitostí v některých územích
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
vytváření nových pracovních míst v primárním sektoru (údržba krajiny), při sanacích starých ekologických zátěží a realizaci environmentálních opatření (realizace protipovodňových opatření, zvyšování retenčních schopností krajiny, realizace prvků ÚSES aj)	nárůst dlouhodobě nezaměstnaných, sociálně slabších a méně přizpůsobivých skupin obyvatel
vytvoření vhodných podmínek pro ekonomický rozvoj z hlediska potenciálu trhu práce zvláště v některých obcích	populační nestabilita a velká fluktuace obyvatel – riziko migrace mimo kraj při nedostatku pracovních příležitostí

Pilíř C - Prostředí

C.1. Základní fyzicko-geografické chrakteristiky	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
velká krajinná diverzita, atraktivita a pestrost přírodního prostředí	
výhodná geografická poloha kraje a mezinárodní spolupráce	
hodnotné krajinné prostředí	
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
využití přírodních a kulturních fenoménů pro zvýšení atraktivity a přitažlivosti Libereckého kraje	snížení atraktivity Libereckého kraje

C.2. Ovzduší	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
výrazné snížení produkovaných emisí do ovzduší od 90.let minulého století	rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
pokračování v trendu snižování množství škodlivých látek a zvyšování kvality ovzduší	opětný nárůst produkce emisí z malých stacionárních zdrojů znečištění z důvodu zpětného přechodu k využívání fosilních paliv v důsledku zdražování ušlechtilých
	trvající imisní ohrožení lesních porostů z přeshraničních zdrojů znečišťování ovzduší (Turów)
	zhoršení ovzduší navyšováním přeprav v individuální dopravě

C.3. Voda	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
snaha o dlouhodobé snižování znečištění povrchových a podzemních vod	znečištění povrchových toků vlivem nedostatečného čištění odpadních vod
poměrně malá míra znečištění povrchových a podzemních vod v současné době	urychlení odtoku povrchových vod vlivem nevhodného hospodaření a urbanizaci ploch
poměrně hustá síť vodních toků	velké procento zástavby v zátopovém území
značná část kraje leží v oblasti s vysokým srážkovým úhrnem	přímý vliv zemědělského, lesního hospodaření, těžby nerostných surovin a neřešených starých ekologických zátěží na kvalitu podzemních a povrchových vod
stále vyhovující řešení povodní v povodí Lužické Nisy v oblasti s vysokou koncentrací zástavby	
zpracování podrobných dokumentů v oblasti vodního hospodářství a protipovodňové prevence	
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
realizace opatření vedoucí k zvyšování záchytu vod v krajině a další preventivní opatření vedoucí ke snižování povodňových stavů	zvýšení povrchového odtoku vlivem nevhodné urbanizace území
ochrana přehradního profilu Vilémov z hlediska protipovodňové prevence	kontaminace pozemních a povrchových vod neřešenými starými ekologickými zátěžemi
	nedořešená protipovodňová opatření na Jizeře a Ploučnici, nárůst lokálních záplav

C.4. Staré ekologické zátěže	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
	velký rozsah a počet nevyužitých a zdevastovaných ploch a objektů (brownfields)
	přítomnost četných ekologických zátěží a ploch devastovaných těžbou
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
odstraňování starých ekologických zátěží a kontaminace životního prostředí, využití sanovaných ploch pro rozvoj území	pokračující nebo stagnující kontaminace složek životního prostředí v územích starých ekologických zátěží a území devastovaných těžbou nerostných surovin

C.5. Příroda a krajina	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
vysoký potenciál a pestrost hodnotného krajinného a přírodního prostředí s vysokou diverzitou	místně snížená krajinná hodnota vlivem špatných způsobů zemědělského hospodaření
vysoká koncentrace a rozsah území v zájmech tuzemské i mezinárodní obecné i zvláštní ochrany přírody a krajiny	místně velká rozloha neobhospodařovaných zemědělských půd
pestrost krajinných typů, relativně zachovalý a atraktivní krajinný ráz	místně značně rozsáhlé plochy lesních porostů s nepůvodní druhovou skladbou i věkovou strukturou
existence řady koncepčních dokumentů a programů v oblasti životního prostředí a ochrany přírody a krajiny	minimální pěstební péče o prvky nelesní zeleně
rozmanitost a relativní zachovalost venkovských sídel	stagnující proces realizace navržených (nefunkčních) prvků ÚSES,
	místně narušené či nedostatečně zabezpečené hydrologické vazby v krajině a snížená ekologicko-stabilizační funkce velké části vodních toků
	nízká úroveň spolupráce mezi managementem velkoplošných zvláště chráněných území a zástupci obcí a některými uživateli těchto území, absence ucelených koncepčních programů eliminujících střety sportovního a rekreačního využívání některých velkoplošně zvláště chráněných území
	umístění a zvýšený tlak na novou lokalizaci stavebních či průmyslových aktivity do přírodně a krajinářsky cenných partií
	nedostatečná péče a údržba krajiny
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
alternativní způsoby zemědělského hospodaření a ekologicky šetrné aktivity na zemědělských pozemcích dlouhodobě nevyužívaných nebo nevhodných pro intenzivní hospodaření	narušení krajinného rázu nevhodnými stavebními zásahy, změnami kultur pozemků a organizací zemědělského půdního fondu
existence programů a realizací revitalizace krajiny, s cílem navýšení ekologické stability přednostně ve zvláště i obecně chráněných územích	možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny
nové „civilní“ využití prostoru Ralsko	výstavba velkých vodních nádrží v přírodně cenných a chráněných územích
posílení mimoprodukční funkce zemědělství a lesnictví s důrazem na údržbu a obnovu krajiny	další šíření geograficky nepůvodních invazních druhů rostlin a živočichů, pokračující sukcese dřevin a křovin na nevyužívané zemědělské půdě
podpora obnovy nebo vytvoření vegetační infrastruktury krajiny (síť polních cest, doprovodná zeleň)	rostoucí tlak na krajinu a ekosystémy ve velkoplošně zvláště chráněných územích v důsledku předimenzovaného rozvoje ekonomických i rekreačních a turistických aktivit
	výrazné ubývání volné krajiny na úkor zástavby
	zdlouhavé řešení existujících problémů zvyšujících rizika vzniku havárií a přírodních katastrof

C.6. Suroviny a odpady	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
velké surovinové zásoby stavebních a sklářských písků a kameniva	dopady povrchové těžby na životní prostředí
rostoucí podíl tříděného odpadu, zřizování sběrných dvorů, zneškodňování odpadů ve spalovně Liberec	přetrvávající a nedostatečně řešená sanace v oblastech těžby uranu
dostatečná kapacita zařízení na zneškodňování odpadů	slabé využití tříděných odpadů
dobré legislativní zabezpečení, zpracování kvalitních plánů odpadového hospodářství	stále nedostatečná prevence vzniku odpadů a černých skládek
	nelegální dovoz odpadů především ze SRN
	skládkování jako převažující systém odstraňování odpadů
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
pokračování a ukončení rekultivací a sanací území po těžbě nerostných surovin	snižování zásob nerostného bohatství pro budoucí generace vlivem nešetrného hospodaření s ním
zavedení nového systému priorit v nakládání s odpady, kompatibilního s EU	rostoucí tlak na krajinu v důsledku požadavků na rozšiřování těžeb
rozšiřování příležitostí třídění a surovinového či energetického využití odpadů	ohrožení zásob podzemních vod v CHOPAV vlivem pomalého a nedostatečného řešení následků chemické těžby uranu
	nárůst počtu nelegálních skládek

C.7. Environmentální vzdělání a osvěta	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
rozvinutý a rostoucí trend aktivit v rámci EVVO	nedostatečně rozvinutý systém vzdělávání a osvěty v oblasti udržitelného rozvoje
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
podpora EVVO - pokračování v trendu zvyšování environmentálního povědomí obyvatel	nedostatečná informovanost a angažovanost veřejnosti na připravovaných programech a projektech v oblasti životního prostředí

C.8. Zemědělství a lesní hospodářství	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
dostatečná výměra kvalitní zemědělské půdy a pestrých klimatických podmínek pro fungování a rozvoj oboru	vysoký podíl ladem ležící a nevyužívané půdy a prázdných objektů původní zemědělské výroby
vhodné podmínky pro rozvoj alternativního zemědělství	nezajištěnost podmínek pro pěstování a využívání biomasy pro energetické účely
značná rozloha meliorovaných pozemků	nedostatečný rozsah živočišné výroby mající vliv na zanedbanost travních porostů a zatravněné orné půdy
vysoká lesnatost umožňující fungování specializovaných výrobních provozů a zaměstnanost zejména ve venkovském prostoru	absence údržby meliračních systémů
vysoký podíl lesů ve vlastnictví státu umožňující vysoký standard odborné péče, dokončená privatizace lesní půdy	omezující podmínky zemědělského hospodaření ve velkoplošně zvláště chráněných územích
v lesnictví - existence množství aktuálních odborných programů v územně diferencovaných územních jednotkách (OPRL, LHP, LHO) respektujících principy udržitelného rozvoje hospodaření v lesích, dlouhodobá tradice oboru	pokračující trend realizací investičních záměrů na zemědělské půdě namísto preference ploch brownfields
	značně pozměněná druhová i věková struktura lesních porostů
	místní snahy o umísťování rekreačních a sportovních zařízení do lesů
	lesní hospodaření nezohledňuje v dostatečné míře potřeby a podmínky ochrany ŽP
	rozsáhlé plochy imisně poškozených lesních porostů
	malé zastoupení ekologického zemědělství
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
využití vhodných pozemků (zemědělsky neobhospodařovaných) pro pěstování energetických plodin	další pokles zemědělské výroby
posilování mimoprodukčních funkcí zemědělského hospodaření	přetrvávající trend tradičního produkčního zemědělství, zanedbávání údržby krajiny
pokračující omezování půdní eroze zalesňováním zemědělských pozemků, a zatravňováním orné půdy zároveň umožňující nárůst živočišně výroby	absence aktuálních rozvojových programů a nedodržování programů již schválených
využití kapacit a možností rozvoje cestovního ruchu jako jednoho z aspektů revitalizace venkova a krajiny	úbytek zemědělských půd ve výškově členitých územích, zanedbávání a snaha o rušení travnatých enkláv v okrajích lesních komplexů
	pokračující acidifikace půdy a její degradace

C.9. Financování ochrany a tvorby životního prostředí	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
	nedostatek financí na aktivity přispívající ke zlepšování stavu složek životního prostředí
	pokračování ve snižování finančních podpor ekologickým zemědělcům

Zdroj: [ENVI-TON,CityPlan]

C.III. SOUHRNNÁ SWOT ANALÝZA ÚZEMÍ LK PODLE PILÍŘŮ URÚ

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
PILÍŘ A – EKONOMIKA	
stabilní trh práce	koncentrace ekonomické činnosti do center, oslabení periferních oblastí
zavedené malé a střední podnikání, stabilní postavení velkých podniků	silné zaměření na automobilový průmysl; nízké ekonomické ohodnocení tradičních hospodářských odvětví a malé využití alternativních a ekologických způsobů hospodaření
silný zpracovatelský průmysl	velký počet ploch brownfields se SEZ, nedostatečná připravenost ploch pro rozvoj průmyslové základny
hustá síť silnic, železnic, cyklotras, autobusových linek	nevyhovující stavební a dopravně technický stav komunikací i železniční sítě, cyklotras, nedostatek finančních prostředků na stavby, opravy a údržbu silniční sítě.
přirozené historické vazby na SRN a Polsko; dobrá dopravní dostupnost z Prahy	přetíženost úseků hlavní silniční sítě, špatná přístupnost k hranicím státu, chybějící přímé silniční spojení do SRN, absence obchvatů měst a obcí
nastavené dobré podmínky pro zvyšování rozvoje ekologicky šetrných forem dopravy	rozdrobená sídelní struktura venkova – velký počet malých obcí s nízkou ekonomickou stabilitou
soběstačnost kraje z hlediska zdrojů kvalitní pitné vody (legislativní velkoplošná ochrana nejvýznamnějších zdrojů podzemních vod)	nedostatečná dopravní obslužnost částí území (zejména venkova) veřejnou hromadnou dopravou, nízký stupeň integrace dopravy
nadprůměrné připojení obcí na veřejný vodovod v porovnání s celostátním průměrem	nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy
dostatečné pokrytí kraje inženýrskými sítěmi a zařízeními, kapacitní rezervy ZT pro dodávky tepla	snižování kvality podzemních vod
vysoký potenciál a atraktivita přírodních a kulturně historických hodnot území	značná část Libereckého kraje je závislá na povrchových vodách, které jsou snadno zranitelné (nevhodným hospodařením, extrémním počasím)
značný počet ubytovacích a stravovacích kapacit, poměrně dobrá nabídka doplňkových služeb CR ve městech a hlavních střediscích	značné stáří rozvodných sítí, ztráty při distribuci
výhodná geografická poloha kraje a mezinárodní spolupráce	nízký podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci, nízký podíl oddílné kanalizace, velké množství objektů s nevyhovujícím způsobem čištění odpadních vod
dostatečná výměra kvalitní zeměd. půdy a pestrých klimatických podmínek pro fungování a rozvoj oboru, značná rozloha meliorovaných pozemků	velmi omezená výroba elektrické energie v řešeném území, distribuční VN napětí je na třech úrovních
	nevyhovující technologie velkých SCZT
	nedostatečné a neefektivní naplňování energetické politiky, jež by prioritně upřednostňovala energetické úspory a využívání obnovitelných zdrojů energie (nedostatečné propojení a rovnováha s ekonomickými nástroji)
	nezajištěnost podmínek pro pěstování a využívání biomasy pro energetické účely
	nedostatečná kvalita základních služeb a turistické infrastruktury
	nedostatek doprovodné infrastruktury mimo území větších měst a hlavních turistických center a s tím spojené přetížení hlavních středisek CR
	absence Programu rozvoje venkova, nedokončená realizace KPÚ
	zhoršená dopravní dostupnost Liberce z okrajových částí

PILÍŘ B – SPOLEČNOST	
příznivá věková struktura a růst počtu obyvatel	oslabená vnitřní integrita kraje
specializace středních a vyšších škol, existence VŠ (TUL) a výzkumného potenciálu	vylidňování zejména menších obcí, postupné stárnutí a úbytek obyvatelstva
dobrá úroveň zdravotní péče, dostatečná kapacita zařízení, existence specializovaných zařízení	nedostatečná kapacita zařízení sociální péče
vysoký potenciál historických objektů nadregionálního významu, významný počet památkově chráněných území a objektů	špatný technický stav některých historických objektů a staveb a nedostatečná údržba části památkového fondu
množství drobných památek a rozmanitost lidové architektury	omezená přístupnost a kulturní využití sakrálních památek, nevhodné využívání některých památek
bohatost nalezišť historického osídlení v oblasti	nekoncepční rozvoj bydlení
atraktivita pro trvalé a druhé bydlení	nedostatek nabídky pracovních příležitostí v některých územích
existence sportovních areálů a nadregionálního významu	špatný technický stav mnohých sportovních zařízení
PILÍŘ C – PROSTŘEDÍ	
velká krajinná diverzita, atraktivita a pestrost přírodního prostředí, zachovalý krajinný ráz	znečištění povrchových toků vlivem nedostatečného čištění odpadních vod
existence aktuálních odborných programů respektujících principy udržitelného rozvoje hospodaření v lesích, dlouhodobá tradice oboru	urychlení odtoku povrchových vod vlivem nevhodného hospodaření a urbanizaci ploch , velké procento zástavby v zátopovém území
výrazné snížení produkovaných emisí do ovzduší od 90.let minulého století	přímý vliv zemědělského, lesního hospodaření, těžby nerostných surovin a neřešených starých ekologických zátěží na kvalitu podzemních a povrchových vod
vysoká lesnatost umožňující fungování specializovaných výrobních provozů a zaměstnanost zejména ve venkovském prostoru, vysoký standard odborné péče o lesy	velký rozsah a počet nevyužitých a zdevastovaných ploch a objeků (brownfields), ploch zdevastovaných těžbou, četné ekologické zátěže
snaha o dlouhodobé snižování znečištění povrchových a podzemních vod	rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší
stále vyhovující řešení povodní v povodí Lužické Nisy	značně rozsáhlé plochy lesních porostů s nepůvodní druhovou skladbou i věkovou strukturou
zpracování podrobných dokumentů v oblasti vodního hospodářství a protipovodňové prevence	slabá až nulová pěstební péče o prvky nelesní zeleně, nedostatečná péče a údržba krajiny
většina kraje leží v oblasti s vysokým srážkovým úhrnem, hustá síť vodních toků	stagnující proces realizace navržených (nefunkčních) prvků ÚSES,
kvalitní POH a z toho plynoucí rostoucí podíl tříděného odpadu, zřizování sběrných dvorů, zneškodňování odpadu ve spalovně Liberec	místně narušené hydrologické vazby v krajině a snížená ekologicko-stabilizační funkce velké části vodních toků
vysoká koncentrace a plošný rozsah chráněných území	zvýšený tlak na lokalizaci stavebních či průmyslových aktivit do přírodně a krajinářsky cenných partií
existence řady koncepčních dokumentů a programů v oblasti životního prostředí a ochrany přírody a krajiny	absence ucelených koncepčních programů eliminujících střety sportovního a rekreačního využívání velkoplošně zvláště chráněných území
rozvinutý systém environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty	dopady povrchové těžby na životní prostředí
velké surovinové zásoby stavebních a sklářských písků a kameniva	přetrvávající a nedostatečně řešená sanace v oblastech těžby uranu
	slabé využití tříděných odpadů, nedostatečná prevence vzniku odpadů a černých skládek
	skládkování jako převažující systém odstraňování odpadů, nelegální dovoz odpadů především ze SRN

	vysoký podíl ladem ležící a nevyužívané půdy a objektů, nedostatečný rozsah živočišné výroby, absence údržby melioračních systémů
	omezující podmínky zemědělského hospodaření ve velkoplošně zvláště chráněných územích
	nedostatečné využívání dřevní hmoty jako obnovitelného zdroje surovin a energie
	rozsáhlé plochy imisně poškozených lesních porostů
	malé zastoupení ekologického zemědělství
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
PILÍŘ A – EKONOMIKA	
důsledné zavádění principu eko-efektivity vedoucí k energetickým a surovinovým úsporám	strukturální problémy v tradičních odvětvích průmyslu na národní i mezinárodní úrovni
využití přírodního a kulturního potenciálu kraje pro rozvoj podnikání, a to i v mezinárodní spolupráci	neúspěšný proces restrukturalizace zemědělství
nové využití brownfields	růst zadluženosti obcí, nedostatek finančních zdrojů
rozvoj výzkumných a inovačních technologií se zaváděním do praxe, orientace na průmysl a služby s vyšší přidanou hodnotou	neefektivní revitalizace a využití ploch brownfields s preferencí investic záměrů na "zelené louce"
rozvoj a zvýšení prestiže tradičních řemesel, rozvoj "zeleného" podnikání a služeb	podpora investic s nízkou přidanou hodnotou práce
efektivní využívání finančních nástrojů EU a EHP	útlum malého a středního podnikání v souvislosti s hospodářskou politikou
zavedení nového systému priorit v nakládání s odpady, kompatibilního s EU	překročení únosnosti stávajících rekreačních a turistických center nadměrnou návštěvností
dobudování, modernizace a optimalizace hlavních silničních tahů a železniční sítě, napojení regionu na dálniční systém EU	nedostatek finančních zdrojů na reprodukci a rozvoj dopravní infrastruktury, rušení železničních tratí a omezování provozu
zajištění vyššího podílu veřejné hromadné dopravy na celkových přepravních výkonech	odkládání dostavby páteřních tras regionu a napojení regionu na mezinárodní dopravní síť
realizace projektu REGIOTRAM NISA	zhoršování dopravní obslužnosti, zejména ve venkovských oblastech
rozvoj kombinované dopravy	útlum veřejné dopravy, zvyšování koncentrace individuální dopravy zejména ve velkých městech
podpora rozvoje cykloturistiky zavedením vhodných, přepravních vozů a vlaků, optimalizace sítě cyklotras	zvyšování přeprav v individuální automob. dopravě
rozvoj regionálního letiště dobře dostupného zejména z krajského města	nedostatečná ochrana jímacích území zdrojů pitné vody
rekonstrukce vodovodní sítě, úspora a zkvalitnění pitné vody	negativní změny kvantity a kvality podzemních a povrchových vod v souvislosti s těžbou dolu Turow a s nevhodným hospodařením v krajině
ochrana lokality akumulace povrchových vod Vilémov z hlediska zásobování obyvatelstva pitnou vodou	zhoršení jakosti povrchových a podzemních vod vlivem nečištění odpadních vod
zvyšování podílu čištění odpadních vod, jejich množství a kvality, budování a modernizace kanalizačních systémů a ČOV v obcích	nevhodné situování větrných elektráren s negativním vlivem na krajinný ráz
využití potenciálu obnovitelných zdrojů energie – biomasa, větrná a geotermální energie	vysoká závislost SCZT, sklářského průmyslu a některých obcí na dodávkách ZP

rozšíření výroby elektrické energie pomocí kogenerace a teplárenského cyklu v SCZT	nízká kvalita a ekonomická nerentabilita provozování služeb CR – zanikání zařízení a kapacit
rozšíření napojení rozvod. sítí VVN mimo kraj na zdroje el.energie, rozšíření plynofikace	překročení únosnosti stávajících turistických a rekreačních center nadměrnou návštěvností
zajišťování komunikačních koridorů pro budování vysokorychlostního internetu	intenzivní rozvoj tvrdých forem cestovního ruchu v nevhodných lokalitách negativně ovlivní životní prostředí
doplňování vysílacích radiových sítí pro zemské digitální televizní a rozhlasové vysílání včetně mobilního telekomunikačního systému	extrémní klimatické podmínky
zvyšování zájmu o domácí CR a – vzrůstající zájem podnikatelů o zkvalitnění služeb	
využití potenciálu venkovského prostoru pro měkkou-venkovskou turistiku v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje	
PILÍŘ B – SPOLEČNOST	
získání dotací z Evropských fondů na obnovu památek	přetrvávající nedostatek finančních prostředků na údržbu a obnovu památkového fondu
vhodné využívání památek pro cestovní ruch a kulturní aktivity	nezájem veřejných subjektů o památky – nevhodná státní politika
využití ohrožených památek pro podnikatelské a neziskové aktivity	devastace památek nevhodným využitím a necitlivými opravami
rozvoj sportu a sportovních zařízení, vytvoření nových produktů pro podporu rozvoje CR v souladu s limity a omezeními území kraje	vandalismus a krádeže, nárůst sociálně slabších a nepřizpůsobivých obyvatel
	zhoršování dostupnosti škol, nevhodná oborová struktura absolventů s obtížným uplatněním
	neudržitelná urbanizace a suburbanizace volné krajiny
	vysídlování malých obcí, jejich případná přeměna na rekreační sídla a ztráta zájmu o jejich rozvoj
PILÍŘ C – PROSTŘEDÍ	
pokračování v trendu snižování množství škodlivých látek a zvyšování kvality ovzduší	opětný nárůst produkce emisí z malých stacionárních zdrojů znečištění z důvodu zpětného přechodu k využívání fosilních paliv v důsledku zdražování ušlechtilých
realizace opatření vedoucí k zvyšování záchytu vod v krajině a další preventivní opatření vedoucí ke snižování povodňových stavů	trvající imisní ohrožení lesních porostů z přeshraničních zdrojů znečišťování ovzduší (Turów)
ochrana přehradních profilů Vilémov, Paseky, Dolní Štěpanice, Lužec, Raspenava z hlediska protipovodňové prevence	zvýšení povrchového odtoku vlivem nevhodné urbanizace území
odstraňování starých ekologických zátěží a kontaminace životního prostředí	kontaminace pozemních a povrchových vod a půdy neřešenými starými ekologickými zátěžemi a plochami devastovanými těžbou
alternativní způsoby zemědělského hospodaření a ekologicky šetrné aktivity na zemědělských pozemcích dlouhodobě nevyužívaných nebo nevhodných pro intenzivní hospodaření	pokračující acidifikace půdy a její degradace, degradace půdy při pěstování rychlerostoucích dřevin
nové „civilní“ využití prostoru Ralsko	nedořešená protipovodňová opatření na Jizeře a Ploučnici, nárůst záplav

existence programů a realizací revitalizace krajiny, s cílem zvýšení ekologické stability přednostně ve zvláště i obecně chráněných územích	další šíření geograficky nepůvodních invazních druhů rostlin a živočichů, pokračující sukcese dřevin a křovin na nevyužívané zemědělské půdě
posílení mimoprodukční funkce zemědělství a lesnictví s důrazem na údržbu a obnovu krajiny	narušení krajinného rázu nevhodnými stavebními zásahy, změnami kultur pozemků a organizací zemědělského půdního fondu
podpora EVVO - pokračování v trendu zvyšování environmentálního povědomí obyvatel	možný vznik nových střetů se ZCHÚ při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení, nadměrná fragmentace území
pokračování a ukončení rekultivací a sanací území po těžbě nerostných surovin	výstavba velkých vodních nádrží v přírodně cenných a chráněných územích
využití vhodných pozemků (neobhospodařovaných zemědělsky) pro pěstování energetických plodin	zdlouhavé řešení existujících problémů zvyšujících rizika vzniku havárií a přírodních katastrof
posilování mimoprodukčních funkcí zemědělského hospodaření	snižování zásob nerostného bohatství pro budoucí generace vlivem nešetrného hospodaření s ním
pokračující omezování půdní eroze zalesňováním zemědělských pozemků, a zatravňováním orné půdy zároveň umožňující nárůst živočišně výroby	úbytek zemědělských půd ve výškově členitých územích, zanedbávání a snaha o rušení travnatých enkláv v okrajích lesních komplexů
využití kapacit a možností rozvoje cestovního ruchu jako jednoho z aspektů revitalizace venkova a krajiny	přetrvávající trend tradičního produkčního zemědělství, zanedbávání údržby krajiny
	další pokles zemědělské výroby
	výrazné ubývání volné krajiny na úkor zástavby
	nedostatek financí na aktivity přispívající ke zlepšování stavu složek životního prostředí
	pokračování ve snižování finančních podpor ekologickým zemědělcům

Zdroj: [ENVI-TON,CityPlan]

Souhrnná SWOT analýza byla vytvořena pro potřeby přehlednějšího vyhodnocení vlivů na základě dílčích SWOT analýz jednotlivých problémových okruhů ve třech pilířích udržitelného rozvoje. Z dílčích SWOT analýz byly jednak vybrány podstatné a významné stránky (silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby), jednak byly některé podrobné dílčí stránky agregovány do jedné stránky s obecnějším vyjádřením.

Podrobný rozbor udržitelného rozvoje území (RURÚ) je podle vyhlášky č. 500/2006 Sb. součástí územně analytických podkladů (ÚAP) kraje nebo obcí. Pro přehlednost zde uvádíme jen krátký ilustrační souhrn nejvýznamnějších charakteristik jednotlivých pilířů.

C.IV. SOUHRN – TENDENCE A VÝVOJ

Pilíř A – Ekonomika

Ekonomika

Za tradiční průmyslová odvětví v Libereckém kraji je možno považovat „sklářský, textilní a strojírenský průmysl“. V současnosti je zřetelná tendence posilování vlivu a koncentrace podniků v odvětví výroby dopravních prostředků a zařízení s útlumem v textilním a oděvním průmyslu. V celkovém pohledu lze konstatovat, že průmyslová základna kraje je diverzifikována, s výrazným podílem malých a středních firem a není tak jednoznačně vázána pouze na velké podniky.

Celková výkonnost ekonomiky kraje je měřena pomocí souhrnných ukazatelů (hrubá přidaná hodnota, hrubý domácí produkt, atd.). Pro komparaci ekonomické výkonnosti regionů je obzvláště vhodným ukazatelem hrubý domácí produkt (HDP) na jednoho obyvatele. Tento ukazatel dosáhl v Libereckém kraji v roce 2005 výše 232 303 Kč, což představuje 80 % průměru České republiky. Mezi ostatními kraji jsou jen malé rozdíly, vyšší než průměr Evropské unie je pouze údaj za Hlavní město Prahu. Na **hrubém domácím produktu** (v běžných cenách) vytvořeném v České republice v roce 2005 se Liberecký kraj podílel 3,35 %, přičemž tento podíl se v čase příliš nemění.

Struktura ekonomických subjektů ve sledovaném období nedoznala žádných radikálních změn. Největší podíl na všech registrovaných subjektech představovaly **fyzické osoby**. V období let 2003 – 2004 byl poprvé zaznamenán úbytek subjektů ve skupině podnikatelů, pravděpodobně ve vztahu k legislativním změnám. Je pravděpodobné, že k další redukci jejich počtu dojde i v blízké budoucnosti, avšak v současnosti představuje tato skupina stále největší podíl na všech registrovaných podnikatelských subjektech. **Z hlediska odvětvového členění hospodářství** zaujímá čelní pozici obchod a opravy motorových vozidel. Tato sféra je významně ovlivněna zejména strukturou podnikatelů, tj. fyzických osob. Dalšími významnými oblastmi z hlediska počtu subjektů jsou průmysl (17,9 tisíc subjektů), činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu (16,5 tisíc) a stavebnictví (14,7 tisíc). Z daných údajů je zřejmé a poloha území Libereckého kraje to předurčuje, že tento region byl a je, i přes jistý útlum v poslední době, významně průmyslově zaměřen. Trend posledních let v nárůstu zahraničních podnikatelských subjektů vypovídá o Libereckém kraji i celé České republice jako o zajímavé destinaci zahraničních investorů.

Liberecký kraj se nachází na vysoce atraktivním území s vysokým přírodním, ale též s kulturně–historickým potenciálem, který předurčuje region jako vhodnou oblast pro celoroční rekreaci a kulturní a sportovní vyžití. Významným odvětvím, které se proto stále více prosazuje do ekonomiky jednotlivých regionů, měst a obcí, je **cestovní ruch**. Hlavní podíl na jeho rozvoji mají především změněné společenské a ekonomické podmínky. Na jeho dynamice se odráží i růst životní úrovně obyvatel. V souvislosti s ekonomickým útlumem řady odvětví se cestovní ruch stává jedním z odvětví, které tyto negativní změny do jisté míry eliminuje, avšak nepředstavuje výlučnou ekonomickou základnu. V regionu existuje rovněž široká technická a turistická infrastruktura a významnou roli hraje též stále se zvyšující propustnost státních hranic se sousedními státy. **Počtem hromadných ubytovacích zařízení** se Liberecký kraj řadí trvale na druhé až třetí místo v mezikrajském srovnání a v přepočtu na velikost kraje je zde lůžková kapacita nejvyšší po Hlavním městě Praze. Počet hromadných ubytovacích zařízení kolísal v průběhu uplynulých let v rozpětí 928 až 980, přičemž ze standardních kategorií ubytovacích zařízení se výrazně měnily počty provozovaných penzionů.

Dopravní a technická infrastruktura

Liberecký kraj má většinou charakter členitých pahorkatin, vrchovin až hornatin a na jeho území se rozprostírá několik pohoří , což má velký význam pro vedení dopravní infrastruktury a jejího udržování v průběhu celého roku. **Současná úroveň silniční sítě a sítě místních komunikací** v Libereckém kraji je kapacitně a technicky nevyhovující, neodpovídá nárokům dálkové a plošně rozprostřené regionální dopravy. Zejména silnice II. a III. třídy a většina místních komunikací jsou v řadě úseků v nevyhovujícím technickém stavu, vyžadujícím zásadní rekonstrukci a údržbu. Železniční doprava v kraji byla historicky vždy na velmi dobré úrovni z pohledu rozsahu železniční sítě, i přes některé nedostatky se považuje její rozvoj jako žádoucí.

Úroveň technické vybavenosti je průběžně sledována u všech obcí Libereckého kraje. Na základě zjištěných údajů lze konstatovat, že se technická vybavenost obcí v Libereckém kraji zvyšovala. **Veřejným vodovodem** bylo v roce 2000 vybaveno 94,9 % obcí kraje (tzn. 205 obcí), v roce 2004 již 95,8 % obcí (tzn. 207 obcí). **Úroveň odkanalizování** je v kraji rozdílná. Řada obcí má kanalizaci vybudovanou pouze v určité části, některé obce (především ty menší) nejsou kanalizací vybaveny vůbec. Podle posledních údajů bylo v kraji napojeno na veřejnou kanalizaci 68,50% obyvatel bydlících v domech, což je s celorepublikovým průměrem (79,1%) mírně podprůměrný stav, pokud uvážíme, že nenapojené objekty se v převážné většině nacházejí v malých sídlech nebo na odlehlejších lokalitách od infrastrukturně zajištěné obce. Liberecký kraj nepatrně převyšuje celorepublikový průměr v počtu případů napojených na ČOV.

V případě **plynofikace obcí** Liberecký kraj za celorepublikovým průměrem poměrně výrazně zaostává. Zatímco v rámci celé České republiky je plynem vybaveno 60,7 % obcí, v Libereckém kraji je tento podíl o více než 21 procentních bodů nižší (k roku 2004 39,4 %). Ve srovnání s předchozím obdobím lze však sledovat určitý nárůst a snahy o plynofikaci obcí.

Pilíř B – Společnost

Z **vývoje zastoupení hlavních věkových skupin** v populaci Libereckého kraje je možné vyčíst celkový pokles podílu dětské složky obyvatelstva (2000 - 16,9 %, 2004 - 15,3%). Naopak podíl obyvatel ve věku 15 – 64 let a ve věku nad 65 let vzrostl. V souvislosti se změnami věkové struktury se zřetelně zvyšuje i **průměrný věk obyvatel,** tzn. prohlubování procesu stárnutí obyvatel. Liberecký kraj se řadí mezi kraje s mladším věkovým složením obyvatel a okres Česká Lípa vykazuje dokonce jeden z nejnižších průměrných věků obyvatel mezi okresy celé České republiky. Dlouhodobě se zvyšuje procentuální zastoupení svobodných osob v populaci kraje a současně se projevuje zvyšování podílu rozvedených.

Vzdělanost obyvatel se celorepublikově dlouhodobě zvyšuje. Roste podíl osob se středoškolským, vyšším odborným, učňovským i vysokoškolským vzděláním. Růst vzdělanosti je možné zdůvodnit zvyšováním významu a potřeby vyššího vzdělání, a také rozšiřováním příležitostí a podmínek ke vzdělání. Vzdělanostní struktura obyvatel na vybraném území je závislá na typu škol nacházejících se v regionu, na blízkosti velkých měst, na perspektivě budoucích pracovních příležitostí. Míra nezaměstnanosti v kraji vykazuje 6,5%, což indikuje mírně lepší stav nežli celorepublikový průměr.

Struktura osídlení vznikla během dlouhodobého historického vývoje. **Do roku 1990** byla vinou centralizace všech oblastí lidské činnosti oslabena tradiční funkce venkovského prostoru (mimo jeho zemědělské produkční funkce). S rozvojem průmyslu a v návaznosti na to s rozvojem městské komplexní bytové výstavby začaly venkovské domy a chalupy v širší míře sloužit rekreaci, plnily funkci tzv. druhého bydlení. Nastalo vylidňování venkova, podíl městského obyvatelstva vzrostl z 53,2 % při sčítání lidu, domů a bytů v roce 1961 na 76,7 % při cenzu v roce 1980. **Po roce 1990** došlo k dezintegraci obcí, v roce 1991 se jejich počet navýšil o 28 na 197 obcí. S přechodem na tržní hospodářství a restrukturalizaci výrob dochází k poklesu zájmu o bydlení v průmyslových centrech velkých měst, obyvatelstvo se přesunuje do širšího zázemí města (při sčítání v roce 1991 dosáhl podíl městského obyvatelstva 79,7 %).

Počátkem třetího tisíciletí část ekonomicky silnějších obyvatel zcela opouští město i jeho satelitní zázemí a přesunuje se do příznivějších venkovských oblastí. To dokládá i snižující se podíl městského obyvatelstva. Venkovský prostor tak získává zpět svoji obytnou funkci a lze předpokládat, že s růstem jejího významu poroste i vybavenost a další podmínky pro život na venkově. Určitý problém lze však spatřovat ve značné územní rozdrobenosti jednotek, ve velkém počtu malých obcí s nízkou ekonomickou stabilitou. V obcích do 999 obyvatel, které jsou nejpočetnější velikostní skupinou sídel, žije cca 15% obyvatel, zatímco v obcích nad 10 000 (2% obcí) žije 50% populace kraje.

Dalším ukazatelem, který můžeme hodnotit, je **intenzita bytové výstavby** (objem dokončených bytů na 1000 obyvatel). Od roku 2002 se tento ukazatel každoročně zvyšuje. Nejvyšší hodnoty za sledované období bylo dosaženo v roce 2004, kdy na 1 000 obyvatel připadlo 3,1 dokončených bytů. Pro srovnání v roce 2000 činila intenzita bytové výstavby v kraji 2,3 dokončených bytů na 1 000 obyvatel.

Rozšiřování, zkvalitňování a péče o domovní a bytový fond je součástí pozitivního sociálního vývoje kraje, kde patří řešení bytových nároků k jedné ze základních lidských potřeb.

Průměrný věk trvale obydlených domů i bytů v kraji je ve srovnání s ostatními regiony vysoký. Na druhé straně je poměrně vysoká technická vybavenost, a to především v trvale obydlených bytech. Vysoká je rovněž úroveň bydlení, v souvislosti se zvětšením obytné plochy bytů a mírným poklesem počtu osob na jednu obytnou místnost v bytě, vzrostla i průměrná obytná plocha na osobu.

Počet dokončených bytů vykazuje od roku 2000 rostoucí tendenci, zvyšují se také počty zahájených a rozestavěných bytů. Nejvíce bytů bylo dokončeno ve městě Liberci, nejméně naopak v malých obcích; v období 200-2004 existovalo v Libereckém kraji 26 obcí, ve kterých nebyl dokončen ani jeden byt.

Na využívání území se nepodílí pouze trvale bydlící obyvatelstvo, ale i ostatní „uživatelé území“ využívající rovněž území, jeho hodnoty i infrastrukturu. Pro potřeby udržitelného rozvoje a posouzení vyváženosti potenciálu území „uživatelé“ lépe vyjádří možné zatížení území, zvláště v kraji, který se vyznačuje silně se rozvíjejícím celoročním cestovním ruchem a turistickými aktivitami. Území proto musí být a vybaveno s ohledem na potenciální a možné nejvyšší zatížení území, které se mimo jiné vyznačuje výraznou kolísavostí (nárazovou i periodickou), se zohledněním všech jeho limitů.

Hustota potenciálních uživatelů území na hektar zastavěných ploch ještě přesněji vyjadřuje faktické nebo možné zatížení území a může být vhodným podkladem pro hodnocení rozvojových záměrů a možností dalšího zvyšování využití a zatížení území právě z hlediska udržitelného rozvoje území. Měření krátkodobých – jednodenních hodnot je velmi komplikované, avšak nejlépe vyjádří potřeby, nároky a cíle návštěvníků. V sezónních centrech je vliv zvýšeného počtu návštěvníků – uživatelů území nejvíce patrný a z hlediska udržitelnosti velice významný. Rozvoj a organizaci území z hlediska všech pilířů udržitelného rozvoje je nutné přizpůsobit i těmto sezónním podmínkám tak, aby byly přijatelné i pro trvalé obyvatele.

Do kategorie „sezónních center“, tj. obcí, které nejsou mezi 38 centry osídlení a přitom mají více než 2000 potenciálních uživatelů území (bez vlivu jednodenní návštěvnosti) a to je zároveň více než 1,5 násobek počtu trvale bydlících obyvatel, je již v současnosti zařazeno celkem 22 obcí (z toho čtyři sezónní centra překračují počet 5000 potenciálních uživatelů území): **Bedřichov + Janov n.N., Benecko + Vítkovice, Kořenov**, **Lučany n.N. + Nová Ves n.N.**, Albrechtice v JH + Jiřetín p.B., Krompach + Mařenice, Pěnčín (Železný Brod), Hrubá Skála + Karlovice, Malá Skála, Mníšek + Oldřichov v H., Holany + Zahrádky, Radvanec + Sloup, Rynoltice. Výhledově se předpokládá a navrhuje do této kategorie zařadit ještě dalších 8 obcí: Blíževedly + Kravaře + Stvolínky, Kryštofovo Údolí + Křižany, Lázně Libverda, Světlá p.J. + Proseč p.J.

Do kategorie „území s významným vlivem sezónnosti“, tj. obcí, kde se vlivem sezónnosti zvýší nebo může zvýšit počet potenciálních uživatelů území (bez vlivu jednodenní návštěvnosti) o více než 2000 proti stavu trvale bydlících obyvatel, je v současné době zařazeno celkem 25 obcí (z toho v sedmi případech je navýšení větší než 5000 uživatelů území): **Liberec, Doksy, Rokytnice n.J., Turnov, Bedřichov + Janov n.N., Harrachov, Jablonec n.N.,** Česká Lípa, Benecko + Vítkovice, Kořenov, Josefův Důl, Nový Bor, Lučany n.N. + Nová Ves n.N., Albrechtice v JH + Jiřetín p.B., Stráž p.R., Dubá, Vysoké n.J., Desná, Semily, Jablonec n.J., Jilemnice.

Průnikem obou kategorií lze vytvořit nejvíce exponované a rizikové území z hlediska možných a očekávaných konfliktů mezi zájmy rekreace a zájmy ochrany přírody a krajiny. Do této kategorie lze v současnosti zařadit 9 obcí: Bedřichov + Janov n.N., Benecko + Vítkovice, Kořenov, Lučany n.N. + Nová Ves n.N., Albrechtice v JH + Jiřetín p.B. Přičleněním center osídlení s významným vlivem sezónnosti se vytváří souvislý pás vysoce zatížených a exponovaných obcí mezi Libercem a Jilemnicí na území, jež zasahuje do CHKO Jizerské hory a NP Krkonoše.

Na počtu uživatelů území se odráží zatížení celého území, včetně dopravní a technické infrastruktury, tj. odlišné kapacitní nároky, kde jsou nejvíce zatíženými obce Bedřichov, Harrachov a Rokytnice n.J.

Na území Libereckého kraje je v současné době 19 obcí, jejichž hustota potenciálních uživatelů území (bez vlivu jednodenních návštěvníků) je vyšší než v městě Liberci (170 uživatelů na ha zastavěné plochy). Jedná se obce (v pořadí podle hustoty): Bedřichov, Harrachov, Rokytnice n.J., Albrechtice v JH, Kořenov, Vítkovice, Benecko, Česká Lípa, Jablonec n.N., Janov n.N., Tanvald, Josefův Důl, Doksy, Sloup, Nový Bor, Malá Skála, Pěnčín (ŽB), Velké Hamry, Železný Brod a Liberec. Právě těmto obcím, jejichž výčet je dokladem významu rekreace a cestovního ruchu pro Liberecký kraj, je nutno věnovat zvláštní pozornost z hlediska udržitelného rozvoje.

(9) Na území Libereckého kraje je 98 obcí, tj. téměř polovina všech obcí, kde je nebo může být potenciální počet uživatelů území větší než je 150 % trvale bydlících obyvatel, a kde je s tím nutné uvažovat při rozvojově územně plánovacích a rozhodovacích činnostech. Do skupiny těchto obcí patří i devět středisek osídlení (v pořadí podle relativního navýšení): Harrachov, Josefův Důl, Rokytnice n.J., Doksy, Vysoké n.J., Dubá, Osečná, Desná a Stráž p.R., jejichž územně plánovací dokumentaci bude nutno z tohoto hlediska prioritně a urychleně prověřit. Další skupinu představují tzv. sezónní centra tvořená 29 obcemi, jež nejsou středisky osídlení a přitom mají nebo mohou mít více než 2000 potenciálních uživatelů území, a jsou většinou významnými prostory pro rekreaci a cestovní ruch nadmístního a regionálního až nadregionálního významu. U těchto obcí je také nutné provést analýzu jejich územně plánovací dokumentace a prověřit územně technické limity dalšího rozvoje a využití území. Poslední skupinu tvoří 60 obcí zvětšujících a měnících také významně svou velikost a zatím nedosahujících počet 2000 potenciálních uživatelů území (bez jednodenních návštěvníků), jež mohou být zvažovány jako rezervy pro další možný rozvoj. Tato skupina obcí – včetně jejich okolí – je navrhována k vyhledávacím a ověřovacím studiím pro potřeby možného rozvoje.

Pilíř C – Prostředí

Přírodní prostředí Libereckého kraje je velmi různorodé (zastoupení několika klimatických oblastí, oblasti krajinného rázu, fyzicko-geografické členění – nížiny až pohoří, atd.) a vyznačuje se nejvyšším zastoupením chráněných území přírody v celé České republice.

Velmi podrobně je stav a vývoj jednotlivých složek životního prostředí vyhodnocen v části A – Vyhodnocení vlivů ZÚR LK na životní prostředí.

Půdní bilance

V Libereckém kraji se nachází velká rozloha chráněných území, včetně Krkonošského národního parku (6 velkoplošných a 110 maloplošných chráněných území) a v souvislosti s budováním evropské soustavy chráněných území Natura 2000 je možný další nárůst počtu chráněných území.

Podle hodnocení produkční účinnosti půd (dle EU) je téměř 70 % z celkové výměry zemědělského půdního fondu kraje hodnoceno jako území s méně příznivými podmínkami, tzv. **LFA** (Less favoured areas) – v ČR 56,6 % území. Průměr Libereckého kraje mezi okresy výrazně kolísá ovlivňuje - Česká Lípa (LFA 42,6 %), Jablonec nad Nisou – 96,1 %, Liberec – 81,5 %, Semily 80,4 %. Vzhledem k přírodním podmínkám, které jsou ovlivněny rázem krajiny, je struktura půdního fondu kraje poněkud odlišná od ostatních krajů.

Zemědělská půda zaujímá pouze 44,5 % rozlohy kraje, což je po Karlovarském kraji (pomineme-li Hlavní město Prahu) druhý nejnižší podíl. **Orná půda** tvoří téměř polovinu zemědělské půdy, zatímco republikový podíl přesahuje 71,5 %. **Trvalé travní porosty** (louky a pastviny) se rozprostírají na 44,7 % zemědělské půdy, celorepublikový průměr se pohybuje okolo 23 %.

Klima v západní a jihozápadní části kraje (převážná část Českolipska, jih okresů Liberec a Semily) má parametry mírně teplé oblasti s průměrnou roční teplotou 7^{o} C a úhrnem srážek okolo 700 mm. Severovýchodní část kraje tvořená Jizerskými horami a Krkonošemi a podhůřím spadají do lehce chladné oblasti s průměrnou roční teplotou 5^{o} C a úhrnem srážek okolo 1 600 mm. Rozmanité klimatické podmínky vytvářejí prostor pro pěstování široké škály plodin, což můžeme považovat za jeden ze stabilizujících prvků zemědělské výroby. Vysoký podíl travních porostů pak vytváří předpoklady pro chov hospodářských zvířat, především pak hovězího dobytka a též koz a ovcí.

Zemědělské podniky Libereckého kraje každoročně strukturu **rostlinné výroby** výrazně nemění. Omezujícími faktory širšího nasazení plodin do osevního postupu jsou především půdní podmínky, odbytové problémy, nízká rentabilita pěstování některých plodin a nedostatek skladovacích kapacit. Z hlediska pěstovaných plodin převažují obiloviny a pícniny na orné půdě. Vysoký podíl trvalých travních porostů předurčuje region pro chov hospodářských zvířat, čemuž však neodpovídají současné stavy, které jsou jednou z hlavních příčin nevyužití zemědělské půdy.

Liberecký kraj se řadí ke krajům s vysokým podílem lesní půdy, nicméně lesní porosty jsou stále značně poškozeny. V přepočtu na rozlohu se kraj řadí v počtech zvěře na přední příčky mezikrajského srovnání.

Oproti závěru roku 1995, kdy byla **lesní půda** v kraji evidována na ploše 137 627 ha, byla ke konci roku 2005 evidována na výměře 139 923 ha (cca 44% území kraje). Určitý podíl na zvýšení ploch lesní půdy má zalesňování zemědělské půdy. Na druhé straně se stále zvyšuje zájem o nezemědělské využití půdy, a to především pro účely podnikání a bydlení; největší podíl zastavěných pozemků se nachází na území okresů Jablonec nad Nisou a Liberec. Z hlediska kontaminace vykazují půdy poměrně nízké limitní obsahy znečišťujících látek.

Ovzduší, voda, odpady

V posledním desetiletí se v Libereckém kraji podařilo významným způsobem omezit vypouštění některých znečišťujících látek ze stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a v současnosti lze místní emisní situaci označit jako stabilizovanou. Kvalita ovzduší je však nadále negativně ovlivňována produkcí emisí z mobilních zdrojů znečišťování, tj. z rostoucí automobilové dopravy. I přes to vykazuje daný region, v porovnání s ostatními kraji, jedny z nejnižších emisí všech sledovaných znečišťujících látek do ovzduší. Na kvalitu ovzduší v Libereckém kraji má, mimo jiné, vliv i **dálkový přenos emisí**. Přestože došlo ke snížení emisí odstavením tepelné elektrárny v německém Hagenwerderu, přetrvává vliv elektrárny v polském Turowě.

Liberecký kraj patří k vodohospodářsky významným oblastem a z hlediska zásob podzemních vod patří k nejbohatším v České republice. Kvalita podzemních vod je ohrožována především existencí starých ekologických zátěží. Kvalita povrchové vody se na sledovaných tocích v rámci vybraných znečišťujících látek zpravidla zlepšuje, tato skutečnost souvisí s úbytkem průmyslových znečišťovatelů v důsledku hospodářských změn v 90. letech, významně se na snižování znečištění vod podílí i výstavba a rekonstrukce čistíren odpadních vod, a to zejména v posledních letech.

Z celkového množství odpadu vyprodukovaného v Libereckém kraji v roce připadá přibližně 80 % na podnikový odpad a 20 % na odpad pocházející z obcí, nejvíce průmyslového odpadu je vyprodukováno ve stavebnictví. Nejčastějším způsobem nakládání s odpady je stále jejich skládkování a dále spalování. Liberecký kraj disponuje 3 velkými skládkami odpadů, 1 spalovnou komunálního odpadu a 2 spalovnami nebezpečných odpadů, nedisponuje však skládkou nebezpečných odpadů.

C.V. STANOVENÍ PŘÍRODNÍCH, KULTURNÍCH A CIVILIZAČ. HODNOT ÚZEMÍ LK

Stanovení přírodních, kulturních a civilizačních hodnot bylo provedeno především na základě údajů o území Libereckého kraje a na základě silných stránek dílčích SWOT analýz i souhrnné SWOT analýzy. Jedná se zejména o jevy nebo výtvory, které jsou přítomny v Libereckém kraji, jsou buď určitým způsobem charakteristické nebo významné pro Liberecký kraj nebo které umožňují stávající životní úroveň v kraji nebo její zvyšování v rámci dalšího rozvoje kraje. Tyto hodnoty by měly být dalším rozvojem kraje přinejmenším zachovány na stávající úrovni, nebo by se dále měla zvyšovat jejich hodnota, případně by další rozvoj kraje měl vytvářet ještě hodnoty nové.
Pod pojmem hodnoty území jsou sledovány i jevy, které nejsou legislativně ani jinak vymezeny. Uvedené jevy tvoří ovšem v historii i v současnosti území natolik významné, zjevné a i širokou veřejností vnímané umělé a přírodní úkazy, že je nutno s nimi počítat při územním plánování minimálně z hlediska ochrany. Někdy jde o hodnoty, které jsou dokonce prioritou v území a jsou při rozhodování určující.

Charakter a formulace hodnot kraje zohledňuje přiměřeně a podle možnosti sledované jevy podle přílohy č. 1 (především z části B – území kraje, ale v případě potřeby i z části A – území obcí) k vyhlášce č. 500/2006 Sb., o územně plánovacích podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti.

Kulturní hodnoty území:

- dochovaná tradiční struktura **osídlení** a kompozice zástavby (vysoká hodnota této charakteristiky krajinného rázu) (SJ 6* sídelní struktura)
- **památkově chráněná území a stavby** - významné historické stavby a soubory staveb, tradiční architektura, kvalitní novostavby (SJ 6, 11, 12, 13)
- řada **historicky cenných oblastí** s množstvím unikátních staveb se zastoupením všech historických slohů mimo památkově chráněná území, jež vyžadují ochranu v rámci zachování jedinečného genia loci daného regionu – často vymezeny v rámci specifických oblastí (oblasti, jednotlivé stavby, soubory staveb) – (SJ 11, 12, 13, 14)
- **specifické památkové objekty** (technické stavby původního tradičního průmyslu, skalní města, sakrální stavby) a významné dominanty regionu (SJ 13, 14, 15)
- dochovalost a obnova kulturních, historických tradic regionu
- kulturní zařízení a možnosti kulturního vyžití, kapacita a kategorie ubytovacích zařízení (SJ17)
- lázeňská místa a areály (SJ18)
- archeologicky cenné lokality a naleziště (SJ16)
- tradiční obory průmyslové výroby, vodní díla a vodohospodářské soustavy (SJ 37)

Přírodní hodnoty území:

- zvláště chráněná území
- ostatní chráněná území nebo prvky
- vymezený ÚSES (nadregionální, regionální a místní), jeho funkčnost a kvalita (SJ30)
- geomorfologicky cenné lokality regionu
- lokality/oblasti mezinárodního významu (GEOPARK UNESCO, NATURA 2000, biosférická rezervace Krkonoše, biogenetická rezervace NPR Břehyně – Pecopala, mokřady Ramsarské úmluvy atd.)
- zásoby nerostných surovin (CHLÚ, DP, ložiska)
- CHOPAV, velké zásoby kvalitních podzemních vod, dostatek vodních zdrojů pitné vody
- retenční schopnost krajiny, podíl vodních ploch na celkové výměře katastru (SJ28)
- vysoká lesnatost – podíl lesů na celkové výměře katastru (SJ29), podíl kategorií lesů ochranných a lesů zvláštního určení dle kategorizace lesů
- přírodní atraktivita území, často unikátní v rámci ČR, vysoká rozmanitost přírodních podmínek (SJ32,33,34)
- vysoká biodiverzita

- hodnotný a zachovalý krajinný ráz, oblasti krajinného rázu, vymezeny 3 přírodní parky (vymezeny oblasti krajinného rázu, významná vyhlídková místa, obzory a dominanty)
- podíl zemědělské půdy, orné půdy, podíl tříd ochrany (SJ22,23,24,25,26), produkční potenciál půdy (BPEJ – SJ41)

Civilizační hodnoty území:

- energetické rozvody a sítě, další zařízení technické infrastruktury – vodovody, kanalizace, produktovody aj. (SJ 67-82)
- hustá dopravní síť (SJ 88-98)
- zachovaná tradiční struktura osídlení včetně zemědělské a kulturní krajiny (SJ6, 22-30)
- technická infrastruktura, odpadové hospodářství, podíl obyvatel zásobovaných pitnou vodou (SJ19,20,21)
- obyvatelstvo, demografický vývoj a trendy (SJ1-5)
- ekonomika kraje (SJ7, 37a, 37b)
- intenzita zemědělství, způsob hospodaření (SJ22-26)
- lesnictví – podíl lesních ploch, způsob hospodaření, věková a druhová struktura porostů (SJ29-33)
- vodní hospodářství – vodní díla v krajině i sídlech (SJ28)
- průmyslová výroba (SJ7)
- školství a vzdělávání (SJ4,5)
- věda a výzkum
- zdravotnictví
- lázeňská místa a areály (SJ18)
- sociální péče
- sport, cestovní ruch (SJ15-18)
- vysoký potenciál a atraktivita pro cestovní ruch, rekreaci a druhé bydlení
- terciérní sféra – služby, vybavenost (SJ 3)
- přeshraniční spolupráce, vazby na sousední regiony.

C.VI. STANOVENÍ LIMITŮ VYUŽITÍ ÚZEMÍ LK

Limity využití území jsou omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastností území. Limity využití území mohou mít různý stupeň ochrany a v závislosti na něm i různou úroveň rozsahu respektování těchto limitů.
Nejvýznamnějšími limity využití území v Libereckém kraji jsou limity v oblasti ochrany přírody a krajiny, které se dotýkají značné části území Libereckého kraje.

V případě Libereckého kraje je nutno respektovat při návrhu ZÚR následující limity využití území:

- zvláště chráněná území (ZCHÚ) nebo jevy podle zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a to:
  - velkoplošná ZCHÚ (KRNAP, CHKO Krkonoše, CHKO Lužické hory, CHKO České středohoří, CHKO Kokořínsko, CHKO Jizerské hory, CHKO Český ráj)
  - maloplošná ZCHÚ – národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památky (NPP), přírodní památky (PP)
  - lokality systému Natura 2000 (evropsky významné lokality EVL a ptačí oblasti PO)
- další chráněná území nebo jevy ve smyslu obecné ochrany přírody dle zák. č. 114/1992 Sb.
  - přírodní parky
  - územní systém ekologické stability (ÚSES) na úrovni nadregionální, regionální, místní
  - významné krajinné prvky (VKP)
  - krajinný ráz
- území mezinárodního významu chráněná na základě mezinárodních úmluv (např. biosférické rezervace, biogenetické rezervace, mokřady Ramsarské úmluvy, významná ptačí území a pod.)
- lesy ochranné, lesy zvláštního určení podle kategorizace lesů podle zák. č. 289/1995 Sb., o lesích
- chráněná ložisková území (CHLÚ) a stanovené dobývací prostory (DP) dle zák. č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství
- památkově chráněná území a objekty podle zák. č. 20/1987 Sb., o památkové péči
  - národní kulturní památky, kulturní památky
  - městské památkové zóny
  - vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny
  - krajinné památkové zóny
  - archeologické lokality
- chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV – Severočeská křída, Jizerské hory, Krkonoše), pásma hygienické ochrany vodních zdrojů (PHO)
- poddolovaná území, sesuvná území
- chráněné území z hlediska limitů pro ochranu ekosystémů a vegetace (CHUEV) podle nařízení vlády č. 615/2006 Sb., na nichž musí být dodržovány imisní limity SO_2, NO_x, O_3 (tzv. EKO zóny) – jde o území národních parků a CHKO, území s nadmořskou výškou 800 m n.m. a vyšší, ostatní vybrané lesní oblasti podle publikace ve Věstníku MŽP

Dalšími limity využití území, uplatňujícími se pak pro konkrétní rozvojové záměry v rámci navržených rozvojových oblastí, os, ploch a koridorů, jsou stanovené limity podle zvláštních právních předpisů – zejména imisní limity znečištění ovzduší, hygienické limity hlukové zátěže území, limitní hodnoty znečištění vod apod., jež mohou omezit navržené rozvojové využití území pro konkrétní záměry, které by nesplňovaly tyto limity.

C.VII. VYHODNOCENÍ VYVÁŽENOSTI ÚZEMNÍCH PODMÍNEK

Na základě výše uvedeného vyhodnocení udržitelného rozvoje území (SWOT analýzy, hodnoty území, limity území) je vyhodnocena vyváženost vztahu územních podmínek

- pro příznivé prostředí
- pro hospodářský rozvoj
- pro soudržnost společenství obyvatel území.

Z údajů a rozborů lze konstatovat, že nejvýznamnější a nejspecifičtější hodnoty kraje byly identifikovány v oblastech **environmentálního pilíře**, tedy územních podmínek pro hodnoty životního prostředí, které jsou často v rámci kraje, popř. celé ČR unikátní a svým významem přesahují hranice Libereckého kraje. Významná část těchto hodnot má zabezpečenou ochranu přímo podle konkrétní legislativy, u ostatních hodnot je třeba jejich ochranu a případně i zvyšování hodnot zajistit na úseku územního plánování v ZÚR LK, které bude tyto hodnoty respektovat a stanoví omezení a podmínky pro další územní rozvoj jak na úrovni kraje, tak na úrovni obcí. Dalším posilováním těchto hodnot bude vytvářeno i příznivější životní prostředí pro další rozvoj kraje.

Na druhé straně je nutno konstatovat, že zajišťování a respektování ochrany přírodních hodnot určitým způsobem omezuje jak hospodářský rozvoj kraje, tak i některé sociální aspekty ovlivňující soudržnost společenství obyvatel Libereckého kraje.

Liberecký kraj má obecně zhruba průměrné podmínky pro **hospodářský rozvoj**, v některých specifických oblastech však vykazuje nadprůměrný až vysoký potenciál pro ekonomický rozvoj (oblast cestovního ruchu, některá průmyslová odvětví, specifické zemědělství úměrné přírodním podmínkám, příp. obnova a posilování tradičních průmyslových odvětví). Tento potenciál ekonomického rozvoje je umocněn i příznivou geografickou polohou kraje, tradičními vazbami na sousední státy nebo regiony, poměrně zachovalou sídelní strukturou i dobrou úrovní některých druhů infrastruktury (železniční doprava, napojení na vodovodní síť, dostatečné zásoby pitné vody aj.). Liberecký kraj má i územní předpoklady na zlepšení a dobudování chybějící infrastruktury, pro kvalitnější napojení na okolní regiony a pro rozvoj dalších průmyslových i jiných hospodářských aktivit (vybavenost, služby).

Vzhledem k charakteru území Libereckého kraje, kdy velká část území je více či méně legislativně chráněna různým stupněm ochrany, jsou územní podmínky pro hospodářský limitovány možnými střety ekonomických aktivit a jejich důsledků s těmito chráněnými územími. Některé druhy hospodářských aktivit jsou z těchto území zcela vyloučeny, ostatní musí beze zbytku respektovat podmínky ochrany a přizpůsobit se jim.

Podmínky pro **soudržnost společenství obyvatel** území Libereckého kraje jsou dány zejména sociálními aspekty života obyvatel, částečně i ekonomickými aspekty, které ovlivňují kvalitu života a určují celkovou životní úroveň v daném území. Z vyhodnocení stavu a vývoje území vyplývá, že na území LK neprobíhá rozvoj životní úrovně rovnoměrně a lze vysledovat oblasti s dobrou a zvyšující se životní úrovní, s uspokojivými sociálními a ekonomickými faktory (úroveň a kvalita bydlení, zaměstnanost, úroveň a dostupnost zdravotní a sociálních služeb, dostupnost vzdělání, příznivá struktura obyvatelstva, možnosti kulturního a sportovního vyžití atd.) a proti tomu i oblasti zaostávající, méně rozvinuté, hospodářsky slabé s nižší životní úrovní, s neuspokojivými sociálními faktory.

Nerovnoměrnost podmínek rozvoje a životní úrovně vytváří určité sociální napětí mezi obyvateli daných oblastí nebo území, které snižuje nebo narušuje soudržnost společenství obyvatel Libereckého kraje. Mezi územními podmínkami, které tuto soudržnost ovlivňují, je možno zahrnout např. nevhodnou věkovou strukturu na území kraje, stárnutí obyvatelstva zejména v menších obcích, vylidňování menších obcí a jejich přechod na rekreační funkci, nerovnoměrná dopravní obslužnost a dostupnost území, nerovnoměrná vybavenost technickou infrastrukturou území kraje, nevhodná suburbanizace volné krajiny, omezené pracovní možnosti v daném území a pod.

Lze konstatovat, že územní podmínky pro soudržnost obyvatel jsou na území LK nevyvážené a vytvářejí řadu disparit. Úkolem ZÚR LK je v navržených zásadách zajistit odstraňování takových

disproporcí a zajistit vyváženější podmínky pro sociální rozvoj území a pro zvýšení soudržnosti obyvatel, aby byl posílen žádoucí rozvoj v této oblasti.

Z pohledu porovnání tří pilířů udržitelného rozvoje na území Libereckého kraje je z hlediska hodnot území a dalšího rozvoje kraje nejvýznamnější environmentální pilíř UR, který výrazně převažuje nad ostatními dvěma pilíři. Jeho hodnoty, často chráněné legislativou, do jisté míry omezují a budou i nadále omezovat rozvoj ostatních dvou pilířů. Rozvoj zejména ekonomického pilíře, ale i sociálního pilíře musí respektovat omezení vyplývající z environmentálního pilíře udržitelného rozvoje území.

C.VIII. VYHODNOCENÍ VLIVŮ ZÚR LK NA STAV A VÝVOJ ÚZEMÍ PODLE PILÍŘŮ URÚ

V této kapitole jsou vyhodnoceny vlivy Návrhu ZÚR LK na jednotlivé pilíře URÚ v členění podle struktury posuzovaného dokumentu – podle navržených priorit územního plánování, podle rozvojových oblastí a os, specifických oblastí, koridorů a ploch. Veřejně prospěšné stavby a opatření nebyly hodnoceny jako samostatné, protože jsou všechny zahrnuty v rámci navržených ploch a koridorů.

Pilíř A – Ekonomika (hospodářský rozvoj)

Pilíř B – Společnost (soudržnost společenství obyvatel)

Pilíř C – Prostředí (životní prostředí)

Zásady územního rozvoje Libereckého kraje byly jako celek zpracovány monovariantně s průběžným korigováním jednotlivých návrhů na základě odborných doporučení různých profesí, objednatele ZÚR LK i zpracovatele SEA.

ZÚR LK nebyly jako celek zpracovány ve variantách, neboť podle ustanovení stavebního zákona je jejich obsahem návrh uspořádání území kraje a vymezení požadovaných ploch a prvků, který bude schválen jako závazná část pro územní plánování na území LK. Návrh ZÚR LK tedy musí být zcela jednoznačný, bez variant. Z tohoto důvodu proto nebyly, a ani nemohly být, žádné varianty ZÚR LK hodnoceny. V návrhových koridorech je však uvedeno několik variant řešení napojení především dopravní infrastruktury, např. vzhledem k návaznosti na územní rezervy nebo i jiné regiony (kraje, státy), kde trasy nejsou v současné době stabilizovány. Pro ZÚR LK však tyto varianty představují možnost výběru některé nebo i zachování všech vedení pro budoucí rozhodovací procesy, které určí konečné vedení koridorů, a to i procesem EIA, který zohlední optimální trasu z hlediska dopadů na jednotlivé složky životního prostředí.

V této fázi to jsou varianty dopravních tras:

- **D01B,C - kapacitní silnice**

D01B – varianta A (sever) kapacitní silnice S5 úsek Ohrazenice - Turnov - Rovensko pod Troskami - hranice LK

D01C – varianta C (superseverní) kapacitní silnice S5, úsek Rádelský Mlýn - Semily - hranice LK

- **D15D,C - silnice I/16, přeložka Horka u Staré Paky**
- **D18C, D - silnice II/283**

D18C - silnice II/283, úsek Rovensko pod Troskami - Semily, napojení na kapacitní silnici S5 (územní rezerva)

D18D - silnice II/283, úsek Turnov - Semily (územní rezerva)

- **Varianta úseku D26 – D26R**

  D26 – železniční koridor, úsek hranice LK – Turnov – Liberec, modernizace, nové úseky, elektrizace, zdvojkolejnění

  D26R – železniční spojení Praha – Mladá Boleslav – Liberec, úsek Příšovice- Čtveřín

- **D33A,B** - železniční spojení Liberec – Česká Lípa, úsek Bílý Kostel nad Nisou - Rynoltice, nový úsek, variantní řešení

Pro posouzení byla stanovena stupnice, a to na základě zkušenosti zpracovatele a podle standardních postupů posuzování vlivů koncepcí obdobného charakteru.

charakter vlivu	symbol	popis
významnost vlivu	- -	významný až velmi význ. negativní vliv
	-	málo významný negativní vliv
	0	neutrální vliv/ bez vlivu/irelevantní
	+	mírně pozitivní vliv
	+ +	velmi pozitivní vliv

Zdroj: [CityPlan]

PRIORITY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ (KAPITOLA A, PRIORITY P1 – P31)

Již název této části ZÚR – Stanovení priorit územního plánování Libereckého kraje pro zajištění udržitelného rozvoje území – vyjadřuje charakter těchto priorit. Krajské priority územního plánování jsou přímo stanoveny k dosažení vyváženého vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území.

Krajské priority územního plánování jsou formulovány pro jednotlivé pilíře udržitelného rozvoje:
- pro zajištění příznivého životního prostředí – P1 – P6
- pro zajištění hospodářského rozvoje území – P7 – P19
- pro zajištění sociální soudržnosti obyvatel území – P20 – P31.

Lze konstatovat, že všechny v ZÚR LK formulované priority budou mít významný pozitivní vliv na jednotlivé pilíře UR, mnohé z nich pak budou mít pozitivní vlivy nejen na „vlastní“ pilíř, ale i na jeden nebo oba pilíře zbývající.

Z posouzení priorit vyplývá, že žádná priorita nebude mít negativní vliv na udržitelný rozvoj Libereckého kraje.

ROZVOJOVÉ OBLASTI (KAPITOLA B.1, ZÁSADY Z1, Z2)

Rozvojové oblasti jako takové jsou navrženy ve 2 úrovních – republikového (zásada 1, ROB1) a nadmístního významu (zásada 2, ROB2-5). ZÚR LK upřesňují a vymezují rozvojové oblasti republikového významu z PÚR a rozvojové oblasti nadmístního významu. Vnitřní členění rozvojových oblastí na zóny s přednostním umísťováním ekonomických aktivit nebo bydlení a příměstské rekreace sleduje zajištění podmínek udržitelného rozvoje.

Tabulka č. 2 Vlivy rozvojových oblastí na pilíře udržitelného rozvoje

rozvojové oblasti	ekonomika	společnost	prostředí
ROB1 Liberec	++	++	+/-
ROB2 Česká Lípa – Nový Bor	++	++	+/-
ROB3 Turnov	++	++	++/- -
ROB4 Semily – Železný Brod	++	++	++/- -
ROB5 Jilemnice	++	++	+/-

Zdroj: [ENVI-TON]

Při velké měřítku, typickém pro daný dokument ZÚR kraje, je patrné, že většina rozvojových oblastí, které pokrývají rozsáhlou plochu řešeného území, působí na jednotlivé složky životního prostředí i nejednoznačně, často až protikladně. Důvodem nejednoznačnosti působení vlivů je malá podrobnost a detail specifikace rozvojových oblastí, kdy nelze identifikovat míru a způsob působení již ze samotné podstaty dokumentu, která je především strategickým územním dokumentem organizace území, která především koordinuje směr rozvoje území kraje, jeho vnitřní, regionální i nadnárodní vazby.

Z charakteru rozvojových oblastí a specifikace úkolů pro územní plánování lze vyvodit, že rozvojové oblasti budou mít přímý a významný vliv především na ekonomický a sociální pilíř UR, kde už ze své podstaty budou působit pozitivně.
Významné negativní ovlivnění životního prostředí může přinést u ROB3 Turnov trasování významných dopravních silničních a železničních cest mezinárodního a republikového významu (vedení koridoru rychlostní komunikace R35 v úseku Turnov – Jičín / Úlibice, vedení koridoru železniční trati Praha - Turnov - Liberec - Frýdlant – PL/ Zawidów, koridor kombinované dopravy KD1), vedení koridoru železniční trati Turnov - Jičín - Hradec Králové. Proto je nutno při upřesňování tras v územním plánování na nižší úrovni důsledně požadovat a vybírat varianty tras s nejmenšími negativními vlivy na životní prostředí i na ostatní faktory UR a důsledně respektovat veškeré chráněné zájmy (zejména ochranu přírody a krajiny, ochranu veřejného zdraví) v území a nesnižovat nebo nenarušovat významné hodnoty dotčeného území.
Obdobná situace platí i v případě ROB4 Semily-Železný Brod a plánovaného silničního připojení II/283 na R35.

ROZVOJOVÉ OSY (KAPITOLA B.2, ZÁSADY Z3-Z6)

Hlavní rozvojovou osu na území LK vymezuje PÚR ČR – OS7 Praha-Liberec-Hrádek n.N. hranice ČR. Návrh ZÚR LK upřesňuje vymezení této rozvojové osy jako rozvojové osy I. řádu – republikového významu. Jedná se o ROS1 – (Praha) – hranice kraje – Turnov – Liberec – Hrádek n.N. – hranice ČR a dále směr Zittau – SRN.

ZÚR LK upřesňují a vymezují i další rozvojové osy nižších řádů s nižším významem:

- rozvojové osy II. řádu – republikového významu – ROS2, ROS3 . Jedná se o územní koridory s prostorovou vazbou na důležité dopravní koridory nadmístního významu, propojující rozvojové oblasti mezinárodního a republikového významu s centry osídlení nadregionálního významu na území Libereckého kraje a sousedních krajů;
- rozvojové osy III. řádu – vymezené v ZÚR LK – ROS4, ROS5, ROS6, ROS7, ROS8. Jsou to územní koridory s prostorovou vazbou na důležité dopravní koridory nadmístního významu, připojující rozvojové oblasti republikového a krajského významu a specifické oblasti s centry osídlení regionálního a mikroregionálního významu ke struktuře rozvojových oblastí a rozvojových os mezinárodního a republikového významu;
- rozvojové osy IV. řádu – vymezené ZÚR LK – ROS9, ROS10,ROS11, ROS12. Jedná se o územní koridory s prostorovou vazbou na dopravní koridory nadmístního významu, připojující rozvojové oblasti krajského významu a specifické oblasti s centry osídlení mikroregionálního a subregionálního významu na strukturu rozvojových oblastí a rozvojových os mezinárodního a republikového významu.

Tabulka č. 3 Vlivy rozvojových os na pilíře udržitelného rozvoje

rozvojové osy	ekonomika	společnost	prostředí
ROS 1 Praha - hranice kraje - Turnov - Liberec - Hrádek n.N. - hranice ČR	++	+	+/- -
ROS 2 Turnov - hranice kraje	++	+	+/- -
ROS 3 Liberec - Jablonné v P.- Nový Bor - hranice kraje - Děčín – Ústí n.L.	++	+	+
ROS 4 Liberec - Jablonec n.N. - Tanvald - Harrachov - hranice ČR	+	+	+/-
ROS 5 Rumburk/Varnsdorf - hranice kraje - Nový Bor - Česká Lípa - Doksy	+	+	+
ROS 6 Turnov - Železný Brod - Tanvald	+	+	+/-
ROS 7 Horka u Staré Paky - Čistá u Horek	+	+	+
ROS 8 Liberec - Frýdlant - Černousy - hranice ČR	++	++	+/-
ROS 9 Zittau/Bogatynia - hranice ČR - Frýdlant - Nové Město p.S. - hranice ČR - Sklarska Poreba/Jelenia Góra	++	++	+/-
ROS10 Dubá - Doksy - Mimoň - Jablonné v P./Stráž p.R. - Český Dub - Hodkovice n.M.	++	++	+
ROS 11 Mimoň - Česká Lípa - Žandov - Děčín	++	+	+
ROS 12 Jablonec n.N. - Železný Brod - Semily - Lomnice n.P./jičín a Jilemnice/Horka u Staré Paky a Jilemnice/Vrchlabí	++	+	+

Zdroj: [ENVI-TON]

Rozvojové osy především posílí vazby mezi rozvojovými oblastmi i stávajícími centry osídlení. Jedním z hlavních účelů je zlepšení dopravní dostupnosti, která s sebou obvykle nese i rozvoj nových i doprovodných hospodářských aktivit, zlepšení možnosti využívat různých společenských, sociálních i volnočasových služeb v širším území apod. Je předpoklad, že realizace navržených záměrů a úkolů územního plánování pro tyto rozvojové osy z velké části vyřeší i stávající závady v dotčeném území (přetížené dopravní trasy, špatná dopravní obslužnost některých území, omezený hospodářský rozvoj, nadměrná zátěž prostředí v některých územích, nízká bezpečnost dopravy a pod.).

V rámci rozvojových os jsou zahrnuty i úkoly územního plánování, přinášející cílené pozitivní dopady na životní prostředí a environmentální pilíř (rozvoj a zkvalitnění veřejné dopravy, rozvoj cyklodopravy, zvýšení podílu zeleně na dopravních trasách i urbanizovaných území, řešení protipovodňové ochrany, řešení odstranění starých ekologických zátěží apod.).

SPECIFICKÉ OBLASTI (KAPITOLA C., ZÁSADY Z7-Z15)

Hodnocení specifických oblastí je provedeno podle struktury a pořadí Návrhu ZÚR LK (není proto zachována posloupnost 1 – 8).

Specifické oblasti jsou definovány jako území, ve kterých se v jejich vzájemném porovnání dlouhodobě projevují problémy z hlediska udržitelného rozvoje, tj. významné rozdíly v územních podmínkách pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel.

ZÚR LK navrhují vymezení specifických oblastí, ve kterých se dlouhodobě projevují problémy udržitelného rozvoje jejich území:

- specifické oblasti se specifickými hodnotami nebo se specifickými problémy mezinárodního a republikového významu, které svým významem přesahují území kraje jako podklad pro aktualizaci PÚR ČR (2008), (SOB5, SOB6)
- další specifické oblasti nadmístního významu, které svým významem přesahují území Libereckého kraje (SOB1, SOB2, SOB3, SOB4, SOB7, SOB8).

Pro nejnaléhavější řešení problémů z hlediska regionálních disparit a udržitelného rozvoje území se navrhuje na území Libereckého kraje osm specifických oblastí.

Tabulka č. 4 Vlivy specifických oblastí na pilíře udržitelného rozvoje

specifické oblasti	ekonomika	společnost	prostředí
SOB5 Jizerské hory	++	++	++
SOB6 Západní Krkonoše	++	++	++
SOB3 Mimoňsko	++	++	++
SOB1 Jihozápadní Českolipsko	++	++	++
SOB2 Lužické hory	++	++	++
SOB4 Frýdlantsko	++	++	++
SOB7 Český ráj jih	+	+	++/-
SOB8 Český ráj sever	+	+	++/-

Zdroj: [ENVI-TON]

Navržené zásady rozvoje pro vymezené specifické oblasti jsou jednoznačně cíleny pro maximální zlepšení nebo odstranění veškerých stávajících závad v území a pro maximální zlepšení relevantních faktorů pro pozitivní rozvoj jednotlivých pilířů UR. Hlavním cílem rozvoje těchto oblastí je odstranění disparit jednak mezi těmito specifickými oblastmi a ostatním územím LK, jednak odstranění disparit mezi jednotlivými pilíři UR v rámci těchto specifických oblastí. Navržený rozvoj specifických oblastí, s ohledem na stanovené úkoly územního plánování, lze jednoznačně hodnotit jako vysoce pozitivní pro všechny tři pilíře UR.

Určitou výjimkou jsou SOB7 a SOB8 (Český ráj jih a Český ráj sever), kde s ohledem na vysoce významné a unikátní hodnoty území a současně jejich neúměrnou zátěž je jejich rozvoj směřován na odstranění této zátěže (zejména formou regulace ekonomických aktivit) a na maximální posílení ochrany hodnot území, tedy na preferenci a dominanci environmentálního pilíře. Možné negativní dopady právě na environmentální pilíř vycházejí z predikce potenciálních negativních vlivů plánovaného významného dopravního tahu v tomto území – silnice R35. Při výběru variant a stanovení trasy této silnice je proto nutno beze zbytku respektovat a chránit výjimečné hodnoty tohoto území tak, aby jejich úroveň nebyla významně narušena a snížena, a aby byly v maximální míře vyloučeny nebo sníženy negativní dopady na jednotlivé složky životního prostředí, kterým se nelze při realizaci takového záměru vyhnout. Je však zřejmé, že i takový záměr je z hlediska vyváženosti udržitelného rozvoje těchto území, území sousedních i území celého Libereckého kraje potřebný.

PLOCHY A KORIDORY (KAPITOLA D.)

V rámci zpřesnění vymezení ploch a koridorů jsou vymezeny plochy a koridory pro :

- **rozvoj dopravní infrastruktury** – silniční doprava, železniční doprava, letecká doprava, propojení turistických oblastí (turistická doprava) a přeshraniční doprava. Jsou vymezeny koridory mezinárodního významu, republikového významu, nadregionálního významu, regionálního významu. Pro rozvoj dopravní infrastruktury jsou formulovány **zásady Z16 – Z25**.
- **rozvoj technické infrastruktury** – zásobování vodou, čištění odpadních vod, protipovodňová ochrana území, energetika, spoje a telekomunikace, nakládání s odpady, bezpečnost státu. Pro rozvoj technické infrastruktury jsou formulovány **zásady Z25 – Z35**.
- **rozvoj územního systému ekologické stability (ÚSES)** nadregionálního a regionálního významu. Pro rozvoj ÚSES je formulována **zásada Z37**.

Plochy a koridory jsou v ZÚR LK současně vymezeny jako veřejně prospěšné stavby (VPS) a veřejně prospěšná opatření (VPO). Jedna plocha je vymezena jako opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu (B01 – pěchotní střelnice v prostoru Ralsko).

Tabulka č. 5 Vlivy vymezených ploch a koridorů na pilíře udržitelného rozvoje

plochy a koridory	ekonomika	společnost	prostředí
DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA			
silniční doprava	++	+	- -
železniční doprava	++	+	+/-
letecká doprava	++	+/-	- -
turistická doprava	+	+	+/-
přeshraniční spojení	++	+	+/-
TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA			
zásobování vodou	+	++	+
lokality vhodné pro akumulaci povrchových vod (LAPV2)	+	+/-	+/- -
čištění odpadních vod	+	+	++
protipovodňová opatření (P01-P03, P05,P08-P09, P12-P25,P28-P57)	++	++	++
energetika (PUR01-03, E3, E4, E5A, E6,E7, E11A, E12B, E13A, E14C, E17A, E18, E19A, E20A ,E21, E23-E26, E35A, E36_37, E39A)	++	+	++/-
zásobování plynem	++	+	+
spoje a telekomunikace	+	+	0/-
nakládání s odpady	+	+	++
bezpečnost státu (B01)	0	0	0/-

KONCEPCE ROZVOJE ÚZEMNÍHO SYSTÉMU EKOLOGICKÉ STABILITY			
biocentra nadregionálního významu (VPO NC41, NC42, NC44, NC68, NC82-NC84)	-	+	++
biokoridory nadregionálního významu (VPO)	-	+	++
biocentra regionálního významu (VPO)	-	+	++
biokoridory regionálního významu (VPO)	-	+	++

Zdroj: [ENVI-TON]

Vymezené plochy a koridory jsou z hlediska vyhodnocení vlivů dosti různorodou a nejednoznačnou skupinou, jejichž potenciální vlivy na jednotlivé pilíře mohou být za určitých okolností jak pozitivní, tak negativní. U těchto záměrů bude velmi záležet na jejich další konkretizaci v nižších stupních ÚPD, jež na úrovni ZÚR není známa, a která může potenciální vlivy významně ovlivnit a modifikovat. Vzhledem k tomu, že tato konkretizace není na úrovni ZÚR LK možná, jsou vymezené plochy a koridory (vymezené jako VPS a VPO) vyhodnoceny souhrnně skupinově podle druhů koridorů a ploch.

Souhrnně lze k vyhodnocení vlivů jednotlivých skupin na udržitelný rozvoj konstatovat následující:

Dopravní infrastruktura:

Všeobecně rozvoj a zlepšení dopravní infrastruktury stimuluje především ekonomický rozvoj, částečně i sociální rozvoj. Z hlediska environmentálního pilíře má rozvoj dopravy spíše negativní dopad, záleží na okolnostech a na druhu dopravy. Nejvýznamnější negativní dopady na životní prostředí má silniční a letecká doprava (podrobně vyhodnoceno v části B – Vyhodnocení vlivů ZÚR LK na životní prostředí). Z hlediska udržitelného rozvoje je žádoucí preferovat ekologicky přijatelnější druhy a systémy dopravy, omezovat ekologicky nejhorší druhy dopravy a celkově snižovat dopravní náročnost.

Technická infrastruktura:

Lze konstatovat, že rozvoj a zkvalitňování technické infrastruktury příznivě ovlivňuje hospodářský rozvoj a také sociální rozvoj (zvyšování životní úrovně). Z hlediska environmentálního mohou být podle druhu technické infrastruktury a podle okolností její realizace vlivy jak pozitivní (např. čištění odpadních vod, zásobování kvalitní vodou, zásobování plynem, zlepšení systému nakládání s odpady, protipovodňová opatření apod.), tak negativní (např. elektrická vedení, telekomunikační stožáry – narušení krajinného rázu). Zvláštní kapitolou je navržená lokalita akumulace povrchových vod, která je vymezena jako územní rezerva. V dohledném časovém horizontu ZÚR LK je pouze jako územní rezerva pro případné budoucí potřeby pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou. Tato potřeba možná vůbec nenastane. Protože vymezené území zůstane jako rezerva ve stávajícím stavu, její vlivy na udržitelný rozvoj území budou nulové. Teprve pokud by v případě nastalé potřeby byla tato rezerva využita ke navrženému účelu, projevily by se její vlivy na jednotlivé pilíře URÚ. Jako dostatečný zdroj pitné vody by příznivě ovlivnil jak ekonomický rozvoj, tak sociální pilíř (životní úroveň), ale pravděpodobně by významně negativně ovlivnil životní prostředí. To však nelze blíže specifikovat, neboť nejsou známy budoucí podmínky (stav životního prostředí, příslušná legislativa, naléhavost potřeby, technické a stavební řešení atd.)

Celkově však lze říci, že u vymezení rozvoje technické infrastruktury významně převládají pozitivní vlivy na udržitelný rozvoj.

Územní systém ekologické stability:

Vzhledem k charakteru těchto opatření lze konstatovat, že rozvoj a budování ÚSES bude mít jednoznačně přímý pozitivní vliv na životní prostředí a environmentální pilíř, druhotně pak také na sociální pilíř (příznivé životní prostředí, zlepšení životní úrovně apod.). Naopak ÚSES jako jeden z limitů využití území, který je nutno respektovat, omezují do určité míry využití území pro hospodářské účely.

ÚZEMNÍ PODMÍNKY KONCEPCE OCHRANY A ROZVOJE PŘÍRODNÍCH, KULTURNÍCH A CIVILIZAČNÍCH HODNOT ÚZEMÍ KRAJE (KAP. E., ZÁSADY Z38 – Z63)

ZÚR LK formuluje a upřesňuje územní podmínky koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot kraje. Protože tyto hodnoty tvoří základ jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje, jejich ochrana a rozvoj (zlepšování) současně podporuje udržitelný rozvoj Libereckého kraje.

Hodnoty území kraje současně představují i omezení rozvoje v tom směru a smyslu, který by mohl stanovené hodnoty nějakým způsobem snížit nebo ohrozit. Zejména hospodářský rozvoj kraje se může často dostat do střetu s koncepcí ochrany hodnot území LK. Na druhou stranu ochrana hodnot území stimuluje hospodářský i sociální rozvoj žádoucím směrem, který bude ve svém důsledku příznivý pro udržitelný rozvoj území.

V rámci ochrany civilizačních hodnot ZÚR LK upřesňují podmínky pro :
- rozvoj struktury osídlení
- koncepci územního uspořádání a typologii venkovských a městských prostorů
- urbanistické a architektonické hodnoty
- ekonomickou základnu kraje
- občanské vybavení
- cestovní ruch a rekreaci
- ochranu území a zvýšení její bezpečnosti.

Tabulka č. 6 Vlivy koncepce ochrany a rozvoje hodnot na pilíře udržitelného rozvoje

hodnoty	ekonomika	společnost	prostředí
přírodní hodnoty	+/-	+	++
kulturní hodnoty	+/-	+	++
civilizační hodnoty	++	++	++

Zdroj: [ENVI-TON]

Lze konstatovat, že stanovené zásady ochrany a rozvoje hodnot území současně zajišťují i udržitelný rozvoj území a posilují rovnoměrně a vyváženě všechny pilíře udržitelného rozvoje.

VYMEZENÍ CÍLOVÝCH CHARAKTERISTIK KRAJINY (KAPITOLA F.)

Zásady 64 – 67 vymezující cílové charakteristiky krajiny blíže vymezují a definují charakteristiky 19 oblastí krajinného rázu a řadu podoblastí krajinného rázu, 9 krajinných typů a způsob jejich ochrany. Současně stanovují i zásady pro jejich využívání, specifické podle jednotlivých krajinných typů. Všechny tyto zásady jsou formulovány s maximálním důrazem na využívání typů krajiny v souladu s principy udržitelného rozvoje, za dodržování podmínek udržitelného rozvoje.

Takto formulované zásady jednoznačně podporují zejména hodnoty environmentálního pilíře, ale i dalších dvou pilířů – sociálního a hospodářského.

Jednoznačně lze konstatovat, že uvedené zásady mají významný příznivý vliv na udržitelný rozvoj Libereckého kraje.

VYMEZENÍ VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH STAVEB, VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH OPATŘENÍ, STAVEB A OPATŘENÍ K ZAJIŠŤOVÁNÍ OBRANY A BEZPEČNOSTI STÁTU A VYMEZENÝCH ASANAČNÍCH ÚZEMÍ NADMÍSTNÍHO VÝZNAMU, PRO KTERÁ LZE PRÁVA K POZEMKŮM A STAVBÁM VYVLASTNIT (KAPITOLA G. – ZÁSADY Z68 – Z70)

ZÚR LK vymezují jako koridory a plochy veřejně prospěšných staveb (VPS) následující:

V rámci dopravní infrastruktury:
- koridory silniční dopravy mezinárodního, republikového, nadregionálního a regionálního významu,
- železniční koridory mezinárodního a republikového významu,
- letiště Liberec pro leteckou dopravu.
- silniční přeshraniční spojení Hrádek n.N., silnice R35

V rámci technické infrastruktury

- koridory republikového a nadmístního významu pro energetiku
- plochy nadmístního významu pro energetiku.

ZÚR LK vymezují jako koridory a plochy veřejně prospěšných opatření (VPO) následující:

- multifunkční turistické koridory (D39-D42)
- protipovodňová opatření na tocích (P01-P03, P05, P08-P09, P12-P25, P28-P57)
- územní systém ekologické stability – nadregionální biocentra a nadregionální biokoridory
- regionální biocentra a regionální biokoridory

Jejich vlivy na jednotlivé pilíře udržitelného rozvoje byly vyhodnoceny výše u kapitoly D v rámci vymezených ploch a koridorů.

VYMEZENÍ PLOCH PRO STAVBY A OPATŘENÍ K ZAJIŠŤOVÁNÍ OBRANY A BEZPEČNOSTI STÁTU (KAPITOLA G. – ZÁSADA Z70)

Je vymezena pouze 1 plocha pro pěchotní střelnici v k.ú. Svébořice, obec Ralsko.

STANOVENÍ POŽADAVKŮ NADMÍSTNÍHO VÝZNAMU NA KOORDINACI ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ ČINNOSTI OBCÍ A NA ŘEŠENÍ V ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACI OBCÍ, ZEJMÉNA S PŘIHLÉDNUTÍM K PODMÍNKÁM OBNOVY SÍDELNÍ STRUKTURY (KAPITOLA H.)

Zásada 71 naplňující danou část ZÚR LK jsou pouze informativního charakteru o koordinaci územně plánovací činnosti obcí a vymezených veřejně prospěšných staveb a veřejně prospěšných opatření, která jsou již posouzena v rámci ***Ploch a koridorů.***

V ZÚR LK vymezené plochy a koridory VPS a VPO jsou přehledně uspořádány podle dotčených území jednotlivých obcí s rozšířenou působností (ORP) a dotčených obcí.

VYMEZENÍ PLOCH A KORIDORŮ, VE KTERÝCH JE PROVĚŘENÍ ZMĚN JEJICH VYUŽITÍ ÚZEMNÍ STUDIÍ PODMÍNKOU PRO ROZHODOVÁNÍ (KAPITOLA I.)

Zásada 72 naplňující danou část ZÚR LK jsou pouze informativního charakteru o nutnosti prověření některých ***Ploch a koridorů*** v rámci územně plánovací činnosti obcí. Celkem je v ZÚR LK navrženo 5 územních studií:

US1 – Prověření rozvoje potenciálu cestovního ruchu oblastí cestovního ruchu Frýdlantsko a Jizerské hory

US2 – Řešení zlepšení silniční dostupnosti Liberce z území za Ještědským hřbetem

US3 – Řešení železničního napojení Libereckého kraje na Ústecký kraj a na I. železniční koridor

US4 – Řešení zásobování pitnou vodou specifické oblasti SOB4 Frýdlantsko

US5 – Řešení zásobování pitnou vodou SV části Semilska

D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY NA VÝSLEDKY ANALÝZY SILNÝCH STRÁNEK, SLABÝCH STRÁNEK, PŘÍLEŽITOSTÍ A HROZEB V ÚZEMÍ

Podstatou ZÚR LK je stanovení priorit a zásad koncepce rozvoje území kraje, určujících základní požadavky na jeho účelné a hospodárné uspořádání v rámci udržitelného rozvoje území, vyjádřené jako zpřesnění a vymezení rozvojových oblastí a os, specifických oblastí, ploch a koridorů. ZÚR LK dále upřesňují podmínky koncepce ochrany hodnot území, vymezují cílové charakteristiky krajiny, vymezují VPS a VPO a stanovují podrobnější úkoly a podmínky pro územní plánování na území Libereckého kraje.

Stanovené priority a zásady rozvoje LK vyvolají na území LK změny oproti současnému stavu území kraje, který byl vyhodnocen v rámci SWOT analýz. Vyhodnocení míry těchto změn je provedeno posouzením, jak uplatňování stanovených priorit a zásad může ovlivnit jednotlivé stránky uvedených SWOT analýz Libereckého kraje v rámci jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje.

Vzhledem k tomu, že návrh ZÚR LK vychází z vyhodnocení stavu území na základě SWOT analýz a formulování jednotlivých silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb rozvoje, jsou veškeré priority a zásady rozvoje i podmínky pro územní plánování kraje formulovány právě s ohledem na maximální posílení stanovených slabých stránek a odstranění hrozeb dalšího rozvoje území, na zachování silných stránek a na maximální využití příležitostí.

Lze říci, že hlavním účelem ZÚR LK je upřesnit a vymezit budoucí rozvoj kraje tak, aby co nejvíce postihl a zohledňoval identifikované stránky SWOT analýzy.

D.0. VYHODNOCENÍ VLIVŮ NÁVRHU DOPRAVNÍ A TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY NA VÝSLEDKY SWOT ANALÝZY

V rámci rozboru udržitelného rozvoje území (RURÚ) a následné SWOT analýzy byly v území Libereckého kraje m.j. identifikovány závady či problémy k řešení v územně plánovací dokumentaci, jež jsou předmětem návrhů v ZÚR LK, ale současně se jeví jako potenciálně konfliktní záměry (zejména se jedná o záměry dopravní a technické infrastruktury, územní rezervy apod.). Proto je v této kapitole nejprve provedeno podrobnější vyhodnocení dopadů těchto potenciálně konfliktních záměrů na jednotlivé stránky SWOT analýzy. Podrobnější vyhodnocení návrhů ploch a koridorů dopravní a technické infrastruktury z hlediska dopadů na jednotlivé stránky SWOT analýzy koresponduje i s uplatněnými požadavky dotčených orgánů na podrobné vyhodnocení těchto ploch z hlediska vlivů na životní prostředí.

Rozvoj dopravní a technické infrastruktury představuje potenciálně výrazný zásah do území. Odůvodněnost takových zásahů vychází z komplexní SWOT analýzy podmínek udržitelnosti rozvoje území. Rozvoj dopravní a technické infrastruktury má vždy široké souvislosti ovlivňující mnoho faktorů udržitelnosti, v této podkapitole jsou k jednotlivým záměrům přiřazeny faktory s přímým vztahem k dopadům záměru.

K jednotlivým záměrům jsou přiřazeny konkrétní faktory SWOT analýzy, v závorce je uvedeno zařazení faktoru do jednotlivých oblastí SWOT analýzy provedené v kapitole C.II. Souhrnná SWOT analýza území LK podle jednotlivých problémových okruhů v pilířích UR. Znaménko +/- označuje pozitivní či negativní vliv záměru na daný faktor, červeně jsou zvýrazněny negativně ovlivněné faktory.

SILNIČNÍ DOPRAVA

Koridory mezinárodního významu

<table>
<tr><th>označení</th><th>popis</th><th colspan="2"></th></tr>
<tr><td rowspan="4">D01B
D01C</td><td rowspan="4">rychlostní silnice R35, Turnov - Rovensko pod Troskami - hranice LK, varianta B (územní rezerva)

rychlostní silnice R35, hranice LK - Semily- Rychnov u Jablonce n.N., varianta C (územní rezerva)</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td>▪ přirozené historické vazby na SRN a Polsko (A.3., +)
▪ pestrost krajinných typů, relativně zachovalý a atraktivní krajinný ráz (C.5., -)</td><td>▪ rozvoj přeshraniční spolupráce podnikatelských subjektů (A.1., +)
▪ dobudování, modernizace hlavních silničních tahů napojení regionu na dálniční systém EU (A.3., +)</td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ přetíženost úseků hlavní silniční sítě (A.3., +)
▪ komplikované silniční napojení LK na Královéhradecký kraj (A.3., +)
▪ absence obchvatů měst a obcí (A.3., +)
▪ nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ odkládání dostavby páteřních tras regionu a napojení regionu na mezinárodní dopravní síť (A.3., +)
▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentář: Záměr je vymezen jako územní rezerva, jeho účel je především územní ochrana koridoru do budoucna. Vymezení koridoru ve všech jeho variantách vyplývá z PÚR ČR. Jde o koridor mezinárodního významu, jehož budoucí výstavbou budou přes ČR vytvořeny dva koridory a tím bude umožněno řešit převedení řady dopravních vztahů, které jsou zatím uskutečňovány po trase dálnice D1, na tuto kapacitní komunikaci. Ve východní části ČR jsou na rychlostní komunikaci napojeny další prioritní úseky dálnic a rychlostních komunikací D47 (Ostrava) a R43 (Brno).
Záměr zlepšuje přístupnost rozvojové oblasti ROB1 Liberec v rámci celostátních dopravních vztahů, dále zlepšuje dopravní vazby</td></tr>
</table>

označení	popis		
		v rámci rozvojových oblastí ROB3 Turnov a ROB4 Železný Brod - Semily, řeší problematiku připojení Semilska na vyšší dopravní síť, zkracuje časovou dostupnost této oblasti do Liberce. Záměr především ve své variantě B snižuje negativní dopady silniční dopravy na zastavěné území a zpřístupňuje specifickou oblast Český ráj. Záměr svým rozsahem představuje výrazný zásah do krajiny. Ze závěrů posouzení vlivu na životní prostředí vyplývá, že z hlediska překryvů s přírodními hodnotami území lze vyhodnotit variantu D01C jako méně vhodnou. Jako významné lze hodnotit především průchod přírodním parkem, ostatní lokality jsou zasaženy pouze okrajově a obě trasy vedou složitým různorodým terénem. Nicméně rozhodujícím pro zhodnocení vhodnosti varianty z pohledu vlivu na ŽP u takto významného a rozsáhlého dopravního koridoru bude výsledek posouzení EIA na úrovni projektové dokumentace.
D02	silnice I/35, úsek Bílý Kostel nad Nisou - Hrádek nad Nisou - hranice ČR, 2 části	**Silné stránky** ▪ přirozené historické vazby na SRN a Polsko (A.3., +)	**Příležitosti** ▪ rozvoj přeshraniční spolupráce podnikatelských subjektů (A.1., +)
		Slabé stránky ▪ špatná přístupnost k hranicím státu (A.3., +) ▪ absence obchvatů měst a obcí (A.3., +) ▪ nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy (A.3., +) ▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)	**Hrozby** ▪ odkládání dostavby páteřních tras regionu a napojení regionu na mezinárodní dopravní síť (A.3., +) ▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)
		Komentář: Zpřesnění koridoru vymezeného v PÚR ČR. Silniční koridor mezinárodního významu posilující mezinárodní vazby rozvojové oblasti Liberec na SRN. Záměr eliminuje negativní dopady dopravy v zastavěných částech obcí Bílý Kostel nad Nisou a Chotyně.	

Koridory republikového významu

označení	popis		
D03	silnice I/13, úsek Svor - Nový Bor - Manušice - hranice LK	**Silné stránky** ▪ přirozené historické vazby na SRN a Polsko (A.3., +)	**Příležitost** ▪ rozvoj přeshraniční spolupráce podnikatelských subjektů (A.1., +) ▪ dobudování, modernizace hlavních silničních tahů napojení regionu na dálniční systém EU (A.3., +)
		Slabé stránky ▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +) ▪ komplikované silniční napojení LK na Ústecký kraj (A.3., +)	**Hrozby** ▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +) ▪ odkládání dostavby páteřních tras regionu a napojení regionu na mezinárodní dopravní síť (A.3., +) ▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)
		Komentář: Zpřesnění koridoru vymezeného v PÚR ČR. Koridor zlepšuje propojení správních center Libereckého a Ústeckého kraje, napojuje západní část LK na mezinárodní koridor Berlín - Dresden - Praha - Bratislava – Budapešť. Zlepšuje dopravních vazby v rozvojové oblasti ROB2 Česká Lípa, zlepšuje dopravní přístupnost specifické oblasti SOB1 Jihozápadní Českolipsko.	

Koridory nadregionálního významu

<table>
<tr><th>označení</th><th>popis</th><th colspan="2"></th></tr>
<tr><td rowspan="4">D04
D05B
D50
D06A</td><td rowspan="4">Agregovaný záměr – úpravy koridoru silnice I/9
silnice I/9, obchvat Dubá
silnice I/9, úsek Jestřebí - Zahrádky - Sosnová - Česká Lípa - MÚK Manušice (I/13)
silnice I/9, obchvat Svor</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td>▪ přirozené historické vazby na SRN a Polsko (A.3., +)</td><td>▪ rozvoj přeshraniční spolupráce podnikatelských subjektů (A.1., +)</td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ absence obchvatů měst a obcí (A.3., +)
▪ nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td colspan="3">Komentář: Záměry řeší závady na silnici I/9 představující dopravní osu v prostoru Českolipska. Tím posiluje propojení vnitrozemí ČR s Šluknovským výběžkem a SRN. Zlepšují se dopravní vazby v rámci rozvojové oblasti ROB2 Česká Lípa, dopravní přístupnosti specifické oblasti SOB1 Jihozápadní Českolipsko. Odstraňují se problematické úseky při průchodu zastavěnými částmi obcí Dubá, Jestřebí, Zahrádky, Česká Lípa a obce Svor.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">D07</td><td rowspan="4">silnice I/10, úsek Jablonec nad Nisou - Smržovka</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td>▪ dobrá dopravní dostupnost z Prahy (A.5., +)</td><td>▪ vzájemné propojení turistických oblastí a středisek cestovního ruchu odpovídající dopravou (A.5., +)</td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +)
▪ absence obchvatů měst a obcí (A.3., +)
▪ nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ překročení únosnosti stávajících rekreačních a turistických center nadměrnou návštěvností (A.5., -)
▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td colspan="3">Komentář: Záměr zvýhodní propojení východní části území rozvojové oblasti ROB1 Liberec a specifické oblasti SOB5 Jizerské hory a SOB6 Západní Krkonoše na koridory silnic mezinárodního významu R35, I/35, R10. Povede k odstranění problematických úseků při průchodu zastavěným územím obcí. Zlepší propojení středisek cestovního ruchu na jižních svazích Jizerských hor.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>označení</th><th>popis</th><th colspan="2"></th></tr>
<tr><td>D48
D49</td><td>Agregovaný záměr – územní rezerva pro koridor silnice I/10
silnice I/10, úsek Tanvald – Desná (územní rezerva)
silnice I/10, úsek Kořenov – Harrachov (územní rezerva)</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>▪ přirozené historické vazby na SRN a Polsko (A.3., +)
▪ dobrá dopravní dostupnost z Prahy (A.5., +)</td><td>▪ rozvoj přeshraniční spolupráce podnikatelských subjektů (A.1., +)
▪ vzájemné propojení turistických oblastí a středisek cestovního ruchu odpovídající dopravou (A.5.,+)</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +)
▪ absence obchvatů měst a obcí (A.3., +)
▪ nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ překročení únosnosti stávajících rekreačních a turistických center nadměrnou návštěvností (A.5., -)
▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Komentář: Záměr je vymezen jako územní rezerva, jejím účelem je především územní ochrana koridoru do budoucna. Záměr zvýhodní propojení východní části území rozvojové oblasti ROB1 Liberec a specifické oblasti SOB5 Jizerské hory a SOB6 Západní Krkonoše na koridory silnic mezinárodního významu R35, I/35, R10 a zvýhodní propojení na Polsko. Povede k odstranění problematických úseků při průchodu zastavěným územím obcí. Zlepší propojení středisek cestovního ruchu na jižních svazích Jizerských hor.</td></tr>
<tr><td>D08
D09
D10</td><td>Agregovaný záměr – úpravy koridoru silnice I/13, úsek Liberec – hranice s Polskem
silnice I/13, úsek Liberec - Stráž nad Nisou - Mníšek - Dětřichov
silnice I/13, obchvat Frýdlant
silnice I/13, obchvat Pertoltice</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>▪ přirozené historické vazby na SRN a Polsko (A.3., +)</td><td>▪ rozvoj přeshraniční spolupráce podnikatelských subjektů (A.1., +)</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1.,+)
▪ absence obchvatů měst a obcí (A.3., +)
▪ nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +)
▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Komentář: Záměry řeší zlepšení dopravních vazeb v rámci rozvojové oblasti ROB1 Liberec v severním směru na specifickou oblast SOB4 Frýdlantsko a zkracují časovou dostupnost této hospodářsky slabé oblasti do Liberce. Dále zlepšují dopravní napojení na Polsko a odstraňují problematické úseky při průchodu zastavěnými částmi obcí Liberec, Stráž nad Nisou, Mníšek, Frýdlant a Pertoltice i problematický přejezd Albrechtického hřebenu.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>označení</th><th>popis</th><th colspan="2"></th></tr>
<tr><td rowspan="5">D11A</td><td rowspan="5">silnice I/14, úsek Liberec - Jablonec nad Nisou</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td>▪ rozvojový potenciál spolupráce dvou velkých měst Liberce a Jablonce nad Nisou (A.1., +)</td><td></td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ absence obchvatů měst a obcí (A.3., +)
▪ nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ útlum veřejné dopravy, zvyšování koncentrace individuální dopravy zejména ve velkých městech (A.3., -)
▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentář: Záměr zvýhodňuje propojení území Liberce a Jablonce nad Nisou na koridor mezinárodního významu - silnici R35 a zlepšuje dopravní vazby v centrální části rozvojové oblasti ROB1 Liberec. Zkvalitňuje dopravní propojení největších měst kraje, odstraňuje nehodové úseky při průchodu zastavěnými částmi měst Liberec a Jablonec nad Nisou a snižuje negativní dopady silniční dopravy na zastavěné území.</td></tr>
<tr><td rowspan="5">D12B
D13
D47</td><td rowspan="5">Agregovaný záměr – úpravy koridoru silnice I/15
silnice I/15
obchvat Zahrádky silnice I/15
obchvat Kravaře a Stvolíky</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +)
▪ absence obchvatů měst a obcí (A.3., +)
▪ nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +)
▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentář: Záměr zlepšuje dopravního spojení na Ústecký kraj, zlepšuje dopravní přístupnosti specifické a hospodářsky slabé oblasti SOB1 Jihozápadní Českolipsko. Dále odstraňuje problematické úseky při průchodu centry obcí Zahrádky, Kravaře a Stvolínky, tím snižuje negativní dopady silniční dopravy na zastavěné území.</td></tr>
<tr><td rowspan="5">D14</td><td rowspan="5">silnice I/38, obchvat Obora</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ absence obchvatů měst a obcí (A.3., +)
▪ nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentář: Záměr eliminuje kolizní průchod centrem obce, snižuje tak negativní dopady silniční dopravy na zastavěné území.</td></tr>
</table>

označení	popis		
D15D D15C	**Agregovaný záměr – úpravy koridoru silnice I/16** silnice I/16, přeložka Horka u Staré Paky silnice I/16, přeložka Horka u Staré Paky (variantní řešení, územní rezerva)	**Silné stránky**	**Příležitosti**
		Slabé stránky	**Hrozby**
		▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +) ▪ absence obchvatů měst a obcí (A.3., +) ▪ nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy (A.3., +) ▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)	▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +) ▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)
		Komentář: Záměr zlepšuje dopravního spojení na Královehradecký kraj, zlepšuje dopravní přístupnost rozvojové oblasti ROB5 Jilemnice a specifické oblasti SOB6 Západní Krkonoše. Dále odstraňuje nehodový a nebezpečný úsek při průchodu centrem obce Horka u Staré Paky, tím snižuje negativní dopady silniční dopravy na zastavěné území.	

Koridory regionálního významu

označení	popis		
D16 D17A	silnice II/272, úsek Liberec - Osečná silnice II/272, úsek Osečná - Ralsko (Kuřívody)	**Silné stránky**	**Příležitosti**
			▪ nové „civilní“ využití prostoru Ralsko (C.5., +)
		Slabé stránky	**Hrozby**
		▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +) ▪ opuštěný bývalý vojenský prostor Ralsko bez dostatečné infrastruktury (A.1., +)	▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +) ▪ vysídlování malých obcí, jejich případná přeměna na rekreační sídla a ztráta zájmu o jejich rozvoj (B.7., +) ▪ neudržitelná urbanizace a suburbanizace volné krajiny zejména v okolí větších měst (B.7., -) ▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)
		Komentář: Záměr zlepšuje dopravní přístupnost Liberce a rozvojové oblasti ROB1 Liberec ze specifické oblasti SOB3 Mimoňsko a tím vytváří předpoklady pro rozvoj této hospodářsky slabé oblasti. Dále zlepšuje propojení obcí jižně Ještědského hřbetu – Osečné, Křižan, Světlé p.J. aj. na správní centrum kraje – Liberec, vede k výraznému zvýšení jejich rozvojového potenciálu.	

<table>
<tr><th>označení</th><th>popis</th><th colspan="2"></th></tr>
<tr><td rowspan="4">D18C
D18D</td><td rowspan="4">silnice II/283, úsek Rovensko pod Troskami – Semily, napojení na R35 (územní rezerva)
silnice II/283, úsek Turnov – Semily (územní rezerva)</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td>▪ dobrá dostupnost centra automobilového průmyslu Mladé Boleslavi a hlavního města Prahy (A.1., +)</td><td></td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +)
▪ absence obchvatů měst a obcí (A.3., +)
▪ nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +)
▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentář: Variantní řešení je koncipováno v závislosti na koridoru kapacitní silnice S5. Záměr zlepší vazby na její koridor, popř. přímo na kapacitní silnici R35. Zkvalitní tak dopravní přístupnost rozvojové oblasti ROB4 Semily - Železný Brod a její propojení s rozvojovou oblastí ROB3 Turnov. Zkracuje časovou dostupnost do Liberce z prostoru Semilska, Lomnice nad Popelkou a snižuje negativní dopady silniční dopravy na zastavěné území, zejména v Turnově.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">D19A</td><td rowspan="4">silnice II/262, úsek Žandov - Stružnice</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +)
▪ absence obchvatů měst a obcí (A.3., +)
▪ nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +)
▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentář: Záměr zlepšuje dopravní napojení severní části specifické oblasti SOB1 Jihozápadní Českolipsko, zlepšuje propojení obcí Žandov a Horní Police s Českou Lípou. Dále odstraňuje problematické úseky při průchodu centry uvedených obcí, tím snižuje negativní dopady silniční dopravy na zastavěné území.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">D21
D22
D55</td><td rowspan="4">Agregovaný záměr – úpravy koridoru silnice II/270
silnice II/270, obchvat Doksy
silnice II/270, obchvat Jablonné v Podj.
Silnice II/270, severozápadní obchvat Mimoň (územní rezerva)</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ absence obchvatů měst a obcí (A.3., +)
▪ nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentář: Záměr především odstraňuje nehodové úseky na průtazích městy Doksy, Jablonné v Podještědí a Mimoň, tím snižuje negativní dopady silniční dopravy na zastavěné území.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>označení</th><th>popis</th><th colspan="2"></th></tr>
<tr><td>D23</td><td>silnice II/278, obchvat Český Dub</td><td colspan="2">Komentář: Záměr především odstraňuje nehodové úseky na průtahu městem Český Dub, tím snižuje negativní dopady silniční dopravy na zastavěné území. Stejný výsledek vyhodnocení jako v předcházející položce.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">D24</td><td rowspan="4">silnice II/291, úsek Kunratice – Frýdlant</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td>▪ přirozené historické vazby na SRN a Polsko (A.3., +)</td><td>▪ rozvoj přeshraniční spolupráce podnikatelských subjektů (A.1., +)</td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ špatná přístupnost k hranicím státu (A.3., +)</td><td>▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +)
▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +)</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td colspan="2">Komentář: Záměr zkvalitňuje přeshraniční napojení na Polsko a Německo, zlepšuje dopravní vazby ve specifické oblasti SOB4 Frýdlantsko a podporuje účinné fungování rozvojové osy ROS9 s přeshraničním přesahem (Zittau – Jelenia Góra). V celém úseku vede podél současné komunikace.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">D25
D51A
D52C
D52D</td><td rowspan="4">Agregovaný záměr – úprava koridoru silnice II/268
silnice II/268, úsek Sloup – Pihel
silnice II/268, obchvat Zákupy
silnice II/268, jihozápadní obchvat Mimoň
silnice II/268, spojka Ralsko - Hradčany</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitost</td></tr>
<tr><td>▪ dobrá dostupnost centra automobilového průmyslu Mladé Boleslavi a hlavního města Prahy (A.1., +)</td><td>▪ nové „civilní“ využití prostoru Ralsko (C.5., +)</td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +)
▪ opuštěný bývalý vojenský prostor Ralsko bez dostatečné infrastruktury (A.1., +)
▪ absence obchvatů měst a obcí (A.3., +)
▪ nadměrná hluková zátěž některých lokalit s vysokou intenzitou dopravy (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +)
▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td colspan="2">Komentář: Záměr zlepšuje propojení rozvojové oblasti ROB2 Česká Lípa se specifickou oblastí SOB3 Mimoňsko a dále i s rychlostní silnicí R10 v Mnichově Hradišti. Zlepšuje tak dopravní dostupnost bývalého vojenského prostoru Ralsko a především bývalého letiště Hradčany. Odstraňuje nehodové úseky na průtazích městy Zákupy a Mimoň a snižuje tak negativní dopady silniční dopravy na zastavěné území.</td></tr>
</table>

ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

Koridory mezinárodního významu

<table>
<tr><th>označení</th><th>popis</th><th colspan="2"></th></tr>
<tr><td rowspan="4">D26
D26R</td><td rowspan="4">Úsek hranice LK – Turnov – Liberec, modernizace s novostavbami úseků, elektrizace, zdvojkolejnění
Úsek Příšovice – Čtveřín, nový úsek (územní rezerva)</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td>▪ dobrá dostupnost centra automobilového průmyslu Mladé Boleslavi a hlavního města Prahy (A.1., +)
▪ hustá síť silnic a železničních tratí (A.3., +)
▪ přirozené historické vazby na SRN a Polsko (A.3., +)</td><td>▪ rozvoj přeshraniční spolupráce podnikatelských subjektů (A.1., +)
▪ rychlé železniční spojení krajských metropolí (Hradec Králové, Ústí nad Labem, Praha), modernizace a optimalizace tratí. (A.3., +)
▪ rozvoj kombinované dopravy, převedení větší části nákladní dopravy na železnici (A.3., +)</td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ přetíženost úseků hlavní silniční sítě (A.3., +)
▪ nevyhovující stavební a dopravně technický stav komunikací i železniční sítě (A.3., +)
▪ nekonkurenceschopné železniční napojení na Prahu vůči napojení silničnímu (A.3., +)
▪ nedostatečné železniční napojení na Hradec Králové a Ústí nad Labem (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ odkládání dostavby páteřních tras regionu a napojení regionu na mezinárodní dopravní síť (A.3., +)
▪ zhoršení ovzduší navyšováním přeprav v individuální dopravě (C.2., +)
▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentář: Záměr zpřesňuje koridor vymezený v PÚR ČR a vyplývá ze závazků ČR jako signatáře dohody AGTC. Trasa je součástí mezinárodního koridoru Zawidów – Praha. Zkvalitňuje a zrychluje dostupnost Prahy a Hradce Králové a navazujících železničního spojení. Zlepšuje dopravní vazby v rámci rozvojových oblastí ROB1 Liberec a ROB3 Turnov, odstraňuje stávající výškové a směrové disproporce stávajícího železničního koridoru přes Rychnov u Jablonce nad Nisou, tím podstatně zkracuje trasu a zmírňuje negativní dopady na životní prostředí.
V následných dokumentacích bude upřesněno vedení úseku železniční trati Turnov – Liberec včetně řešení rozsahu podzemních částí (tunel „Paceřice“, tunel „Hodkovice nad Mohelkou“, tunel „Jeřmanice“) při respektování přírodních, kulturních a civilizačních hodnot. Alej Rohanka, která je součástí NKP Zámku Sychrov zůstane zachována, trasa v této části koridoru bude vedena podzemním tunelem „Paceřice“. Úsek Příšovice – Čtveřín se vymezuje jako koridor územní rezervy pro jeho budoucí prověření v širších územních souvislostech.</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>označení</th><th>popis</th><th colspan="2"></th></tr>
<tr><td rowspan="4">D27</td><td rowspan="4">Úsek Liberec – Frýdlant – hranice ČR, optimalizace jednokolejné trati, elektrizace</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td>▪ hustá síť silnic a železničních tratí (A.3., +)
▪ přirozené historické vazby na SRN a Polsko (A.3., +)</td><td>▪ rozvoj přeshraniční spolupráce podnikatelských subjektů (A.1., +)
▪ rozvoj kombinované dopravy, převedení větší části nákladní dopravy na železnici (A.3., +)</td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +)
▪ nevyhovující stavební a dopravně technický stav komunikací i železniční sítě (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +)
▪ zhoršení ovzduší navyšováním přeprav v individuální dopravě (C.2., +)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentář: Záměr zpřesňuje koridor vymezený v PÚR ČR a vyplývá ze závazků ČR jako signatáře dohody AGTC. Trasa je součástí mezinárodního koridoru Zawidów – Praha. Záměr zlepšuje dopravní dostupnost specifické oblasti SOB4 Frýdlantsko a její další napojení na Polsko. Záměr nevyvolává zásadní územní nároky.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">D28</td><td rowspan="4">Úsek Liberec – Chrastava – Bílý Kostel nad Nisou – Hrádek nad Nisou – hranice ČR, optimalizace, elektrizace, zdvojkolejnění úseku Liberec – Bílý Kostel nad Nisou</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td>▪ hustá síť silnic a železničních tratí (A.3., +)
▪ přirozené historické vazby na SRN a Polsko (A.3., +)</td><td>▪ rozvoj přeshraniční spolupráce podnikatelských subjektů (A.1., +)
▪ rozvoj kombinované dopravy, převedení větší části nákladní dopravy na železnici (A.3., +)</td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +)
▪ nevyhovující stavební a dopravně technický stav komunikací i železniční sítě (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +)
▪ zhoršení ovzduší navyšováním přeprav v individuální dopravě (C.2., +)
▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentář: Záměr posílí úlohu kolejové dopravy v přepravních vztazích, zvýší využitelnost pro nákladní přepravu, kapacitu tratě v úseku Liberec – Chrastava, propustnosti tratě, zkrátí časovou dostupnost Liberce. Dále zlepší dopravní napojení na Německo a návaznost na železniční spojení směrem na Prahu, zkvalitní železniční spojení v rámci rozvojové oblasti ROB1 Liberec. Záměr vytvoří územní podmínky pro potenciální využití koridoru pro kombinovanou dopravu s napojením na Zittau.</td></tr>
</table>

Koridory republikového významu

<table>
<tr><th>označení</th><th>popis</th><th colspan="2"></th></tr>
<tr><td rowspan="5">D29A</td><td rowspan="5">Úsek Turnov – Rovensko pod Troskami, modernizace jednokolejné trati s novostavbami dílčích úseků, elektrizace</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td>▪ hustá síť silnic a železničních tratí (A.3., +)</td><td></td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +)
▪ nevyhovující stavební a dopravně technický stav komunikací i železniční sítě (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +)
▪ zhoršení ovzduší navyšováním přeprav v individuální dopravě (C.2., +)
▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentář: Záměr zlepší dopravní vazby mezi rozvojovými oblastmi vymezenými v PÚR ČR OB7 Liberec a OB4 Hradec Králové, zkrátí časovou dosažitelnost správního centra Královehradeckého kraje Hradce Králové z Liberce,
zmírní negativní dopady dopravy na životní prostředí.</td></tr>
<tr><td rowspan="5">D31A</td><td rowspan="5">Úsek Turnov – Semily – Košťálov , optimalizace trati, elektrizace</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td>▪ hustá síť silnic a železničních tratí (A.3., +)</td><td></td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +)
▪ nevyhovující stavební a dopravně technický stav komunikací i železniční sítě (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +)
▪ zhoršení ovzduší navyšováním přeprav v individuální dopravě (C.2., +)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentář: Záměr zlepší dopravní vazby mezi rozvojovými oblastmi vymezenými v PÚR ČR OB7 Liberec a OB4 Hradec Králové, zkrátí časovou dosažitelnost správního centra Královehradeckého kraje Hradce Králové z Liberce,
zmírní negativní dopady dopravy na životní prostředí. Dále zlepší dopravní dostupnosti mezi rozvojovými oblastmi ROB4 Železný Brod - Semily a ROB3 Turnov, zlepší dopravní napojení Semilska na železniční koridor směrem na Prahu.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>označení</th><th>popis</th><th colspan="2"></th></tr>
<tr><td rowspan="5">D33
D33A
D33B</td><td rowspan="5">Úsek Rynoltice – Česká Lípa, optimalizace jednokolejné trati, elektrizace
Úsek Bílý Kostel nad Nisou – Rynoltice, nový úsek (územní rezerva), elektrizace</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td>▪ hustá síť silnic a železničních tratí (A.3., +)</td><td></td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +)
▪ nevyhovující stavební a dopravně technický stav komunikací i železniční sítě (A.3., +)
▪ nedostatečné železniční napojení na Hradec Králové a Ústí nad Labem (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +)
▪ zhoršení ovzduší navyšováním přeprav v individuální dopravě (C.2., +)
▪ možný vznik nových střetů při realizacích navrhovaných liniových staveb bez náležitého technického řešení , nadměrná fragmentace krajiny (C.5., -)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentář: Záměr zkvalitní a zrychlí dostupnost Liberce ze západní části LK, zlepší dopravní vazby v rámci rozvojových oblastí ROB1 Liberec a ROB2 Česká Lípa a zlepší zpřístupnění specifických oblastí SOB2 Lužické hory a SOB3 Mimoňsko. Záměr dále odstraní stávající výškové a směrové disproporce současného železničního koridoru přes Křižany, podstatně zkrátí trasy, zmírní negativní dopady na životní prostředí, posílí úlohu kolejové dopravy v přepravních vztazích.</td></tr>
<tr><td rowspan="5">D34</td><td rowspan="5">Úsek Česká Lípa – hranice LK (směrem na Benešov n. Pl.), optimalizace jednokolejné trati, elektrizace.</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td>▪ hustá síť silnic a železničních tratí (A.3., +)</td><td></td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +)
▪ nevyhovující stavební a dopravně technický stav komunikací i železniční sítě (A.3., +)
▪ nedostatečné železniční napojení na Hradec Králové a Ústí nad Labem (A.3., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +)
▪ zhoršení ovzduší navyšováním přeprav v individuální dopravě (C.2., +)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentář: Záměr zlepší dopravní napojení na Ústecký kraj a na I. železniční koridor, zkvalitní a zrychlí dostupnost Liberce ze západní části LK a dostupnost dalších návazností železničního spojení. Záměr zlepší dopravní vazby v rámci rozvojových oblastí ROB1 Liberec a ROB2 Česká Lípa a zlepší zpřístupnění specifických oblastí SOB2 Lužické hory a SOB3 Mimoňsko. Záměr nevyvolává zásadní územní nároky.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>označení</th><th>popis</th><th colspan="2"></th></tr>
<tr><td rowspan="5">D35</td><td rowspan="5">Úsek Harrachov – Rokytnice nad Jizerou, propojení dvou železničních tratí (územní rezerva)</td><td>Silné stránky</td><td>Příležitosti</td></tr>
<tr><td>▪ hustá síť silnic a železničních tratí (A.3., +)</td><td>▪ vzájemné propojení turistických oblastí a středisek cestovního ruchu odpovídající dopravou</td></tr>
<tr><td>Slabé stránky</td><td>Hrozby</td></tr>
<tr><td>▪ koncentrace ekonomických činností do center, oslabení periferních oblastí, zvětšující se disparity uvnitř kraje (A.1., +)
▪ rostoucí podíl automobilové dopravy na znečištění ovzduší zejména v zastavěných částech obcí (C.2., +)</td><td>▪ ztráta zájmu investorů o periferní, špatně dopravně napojené oblasti (A.1., +)
▪ zhoršení ovzduší navyšováním přeprav v individuální dopravě (C.2., +)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Komentář: Záměr je navrhován jako územní rezerva, jeho účelem je především územní ochrana koridoru. Záměr vhodně navazuje na síť železničních tratí, povede k propojení center cestovního ruchu, ke zlepšení vazeb na Polsko a ke zvýšení atraktivnosti území.</td></tr>
</table>

D.I. VLIV NA ELIMINACI NEBO SNÍŽENÍ HROZEB ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Ve SWOT analýze byly identifikovány hrozby ve všech třech pilířích udržitelného rozvoje. ZÚR LK přispívají k eliminaci nebo snížení těch hrozeb, které se nějakým způsobem promítají do oblasti územního plánování.

V rámci ekonomického pilíře to jsou především hrozby v oblasti dopravní infrastruktury, technické infrastruktury, energetiky, cestovního ruchu.

V rámci sociálního pilíře to jsou hrozby v oblasti nepříznivých změn sídelní struktury kraje, pokračujícího chátrání kulturních, historických i dalších objektů, vysídlování malých obcí, neudržitelná suburbanizace volné krajiny, nedostatečně rozvinuté infrastruktury v některých lokalitách a územích kraje.

V rámci environmentálního pilíře je to snížení nebo eliminace hrozeb především v oblasti:

- ohrožení přírodních hodnot kraje,
- kvality ovzduší (zásady a úkoly ÚP vedoucí ke zlepšení kvality ovzduší)
- kvality vod (snížení znečištění vod, zvýšení čistění odpadních vod, zajištění dostatečných zdrojů a dodávky pitné vody, ochrana vodních zdrojů a oblastí akumulace vod, zvýšení retenční schopnosti krajiny, odstraňování SEZ, zlepšení organizace a obhospodařování území, hrozeb plynoucích z neřešené kontaminace území (SEZ), řešení protipovodňové ochrany území a pod.)
- ochrany přírody a krajiny (zamezování narušování krajinného rázu a cenných území nevhodnými stavbami, odstraňování střetů s chráněnými a přírodně cennými územími, omezování rozsahu nevyužívaných a devastovaných ploch, aj.)
- surovin a odpadů (řešení sanace a rekultivace ploch po těžbě, řešení střetů těžby a ochrany přírody a krajiny)
- ochrany zemědělského a lesního půdního fondu (omezování záborů kvalitních půd, omezování nevhodných změn kultur, posílení podmínek pro rozšíření ekologického zemědělství, zmírňování acidifikace půd a její degradace apod.)

D.II. VLIV NA POSÍLENÍ SLABÝCH STRÁNEK ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Ve SWOT analýze byly identifikovány slabé stránky ve všech třech pilířích udržitelného rozvoje. ZÚR LK řeší ty slabé stránky, které se promítají do oblasti územního plánování. V ZÚR LK jsou formulovány zásady a úkoly územního plánování, které posilují zjištěné slabé stránky.

V rámci ekonomického pilíře je to posílení slabých stránek především v oblasti:

- neuspokojivé sídelní struktury v některých lokalitách a oblastech
- nedostatečné nebo nekvalitní dopravní infrastruktury a technické infrastruktury, přetíženosti úseků hlavní silniční sítě
- nedostatečné dopravní obslužnosti některých částí území veřejnou hromadnou dopravou
- odstranění nedostatků a závad v cyklistické dopravě
- snižování nadměrné hlukové zátěže
- technické infrastruktury, energetiky
- cestovního ruchu (nedostatečná kvalita služeb a turistické infrastruktury, přetížení hlavních středisek CR)

V rámci sociálního pilíře to jsou slabé stránky v oblasti kultury a památkové péče, v oblasti nekoncepčního rozvoje bydlení, řešení nedostatečné nabídky pracovních příležitostí v některých územích.

V rámci environmentálního pilíře je to posílení a řešení slabých stránek zejména v oblasti:

- ochrany vod (nedostatečné čištění odpadních vod, urychlený odtok vod z území vlivem urbanizovaných ploch a nevhodného hospodaření v krajině, zástavba v zátopových územích, nepříznivé vlivy těžby, zemědělského a lesního hospodaření v území, kontaminace vod ekologickými zátěžemi apod.)
- velkého počtu a rozlohy brownfields, území devastovaných těžbou
- přírody a krajiny – (nedostatečná péče o zeleň v krajině, snížená retenční schopnost území a ekostabilizující funkce vodních toků, tlak na lokalizaci staveb do přírodně a krajinářsky cenných partií, nedostatečná péče a údržba krajiny a řada dalších)
- těžby a odpadů (nedostatečná sanace po těžbě uranu a rekultivace po těžbě jiných nerostů)
- zemědělství (vysoký podíl ladem ležící půdy, nevyužívané objekty zemědělské výroby, nedostatečné podmínky pro pěstování biomasy, zanedbanost trvalých travních porostů a travních porostů na orné půdě, nedostatečná úroveň živočišné výroby, malé zastoupení ekologického zemědělství atd.)
- lesního hospodářství (pozměněná a nevhodná druhová a věková struktura lesních porostů, snahy o umísťování rekreačních a sportovních zařízení do lesů).

Veškeré slabé stránky území LK, které byly ve SWOT analýzách kraje identifikovány a promítají se do územního plánování, byly charakterizovány jako závady v uspořádání a využívání území, které je potřeba v rámci dalšího rozvoje kraje napravit a odstranit. Z tohoto pohledu tedy byly formulovány i úkoly územního plánování.

Na základě toho lze říci, že navržené ZÚR LK budou v maximální možné míře posilovat nebo eliminovat slabé stránky zejména v ekonomickém a environmentálním pilíři.

D.III. VLIV NA VYUŽITÍ SILNÝCH STRÁNEK A PŘÍLEŽITOSTÍ ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Pro vlivy ZÚR LK na využití silných stránek a příležitostí řešeného území lze konstatovat obdobný přístup jako v případě silných stránek SWOT analýz. Identifikované silné stránky jsou z velké části promítnuty do přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území a příležitosti dávají prostor pro formulování žádoucího rozvoje a pro formulaci úkolů územního plánování a podmínek rozvoje v tomto směru.

Je možno říci, že ZÚR LK v maximální míře využily možnost pozitivního ovlivnění silných stránek a příležitostí území kraje, a tím posílení a ochrany hodnot jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje a zdůraznění environmentálního pilíře. Jako hlavní oblasti rozvoje, kde byly tyto možnosti využity, je možno uvést např.

- hospodářský rozvoj (dobrá průmyslová základna kraje, stabilní trh práce)
- dopravní a technická infrastruktura (hustá síť silniční a železniční dopravy, přirozené dopravní vazby na SRN a Polsko, možnosti rozvoje kombinované dopravy a cyklodopravy, dostatečné zásoby kvalitní pitné vody a jejich ochrana, modernizace a rozšiřování kanalizačních systémů a ČOV a další)
- cestovního ruchu (vysoký potenciál a atraktivita území, značný počet ubytovacích a stravovacích kapacit, poměrně dobrá dostupnost území kraje i atraktivních středisek a území, dobré podmínky pro měkké formy cestovního ruchu a ekoturistiku, podmínky pro ekonomický rozvoj v oblasti CR atd.).
- kulturní a památkové péče (významný počet památkově chráněných a historických území a objektů nadregionálního významu, možnost využití památek pro CR)
- sportu a tělovýchovy (četné možnosti sportovního vyžití, sportovní areály nadregionálního významu)
- bydlení a urbanistický rozvoj (atraktivita území pro bydlení i podnikání, rozmanitost a relativní zachovalost venkovských sídel)
- ochrana přírody a krajiny (významné až unikátní přírodní prostředí, velká krajinná diverzita, hodnotný krajinný ráz, příznivé životní prostředí ve větší části kraje, vysoký podíl chráněných a přírodně cenných území, vysoká lesnatost kraje, dobré předpoklady pro ekologicky šetrné zemědělství a lesní hospodářství a řada dalších).

D.IV. VLIV NA STAV A VÝVOJ HODNOT ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Z vyhodnocení vyplývá, že navržené ZÚR LK mají významně pozitivní vlivy na stav a vývoj hodnot řešeného území. Jak již bylo několikrát zdůrazněno dříve, základní prioritou zásad územního rozvoje je zajištění vyváženého udržitelného rozvoje kraje ve všech jeho pilířích, tedy i hodnot v jednotlivých pilířích. ZÚR LK jsou koncipovány tak, aby v maximální možné míře příznivě ovlivnily současný stav území LK, aby zajistily dostatečnou ochranu všech hodnot území a případně hodnoty ještě zvyšovaly. V podstatě všechny priority a zásady rozvoje reflektují a zohledňují tento přístup, který je akcentován i ve formulaci podmínek a úkolů pro územní plánování. Celá jedna část ZÚR LK (kapitola E) se přímo týká koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot a upřesnění územních podmínek a úkolů územního plánování v tomto směru. Zde jsou zcela jednoznačně formulovány zásady této ochrany a rozvoje hodnot, zahrnujícím všechny oblasti udržitelného rozvoje, které je možno ovlivnit a řešit územním plánováním.

E. VYHODNOCENÍ PŘÍNOSU ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE K NAPLNĚNÍ PRIORIT ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

V této části E je popsána míra a způsob naplnění priorit, jež byly schváleny v Politice územního rozvoje České republiky 2008 (dále jen PÚR ČR (2008)), a jaký je přínos posuzovaných ZÚR LK k uplatňování priorit uvedených v PÚR ČR (2008).

Republikové priority územního plánování obsažené v PÚR ČR (2008) přibližují a rozpracovávají cíle a úkoly územního plánování stanovené novým stavebním zákonem č.183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, a to zejména v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech. PÚR ČR (2008) rovněž zahrnuje soulad s ostatními politikami a územními strategiemi na nadnárodní úrovni, zdůrazňuje tak nutnost integrace ČR do středoevropského prostoru EU, která je podmíněna národní konkurenceschopností.

Republikové priority v mezinárodních, přeshraničních a republikových souvislostech s cílem dalšího rozvoje území stanovují rámce k vytváření vyváženého vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel v území (udržitelný rozvoj území). Republikové priority určují požadavky na konkretizaci obecně formulovaných cílů a úkolů územního plánování a určují strategii a základní podmínky pro jejich naplňování v územně plánovací činnosti krajů a obcí a při tvorbě resortních koncepcí s důsledky pro území.

V PÚR ČR (2008) je stanoveno celkem 19 republikových priorit územního plánování (odst. 14 - odst. 32), které se dotýkají všech aspektů rozvoje území z hlediska ekonomického, sociálního i environmentálního pilíře, které by se měly rozvíjet vyváženě směrem k dosažení udržitelnosti území.

PÚR ČR (2008) dále stanoví kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území a úkoly územního plánování na úrovni krajů (pro zpracování v ZÚR) a na úrovni obcí (pro zpracování v ÚP).

Republikové priority územního plánování a další výstupy, mající vztah k řešenému území Libereckého kraje, stanovené v PÚR ČR (2008) jsou v ZÚR LK v míře odpovídající úrovni územně plánovací dokumentace kraje naplňovány v celém rozsahu od stanovení priorit územního plánování kraje přes návrh uspořádání území kraje až po vymezení úkolů pro územní plánování jednotlivých rozvojových oblastí, rozvojových os, specifických oblastí, ploch a koridorů nadmístního významu, včetně ÚSES, koncepcí rozvoje hodnot území kraje, cílových charakteristik krajiny.

ZÚR LK v souladu s PÚR ČR (2008) řeší uvedené okruhy, určují priority územního plánování v podrobnosti stanovených oborových oblastí pro potřeby řešeného území Libereckého kraje a v návaznosti na PÚR ČR (2008) tak blíže konkretizují, zpřesňují a rozpracovávají všechny republikové priority územního plánování v průmětu do jednotlivých rozvojových a specifických oblastí a os, do ploch a koridorů, ale i do územních podmínek pro ochranu a rozvoj přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území kraje. ZÚR LK rovněž konkretizují pro navržené rozvojové oblasti a osy, specifické oblasti, plochy a koridory, socioekonomické vazby, dopravní vazby, infrastrukturu, ochranu hodnot území atd. úkoly pro územní plánování

V části A textu Odůvodnění ZÚR LK je vyhodnoceno, jak byl v návrhu ZÚR LK zajištěn soulad s úkoly, stanovenými v PÚR ČR (2008), a v jakých kapitolách a zásadách byly naplněny republikové priority územního plánování z PÚR ČR (2008). Dále v části G Odůvodnění ZÚR LK je podrobně uvedeno, jak bylo zpřesněno vymezení rozvojových oblastí, os, ploch a koridorů atd. a navrženo řešení v ZÚR LK s ohledem na splnění podmínek a úkolů, vyplývajících z PÚR ČR.

Míra naplnění priorit se odvíjí ze specifik a konkrétnosti navržených zásad/úkolů územního plánování ve zmíněných oblastech, osách, koridorech, plochách a podmínkách ochrany a rozvoje hodnot území s ohledem na konkrétní podmínky území Libereckého kraje.

Rozvojové oblasti a rozvojové osy republikového významu vymezené v PÚR ČR (2008): (OB7 Liberec a OS3 Praha - Liberec - hranice ČR/Německo, Polsko) jsou na území Libereckého kraje zpřesněny v územním vymezení, kriteriích a podmínkách pro rozhodování o změnách v území a v

úkolech pro územní plánování podle zjištěných podmínek Libereckého kraje, zejména s ohledem na význam, budoucí rozvoj a možná rizika ohrožení rozvoje a zdravých životních podmínek.

Rozvojová osa republikového významu ROS1 (hranice kraje - Turnov - Liberec - hranice ČR v upřesnění OS3 z PÚR ČR (2008) Praha - Liberec - hranice ČR) sleduje dopravní koridory silnic R10, R35, I/35 a železničních tratí. Širší vazby na území Středočeského kraje i sousedních států (Německo/Polsko) jsou respektovány.

Vymezení specifických oblastí v ZÚR LK odvozené ze zjištěných podmínek Libereckého kraje respektuje návaznosti na území sousedních krajů (Ústecký, Středočeský a Královéhradecký) i kontaktních regionů sousedních států (Německo a Polsko).

V rámci dalších úkolů pro územní plánování byla v PÚR ČR 2008 vymezena další území vykazující relativně zvýšené požadavky na změny území:

Libereckého kraje se týká pás Ústí nad Labem - Liberec - Jičín - Hradec Králové/Pardubice podél silnic I/13, R35 (odst.173b). ZÚR LK toto území upřesňují vymezením rozvojových os ROS2 - Turnov - hranice LK - (Jičín, Hradec Králové) a ROS3 Liberec - Nový Bor - hranice LK - (Děčín, Ústí nad Labem). Tyto rozvojové osy navazují na vymezené rozvojové osy v rámci rozpracovaných dokumentací ZÚR sousedních krajů. Úkoly pro územní plánování stanovené v ZÚR LK v rámci těchto os~~y~~ se vztahují zejména k zajištění rozvoje dopravní infrastruktury (silniční, železniční i bezmotorová doprava) a řešení prostorových a funkčních provázaností na přilehlé specifické oblasti.

PÚR ČR (2008) vymezuje na území Libereckého kraje specifickou oblast SOB 7 Krkonoše - Jizerské hory (odst.75), která zahrnuje území obcí z ORP Frýdlant (jižní část), Jablonec nad Nisou (severní část), ORP Jilemnice (severní část), Liberec (severovýchodní část), Tanvald.

Specifická oblast republikového významu SOB7 Jizerské hory - Krkonoše vymezená PÚR ČR (2008) přesahuje na území dvou krajů. Její upřesnění v ZÚR LK na úrovni SOB5 Jizerské hory a SOB6 Západní Krkonoše bylo koordinováno se sousedním Královéhradeckým krajem.

Pro naléhavé řešení problémů z hlediska regionálních disparit a udržitelného rozvoje území se na území Libereckého kraje vymezuje dalších šest specifických oblastí nadmístního významu (z toho SOB3 Mimoňsko a SOB4 Frýdlantsko jsou upřesněny na základě požadavků z dalších úkolů PÚR ČR (2008) - odst.174). Tyto oblasti se jeví z hlediska vyváženosti životního prostředí, hospodářského a sociodemografického rozvoje jako problémové s určitými specifiky vytvářejícími nerovnováhu v daných pilířích udržitelného rozvoje.

Koncepce rozvoje silniční sítě v Libereckém kraji je v souladu s PÚR ČR (2008) založena na realizaci kvalitního připojení na evropské koridory, které vyřeší dostavba silnice I/35 z Liberce směrem na Německo (Hrádek nad Nisou – Zittau – Weissenberg – napojení na dálnici A4 prostřednictvím spolkové silnice B178) a dostavba rychlostní silnice R35 směrem na Moravu (Turnov – Jičín – Hradec Králové – Olomouc), kde úsek Rádelský Mlýn - hranice LK je na základě požadavku MŽP ČR řešen variantně jako územní rezerva. ZÚR LK připravuje územní podmínky pro zlepšení stávající sítě silnic I. třídy zejména napojení na Ústecký kraj (silnice I/13, silnice I/9), na Polsko (silnice I/13 úsek Liberec - Frýdlant) a Královehradecký kraj (silnice R35, I/14).

Záměry, navržené v oblasti energetiky a technické infrastruktury, jsou v souladu s PÚR ČR (2008).

ZÚR LK respektují prostorové a funkční souvislosti s územím sousedních krajů a států. Vymezují a upřesňují rozvojové oblasti, rozvojové osy, specifické oblasti, plochy a koridory nadmístního významu v souladu s PÚR ČR (2008) v koordinovaných vazbách na území sousedních krajů a států.

Z hlediska souladu ZÚR LK s úkoly a cíli územního plánování je konstatováno, že jsou v ZÚR LK formulovány na úrovni stanovených priorit pro zajištění udržitelného rozvoje území a dále prostřednictvím kritérií a podmínek pro rozhodování o změnách v území a úkolů pro územní plánování, vztažených k jednotlivým zásadám.

ZÚR LK v souladu s PÚR ČR (2008) vytvářejí předpoklady pro udržitelný rozvoj území, který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích:

- soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území,
- rozvojem společenského a hospodářského potenciálu s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území,
- koordinovanou návazností vnitřní struktury území na sousední regiony a stanovením zásad pro upevnění integrity kraje při současném zlepšení jeho integrace v republikových a středoevropských vazbách,
- vymezením ploch a koridorů pro veřejně prospěšné stavby a veřejně prospěšná opatření ve vztahu k jednotlivým obcím kraje,
- vymezením ploch a koridorů ÚSES a zohledněním péče o krajinu.

ZÚR LK vytvářejí předpoklady pro koordinaci záměrů v území a pro koordinaci územně plánovací dokumentace obcí:

- stanovují principy ochrany přírodních, kulturních a civilizačních hodnot,
- orientují koncepční a koordinovaný rozvoj při upřednostňování využívání vnitřních rezerv sídel na území obcí, zejména nevhodně využívaných ploch,
- vytvářejí územní podmínky pro snižování nebezpečí přírodních katastrof.

ZÚR LK jsou v souladu s PÚR ČR (2008), upřesňují rozvoj území v konkrétních podmínkách Libereckého kraje, zohledňují návaznosti na sousední kraje a státy.

Jednotlivé zásady jsou stanoveny v souladu s republikovými prioritami územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území.

VYHODNOCENÍ PŘÍNOSU ZÚR LK K NAPLNĚNÍ PRIORIT ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ STANOVENÝCH V PÚR ČR (2008)

Poznámka: odstavce z PÚR ČR (2008) nejsou citovány, uvedeno pouze jejich číselné označení

Dle ustanovení § 31 odst. 4 stavebního zákona je PÚR závazná pro pořizování a vydávání zásad územního rozvoje, územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území.

V odst. (11) PÚR je uvedeno, že republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území (dále též republikové priority) podle § 31 stavebního zákona určují požadavky na konkretizaci obecně formulovaných cílů a úkolů územního plánování.

V PÚR, aktualizované ve čtyřletých cyklech, se stanovují republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území (§32 odst. 1 písm. a) SZ), a to s ohledem na aktuální problémy udržitelného rozvoje území České republiky, kterým je zapotřebí věnovat zvýšenou pozornost.
Pro řadu priorit jsou některá témata společná, a proto je nutné jejich uplatňování ve vzájemných souvislostech. Jedná se např. o vytváření předpokladů pro vyvážený vztah územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území, to je pro udržitelný rozvoj území,. vztah ochrany a rozvoje hodnot území obecně a krajiny speciálně, vytváření podmínek pro kvalitní život – dobré životní prostředí, vývoj sídelní struktury/osídlení, venkov (venkovské osídlení a oblasti, jejich souvislosti s městy), zlepšení dopravní dostupnosti území, která má pro udržitelný rozvoj zásadní význam.
Míra uplatnění každé priority závisí na charakteru konkrétního území, na tom, jaký vztah územních podmínek byl zjištěn v rozboru udržitelného rozvoje území, zpracovaném v územně analytických podkladech (dále jen ÚAP) obcí a ÚAP kraje.

Odstavec (14)

Tato priorita fakticky všeobecně určuje celou koncepci zpracování ZÚR LK z hlediska hospodářského, sociálního i environmentálního rozvoje při maximálním zohlednění principů udržitelného rozvoje. Lze konstatovat, že uvedená priorita je v maximální míře zohledněna ve všech částech v ZÚR LK, a to jednak formou stanovených priorit a zásad ZÚR LK, jednak stanovením koncepce ochrany civilizačních, kulturních i environmentálních hodnot (zásady Z38 až Z63), koncepce rozvoje ÚSES (zásada Z37), koncepce ochrany krajiny (Z42 až Z48), vymezením cílových charakteristik krajiny (zásady Z64 až Z67), dále i formulováním konkrétních kritérií a podmínek pro rozhodování o změnách v území a stanovením úkolů územního plánování, při nichž jsou veškeré rozvojové návrhy podmíněny důslednou ochranou stanovených hodnot území.

ZÚR LK formulují 31 priorit pro zajištění udržitelného rozvoje území (6 priorit pro příznivé životní prostředí – P1 až P6, 13 priorit pro zajištění hospodářského rozvoje – P7 až P19, 12 priorit pro zajištění sociální soudržnosti obyvatel území – P20 až P31), které konkretizují republikové priority z PÚR ČR (2008), a v návaznosti na ně i konkrétních 72 zásad rozvoje území Libereckého kraje.

Odstavec (15)

Tato priorita se týká předcházení prostorově sociální segregaci s negativními vlivy na sociální soudržnost obyvatel.

ZÚR LK naplňují tuto prioritu v několika rovinách.

Pro ZÚR LK byla provedena kategorizace sídel Libereckého kraje podle rozvojových předpokladů na základě bodového ohodnocení do 4 typů – s nejlepšími (výrazně nadprůměrnými), s nadprůměrnými, s průměrnými a s nejhoršími (podprůměrné + nejhorší) předpoklady rozvoje. Spádové obvody center osídlení s nejlepšími a nadprůměrnými rozvojovými předpoklady, v nichž z důvodu soustředění aktivit nadmístního významu existují zvýšené požadavky na změny v území, byly zahrnuty do vymezených rozvojových oblastí. Rozvojové oblasti se dále člení na zóny pro přednostní umisťování ekonomických aktivit nadmístního významu a na zóny pro přednostní umisťování bydlení a rekreace ve smyslu zajištění podmínek udržitelného rozvoje.

Jako stabilizované území ZÚR LK byla označena území obcí nezařazovaných do rozvojových oblastí ani do specifických oblastí, v nichž probíhal a probíhá většinou přirozený vývoj bez významných nerovnoměrností a nevyvážeností.

Specifické oblasti byly vymezeny v územích, ve kterých se v porovnání s ostatním územím kraje, popř. ČR, dlouhodobě projevují problémy z hlediska udržitelného rozvoje území. Přitom se jedná o území se specifickými hodnotami anebo se specifickými problémy.

V PÚR ČR (2008) je na území Libereckého kraje vymezena Specifická oblast SOB7 Krkonoše - Jizerské hory a jsou identifikována další území, která vykazují relativně vyšší míru problémů, zejména z hlediska udržitelného rozvoje území. Jedná se o Frýdlantsko a Mimoňsko.

Pro nejnaléhavější řešení problémů z hlediska regionálních disparit a udržitelného rozvoje území bylo v ZÚR LK navrženo na území Libereckého kraje osm specifických oblastí.

Pro předcházení prostorově sociální segregaci s negativními vlivy na sociální soudržnost obyvatel (zejména ve specifických oblastech a v územích s horšími předpoklady rozvoje) je navržen jejich rozvoj tak, aby byl zajištěna kvalitní urbanistická struktura, zachování a rozvoj společenské funkce tradičních městských center, vytvoření pracovních míst, dostatečná a efektivní infrastruktura, dopravní přístupnost, kvalitní životní prostředí, péče o kulturní a přírodní bohatství, ochrana stanovených hodnot území. Tyto podmínky jsou v ZÚR LK zakotveny např. v prioritách P7, P8, P13, P20, P21, P22, P23, P24, P26 , P29, P30, a zejména P31, která je přímo formulována pro předcházení sociální segregaci, v zásadách např. Z2, Z5, Z6, Z11, Z12, Z38, Z40, Z52, Z54, Z58 aj.

Vymezení rozvojových oblastí a os a specifických oblastí lze považovat především za přínos k vyváženosti hospodářského a sociálního pilíře udržitelného rozvoje.

Odstavec (16)

V této prioritě je vysloven požadavek dávat přednost komplexním řešením před uplatňováním jednostranných hledisek a požadavků, které ve svých důsledcích zhoršují stav i hodnoty území. Při řešení ochrany hodnot území je nezbytné zohledňovat také požadavky na zvyšování kvality života obyvatel a hospodářského rozvoje území.

Hlavním motivem návrhu ZÚR LK je komplexní řešení změn v území Libereckého kraje tak, aby jeho vývoj a rozvoj směřoval k vyváženým územním podmínkám pro všechny pilíře udržitelného rozvoje území, ke zvyšování kvality života všech obyvatel kraje při zajištění potřebného hospodářského rozvoje území a při zajištění ochrany veškerých hodnot území. Vzhledem k tomu, že Liberecký kraj vykazuje významné kulturní a zejména přírodní hodnoty regionálního a republikového významu, je v návrhu ZÚR LK zohledněn i velmi významný podíl dočasných uživatelů území a jsou navrženy podmínky pro změny území a úkoly pro územní plánování tak, aby byl snížen negativní vliv velké koncentrace uživatelů území v některých lokalitách.

Priorita z PÚR ČR (2008) je naplňována v ZÚR LK např. prioritami P1-P6, P7, P11, P20, P22, P26, P27, P29, P30 aj. tento přístup je formulován v zásadách např. Z12, Z15, Z38, Z39, Z40, Z42, Z43, Z45, Z59 aj. Návrh ZÚR LK uvedenými prioritami zajišťuje nezhoršování stavu území, komplexní rozvoj kraje pro trvalé obyvatele i uživatele území při zachování jeho civilizačních, kulturních i environmentálních hodnot i zachování atraktivity kraje pro dočasné uživatele.

Odstavec (17)

Tato priorita PÚR ČR (2008) je naplněna jednak vymezením a zpřesněním rozvojových oblastí a specifických oblastí, které jsou určeny zejména pro hospodářský rozvoj a jsou v nich vyčleněny zóny pro přednostní umisťování ekonomických aktivit nadmístního významu, včetně zajištění potřebné vybavenosti a infrastruktury. Naplnění této priority z PÚR ČR (2008) je zakotveno zejména v prioritách ZÚR LK č. P7, P8, P20, P26, P27, P29 a v zásadách Z54 - Z60.

Naplňování této priority bude přínosem především pro ekonomický rozvoj kraje a posílení ekonomického pilíře udržitelného rozvoje.

Odstavec (18)

Priorita se týká podpory polycentrického rozvoje sídelní struktury, vytváření předpokladů pro posílení partnerství mezi městskými a venkovskými oblastmi a zlepšení jejich konkurenceschopnosti.

Polycentrický rozvoj území Libereckého kraje jako důležitý územní princip pro zajištění udržitelného rozvoje je v ZÚR LK plně respektován a zohledněn a podporován stanovením rozvojových oblastí, os, ploch a koridorů na základě provedené kategorizace sídel Libereckého kraje podle rozvojových předpokladů na základě bodového ohodnocení. V ZÚR LK jsou klasifikovány 4 typy center osídlení (se svými spádovými obvody) s různými rozvojovými předpoklady, na základě toho jsou diferencovaně navrženy rozvojové oblasti, osy, plochy a koridory republikového a nadmístního významu, přičemž centra osídlení a významné obce tvoří zónu pro přednostní umisťování ekonomických aktivit, ostatní obce tvoří zónu pro přednostní umisťování bydlení a příměstské rekreace..

Naplnění této priority z PÚR ČR (2008) je zakotveno např. v P22, P23, P24, P25, P26, P27 a je přínosem jak zejména pro ekonomický, tak i sociální pilíř udržitelného rozvoje.

Odstavec (19)

Priorita se týká přednostního využívání brownfields a ochrany nezastavěného území. Revitalizace a přednostní využívání opuštěných areálů a ploch (brownfields) je významnou zásadou ZÚR LK a podmínkou pro rozhodování o změnách v území, která ve svém důsledku podporuje ochranu krajinného rázu, ochranu nezastavěných ploch, omezuje suburbanizaci, omezuje ekologická rizika, snižuje nároky na nové zastavitelné plochy a na zábory půdy apod. Využíváním brownfields se snižuje i riziko fragmentace území a zvyšuje ochrana nezastavěného území, včetně ploch veřejné zeleně. Přednostní využívání brownfields je zakotveno např. v prioritě P3, P25, P27, P28, v zásadách Z9, Z56. Naplňování této priority je přínosem pro ochranu a zlepšení životního prostředí, pro ekonomický rozvoj a pro urbanistickou strukturu.

Odstavec (20)

Hlavním účelem této priority je ochrana přírodních hodnot a charakteru krajiny, respektování přírodních limitů a ochrany ekologické stability krajiny a zajištění ekologických funkcí krajiny. Tato priorita z PÚR ČR (2008) je v návrhu ZÚR LK plně respektována a zohledněna, a to zejména v zásadách koncepce ochrany přírodních hodnot, koncepce rozvoje ÚSES, ve vymezení cílových charakteristik krajiny a v prioritách a zásadách ZÚR LK, které se k této tematice vztahují. Ochrana charakteru krajiny a krajinného rázu je zohledněna i v návrzích rozvojových oblastí a os, ploch a koridorů, i v návrzích na rozvoj dopravní a technické infrastruktury. Ochrana krajiny je zakotvena např. v prioritě P24, P25, P26, P27, v zásadách Z39, Z64 – Z67. Naplnění této priority bude přínosem zejména pro environmentální pilíř udržitelného rozvoje.

Odstavec (21)

Tato priorita deklaruje ochranu nezastavěného území. Priorita je adekvátním způsobem zohledněna v ZÚR LK vymezením a upřesněním rozvojových oblastí, os, ploch a koridorů a stanovením úkolů pro územní plánování v nich tak, aby bylo maximálně využíváno již urbanizované území a co nejméně zasahováno do volného nezastavěného území. Tento přístup je zahrnut např. v prioritách P23, P26, P27, v zásadách Z2, Z7, Z9, Z10, Z37, Z42, Z45, Z54. Naplnění uvedené priority bude přínosem především pro zkvalitnění životního prostředí.

Odstavec (22)

Tato priorita podporuje vytváření podmínek a předpokladů pro různé (zejména měkké) formy cestovního ruchu při zachování a rozvoji hodnot území a umožnění celoročního využití území. Tato priorita PÚR ČR (2008) je v návrhu ZÚR LK plně zohledněna a zahrnuta, a to zejména ke specifickým podmínkám Libereckého kraje v oblasti cestovního ruchu: vysoká atraktivita území při nadprůměrném zastoupení chráněných území, neúměrné množství dočasných uživatelů, překračovaná únosnost intenzity cestovního ruchu v některých lokalitách, nedostatečná infrastruktura vzhledem k počtu uživatelů území atd. Pro řešení těchto problémů jsou formulovány např. priority P1, P12, P29, P30, v zásadách Z7, Z8, Z10, Z12, Z13, Z14, Z15, Z24, Z40, Z43, Z59. Naplnění této priority bude přínosem především pro environmentální pilíř, částečně i pro sociální a ekonomický.

Odstavec (23)

Priorita se týká vytváření předpokladů pro lepší dostupnost území a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury s ohledem na prostupnost krajiny a minimalizaci rozsahu fragmentace krajiny.

Tato priorita PÚR ČR (2008) je v návrhu ZÚR LK zahrnuta a respektována. Lepší dostupnost území kraje je zajištěna návrhy dopravní infrastruktury, přičemž jak návrhy dopravní infrastruktury, tak i technické infrastruktury jsou navrhovány i s ohledem na minimalizaci fragmentace a prostupnosti krajiny – pokud je to možné, jsou umísťovány v souběhu do navržených nebo již existujících koridorů, zmírnění bariérového efektu bude záviset následně především na technickém řešení konkrétního záměru infrastruktury. Koridory dopravní infrastruktury jsou v ZÚR LK navrhovány většinou mimo urbanizované lokality pro zajištění ochrany těchto lokalit před hlukem a imisní zátěží.

Tato priorita z PÚR ČR (2008) je v ZÚR LK zohledněna např. v prioritě P10, P11, P28, v zásadách Z3, Z4, Z16 - Z25.

Odstavec (24)

Tato priorita z PÚR ČR (2008) je v návrhu ZÚR LK zohledněna obdobným způsobem. Rozšiřování a zkvalitňování dopravní infrastruktury je zajištěno řadou konkrétních návrhů dopravních koridorů, potřeby veřejné dopravy jsou zohledněny zejména v návrzích železniční dopravy včetně využití společného potenciálu železničních a tramvajových tratí. Ochrana veřejného zdraví (snížení imisní a hlukové zátěže) je zohledněna v trasování dopravních koridorů mimo významná obydlená místa nebo návrhem silničních obchvatů měst a obcí. V ZÚR LK jsou zajištěny i územní podmínky pro rozvoj cyklistické dopravy, event. pěší aj - multifunkční turistické koridory, které by měly vytvářet vazby mezi oblastmi cestovního ruchu. Podmínky pro environmentálně šetrné formy dopravy jsou vytvářeny i v rámci jednotlivých rozvojových os (úkoly pro územní plánování).

Naplnění priority z PÚR ČR (2008) je zakotveno např. v prioritách P12, v zásadách Z16 - Z25. Naplnění této priority bude mít přínos pro sociální a environmentální pilíř udržitelného rozvoje.

Odstavec (25)

Tato priorita se týká ochrany území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami v území (záplavy, sesuvy půdy, eroze atd.) s cílem minimalizovat rozsah případných škoda vytváření podmínek podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území. Preventivní ochrana území a obyvatelstva před potenciálními riziky a katastrofami je v ZÚR LK řešena především návrhem koridorů pro protipovodňová opatření na tocích, které jsou navrženy jako veřejně prospěšná opatření. Zvýšení retenční schopnosti krajiny je druhotně zohledněno v koncepci rozvoje ÚSES, v koncepci ochrany krajiny (vymezení cílových charakteristik krajiny). Jsou navrženy zásady pro ochranu zemědělské a lesní půdy před erozí a před svahovými deformacemi. Mezi ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky je možno zahrnout odstranění starých ekologických zátěží.

Priorita PÚR ČR (2008) je naplňována v prioritách ZÚR LK, např. P2, P3, P4, P6, v zásadách Z29, Z48, Z61, Z62. Naplnění priority bude mít primárně přínos především pro obyvatelstvo (sociální pilíř) a pro životní prostředí (environmentální pilíř), z hlediska minimalizace těchto událostí a tedy nákladů na odstraňování škod pak bude významný přínos i pro ekonomický pilíř.

Odstavec (26)

Priorita deklaruje minimalizaci zastavěnosti záplavových území a prevenci povodňových škod. Návrh ZÚR LK respektuje a zohledňuje tuto prioritu formou úkolů pro územní plánování (např. zásada Z29, priorita P29). Záplavová území jsou v ZÚR LK uvedena jako limity využití území. V ZÚR LK jsou navrženy koridory pro provedení protipovodňových opatření na tocích. Je zohledněno i vymezení a ochrana zastavitelných ploch pro přemístění zástavby.

Priorita z PÚR ČR (2008) je částečně zahrnuta v prioritě P29, v zásadě Z29.

Odstavec (27)

Tato priorita se týká účelnosti a efektivnosti veřejné infrastruktury. Také tato priorita z PÚR ČR (2008) v oblasti dopravní a veřejné infrastruktury je zohledněna a naplňována v návrhu ZÚR LK obdobně, jak již bylo uvedeno u dřívějších priorit. V ZÚR LK jsou navrženy koridory pro silniční a železniční dopravu, kombinovanou dopravu, přeshraniční spojení atd. Jsou vytvářeny podmínky pro zkvalitnění dostupnosti spádových center osídlení i pro spojení s okolními krajskými městy.

Priorita z PÚR ČR (2008) je zohledněna např. v prioritách P10, P11, P13 -19, a v zásadách Z1, Z2, Z3-Z6, Z16-25, Z26, Z32, Z33, Z58

Odstavec (28)

Tato priorita PÚR ČR (2008) je naplňována především celkovou ideou zpracování ZÚR LK, která vytváří dlouhodobé předpoklady pro rozvoj území při současném zajištění ochrany hodnot území a vyváženosti podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území, tedy pro vyváženost všech tří pilířů udržitelného rozvoje. Tento přístup je deklarován již v v části A návrhu ZÚR LK a zakotven např. v prioritě P26.

Odstavec (29)

Uvedená priorita se týká vytváření podmínek pro rozvoj účinného a dostupného dopravního systému, který bude poskytovat obyvatelům rovné možnosti mobility a dosažitelnosti v území. I tato priorita z PÚR ČR (2008) má obdobné naplnění jako dřívější priority v oblasti efektivní dopravní infrastruktury, ekologických druhů dopravy, dopravní dostupnosti území, návrhu pěších a cyklistických cest apod. Priorita je v ZÚR LK zohledněna a naplněna vymezením dopravních koridorů a vytvářením územních podmínek pro uvedené dopravní požadavky. Její přínos bude zejména pro environmentální a sociální pilíř, následně i pro hospodářský.

Odstavec (30)

Tato priorita zdůrazňuje úroveň technické infrastruktury pro zvýšení kvality života. Tato priorita je v ZÚR LK zcela naplněna v návrzích technické infrastruktury v oblasti zásobování vodou, zajištění likvidace odpadních vod, zajištění vysoké kvality zdrojů pitné vody, ochrana vodohospodářsky významných území apod. Priorita je deklarována v prioritách ZÚR LK, např. P2, P13, zásady Z26 – Z28.

Odstavec(31)

Priorita z PÚR ČR (2008) je naplněna návrhy v oblasti technické infrastruktury – energetiky, jak pro zajištění bezpečného zásobování území energiemi, tak pro zvyšování podílu výroby energie z obnovitelných zdrojů a úspor energie.

Priorita PÚR ČR (2008) je v ZÚR LK naplněna prioritami P5, P15, P16, P17, P18, a zásadami Z30 – Z33, Z46.

Odstavec (32)

Tato priorita se týká bydlení. Na úrovni ZÚR LK byly využity některé demografické údaje pro stanovení rozvojových předpokladů území podle spádových center osídlení. Na základě hodnocení byly na území Libereckého kraje charakterizovány čtyři typy území s různými rozvojovými předpoklady, které byly podkladem pro vymezení rozvojových oblastí a os, specifických oblastí tak, aby byla zajištěna a navržena optimální urbanistická struktura kraje s respektováním všech specifik a vazeb pro zajištění udržitelného rozvoje.

Priorita PÚR ČR (2008) je v ZÚR LK zohledněna např. v prioritách P22, P24, a v zásadě Z55.

F. VYHODNOCENÍ VLIVŮ NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ - SHRNUTÍ

F.I. VYHODNOCENÍ VLIVŮ ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE NA VYVÁŽENOST VZTAHU PODMÍNEK PRO PŘÍZNIVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, PRO HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A PRO SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL ÚZEMÍ, JAK BYLA ZJIŠTĚNA V ROZBORU UDRŽITELNÉHO ROZVOJE.

Jak bylo uvedeno a vyhodnoceno v části C, z pohledu porovnání tří pilířů udržitelného rozvoje na území Libereckého kraje je z hlediska hodnot území a dalšího rozvoje kraje nejvýznamnější environmentální pilíř UR, který převažuje nad ostatními dvěma pilíři. Tato skutečnost vyplývá z objektivních příčin, především z charakteru území, jeho geomorfologie, z existence významných přírodních jevů v území, z kontextu historického vývoje území a osídlení Libereckého kraje.

Je proto logické, že hodnoty environmentálního pilíře (pokud budou zachovány nebo zvyšovány) budou i v budoucnu mírně převažovat nad hodnotami dalších dvou pilířů a že pilíře ÚR nebudou zcela vyrovnané. Tuto skutečnost je potřebné zohlednit v návrhu dalšího rozvoje kraje.

Je možno konstatovat, že v návrhu ZÚR LK je tento aspekt plně zohledněn a vyjádřen ve stanovených prioritách a zásadách rozvoje kraje i ve formulovaných úkolech pro územní plánování.

Navržené zásady jsou formulovány s ohledem na co největší vyváženost podmínek pro rozvoj ekonomického, sociálního i environmentálního pilíře za prioritního předpokladu, že rozvojem ekonomického a sociálního pilíře nebudou ohroženy nebo sníženy hodnoty environmentálního pilíře.

Jak vyplývá z provedených SWOT analýz, v současném stavu nejsou podmínky pro jednotlivé pilíře vyvážené jak v rámci pilířů, tak v rámci jednotlivých oblastí kraje. Je možno říci, že návrh ZÚR LK na tuto skutečnost reaguje a že v maximální možné míře zajišťuje co největší vyrovnanost a vyváženost vyváženost vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území.

F.II. SHRNUTÍ PŘÍNOSU ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE K VYTVÁŘENÍ PODMÍNEK PRO PŘEDCHÁZENÍ

- **zjištěným rizikům ovlivňujícím potřeby života současné generace obyvatel řešeného území,**
- **předpokládaným ohrožením podmínek života generací budoucích**

Jak bylo vyhodnoceno v části D, zjištěná rizika pro současné obyvatele území LK představují jednak slabé stránky, jednak i hrozby, formulované ve SWOT analýzách, a to jak v oblasti ekonomické, tak v oblasti sociální i environmentální. Pro život budoucích generací představují riziko neřešené slabé stránky a neodstranění identifikovaných hrozeb.

Bylo konstatováno, že ZÚR LK tyto nepříznivé stránky rozvoje, které představují určité riziko jak pro současnou, tak pro budoucí generace, řeší a na základě úkolů územního plánování z velké části eliminují. Vytváření podmínek pro předcházení rizikům je zahrnuto i v prioritách a zásadách ZÚR LK, které jsou jednoznačně zaměřeny na odstraňování hrozeb a na posilování nebo přímo eliminaci zjištěných slabých stránek. Cílený rozvoj území ve smyslu udržitelného rozvoje je zárukou vyloučení stávajících a prevencí budoucích rizik.

ZÁVĚRY

ZÁVĚR z Vyhodnocení vlivů ZÚR LK na životní prostředí:

Jak vyplývá z provedeného vyhodnocení vlivů ZÚR na životní prostředí, u vlastního návrhu ZÚR LK nebyly v této fázi ÚPD identifikovány u žádné z rozvojových oblastí, rozvojových os, specifických oblastí, ploch a koridorů ani u dílčích koncepcí rozvoje velmi významné nebo významné negativní vlivy na životní prostředí, které by zapříčinily neakceptovatelnost návrhu ZÚR LK.

Potenciální negativní vlivy na životní prostředí byly predikovány až v dalších fázích pořizování nebo realizace nižších stupňů ÚPD (event. u projektové dokumentace konkrétního záměry), kdy u některých návrhů ze ZÚR LK již vzhledem k jejich charakteru je možno předpokládat určité negativní vlivy na životní prostředí (např. návrhy dopravní a technické infrastruktury, významný stavby v rámci ekonomického rozvoje apod.). Míra ovlivnění bude odpovídat způsobu realizace a konkrétní lokalizaci jednotlivých záměrů, jež budou naplňovat definované zásady ZÚR LK. Je předpoklad, že i tyto vlivy budou eliminovány nebo minimalizovány realizací a dodržováním zmírňujících opatření a doporučení jak z návrhu ZÚR LK, doplněných návrhy z vyhodnocení vlivů na životní prostředí, tak z dodatečných opatření, jež budou specifikována pro realizaci daného záměru.

Návrh ZÚR LK obsahuje i řadu návrhů (např. VPS, VPO, zásady koncepce ochrany přírodních hodnot aj.), které budou mít významné pozitivní vlivy na životní prostředí. Návrh ZÚR LK respektuje a zohledňuje cíle ochrany životního prostředí, stanovené v relevantních strategických dokumentech.

Z výše uvedených důvodů proto **zpracovatelé vyhodnocení vlivů ZÚR LK na životní prostředí považují tento návrh ZÚR za akceptovatelný.**

ZÁVĚR z Vyhodnocení vlivů ZÚR LK na lokality soustavy NATURA2000:

Na posuzované úrovni zpracování lze při respektování uvedených závěrů a zásad vyloučit významný vliv Zásad územního rozvoje Libereckého kraje na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

ZÁVĚR z Vyhodnocení vlivů ZÚR LK na udržitelný rozvoj území:

Z vyhodnocení vyplývá, že navržené ZÚR LK mají významně pozitivní vlivy na stav a vývoj hodnot řešeného území a na zajištění vyváženosti všech tří pilířů udržitelného rozvoje území. Jak již bylo několikrát zdůrazněno dříve, základní prioritou zásad územního rozvoje je zajištění vyváženého udržitelného rozvoje kraje ve všech jeho pilířích, tedy i hodnot v jednotlivých pilířích. ZÚR LK jsou koncipovány tak, aby v rámci budoucího vyváženého rozvoje Libereckého kraje v maximální možné míře příznivě ovlivnily současný stav území LK, aby zajistily dostatečnou ochranu všech hodnot území a případně hodnoty ještě zvyšovaly. V podstatě všechny priority a zásady rozvoje reflektují a zohledňují tento přístup, který je akcentován i ve formulaci podmínek a úkolů pro územní plánování. Celá jedna část ZÚR LK (kapitola E) se přímo týká koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot a upřesnění územních podmínek a úkolů územního plánování v tomto směru. Zde jsou zcela jednoznačně formulovány zásady této ochrany a rozvoje hodnot, zahrnujícím všechny oblasti udržitelného rozvoje, které je možno ovlivnit a řešit územním plánováním.

Z toho důvodu zpracovatelé vyhodnocení vlivů ZÚR LK na udržitelný rozvoj území považují tento návrh ZÚR LK za akceptovatelný.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

BPEJ	bonitované půdně ekologické jednotky
CO	oxid uhelnatý
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
DI	dopravní infrastruktura
EIA	posuzování vlivů na životní prostředí (Environmental Impact Assessment)
EO	ekvivalentní obyvatel
ES	ekologická stabilita
EU	Evropská Unie
EVL	evropsky významné lokality (soustavy Natura 2000)
EVVO	environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
HPJ	hlavní půdní jednotka
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHLÚ	chráněné ložiskové území
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
INPSE	Integrovaný národní plán snižování emisí
KES	koeficient ekologické stability
KOH LK	Koncepce odpadového hospodářství Libereckého kraje
KSEI	Koncepce snižování emisí a imisí znečišťujících látek v ovzduší
KÚ	krajský úřad
LBC	lokální biocentrum
LBK	lokální biokoridor
LFA	Less Favoured Areas (území s méně příznivými podmínkami)
LK	Liberecký kraj
LV	imisní limit
LVS	lesní vegetační stupeň
LV+MT	imisní limit zvýšený o mez tolerance
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MT	mez tolerance
MŽP ČR	Ministerstvo životního prostředí České republiky
NO_x	oxidy dusíku
NP	národní park
NPK	nejvyšší přípustné koncentrace (škodlivin)
NV	nařízení vlády
OP	ochranné pásmo
OZKO	oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší
PAU	polycyklické aromatické uhlovodíky
PHO	pásmo hygienické ochrany
PLO	přírodní lesní oblast
PM10	suspendované částice (částice, které v důsledku zanedbatelné pádové rychlosti přetrvávají dlouhou dobu v atmosféře) frakce PM10, které projdou velikostně selektivním vstupním filtrem vykazujícím pro aerodynamický průměr 10 µg odlučovací účinnost 50 %
PO	ptačí oblasti (lokality soustavy Natura 2000)
POH	plán odpadového hospodářství
ppm	jednotka koncentrace (parts per million; jedna miliontina celku)
PPO	protipovodňová opatření
PUPFL	pozemky určené k plnění funkcí lesa
RURÚ	rozbor udržitelného rozvoje území
SEA	hodnocení vlivů koncepcí na životní prostředí (Strategic Environmental Assessment)
SEZ	staré ekologické zátěže
SPOPK	Státní program ochrany přírody a krajiny
SWOT	analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb
SZ	stavební zákon
TI	technická infrastruktura
TTP	trvalé travní porosty
ÚAP	územně analytické podklady
ÚP	územní plán
ÚPD	územně plánovací dokumentace
ÚP VÚC	územní plán velkého územního celku
UR	udržitelný rozvoj
URÚ	udržitelný rozvoj území
ÚSES	územní systém ekologické stability
VKP	významný krajinný prvek
VN	vodní nádrž
VOC	těkavé organické látky

VPO	veřejně prospěšná opatření
VPS	veřejně prospěšné stavby
VVP	vojenský výcvikový prostor
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZPF	zemědělský půdní fond
ZŘ	zjišťovací řízení dle zák. č. 100/2001 Sb.
ZÚR	zásady územního rozvoje
ZÚR LK	Zásady územního rozvoje Libereckého kraje
ŽP	životní prostředí

SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ

Literatura:

- Culek, M. et.al. Biogeografické členění České republiky. Praha: MŽP, ENIGMA, 1996. 347 s. ISBN 80-85368-80-3.
- Hodnocení kvality ovzduší v roce 2004, vymezení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší. MŽP ČR, 2005.
- Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2004. Praha: ČHMÚ, 2005.
- Plán odpadového hospodářství Libereckého kraje. Praha, Liberec: ISES, s.r.o., Liberecký kraj, 2004.
- Zpráva o stavu vodního hospodářství České republiky v roce 2005. Praha: MZe ČR, MŽP ČR, 2006.
- Statistická ročenka Libereckého kraje 2005. Liberec: ČSÚ, Krajský úřad Liberec, 2005. 374 s. ISBN 80-250-1125-9.
- Oliva & kol. Krajský lesnický program Libereckého kraje. Liberec: ČZU, Liberecký kraj, 2005.
- Hromek, J. et al. Koncepce ochrany přírody Libereckého kraje. Část A. Liberec: Jan Hromek – Lesprojekt, lesnické a parkové úpravy, Liberecký kraj, 2004.
- Územní plán velkého územního celku Libereckého kraje – Průzkumy a rozbory. Liberec: SAUL s.r.o., Liberecký kraj, 2001.
- Smutný, M. et al.: Vyhodnocení Strategie udržitelného rozvoje Libereckého kraje pro období 2005-2020. Praha, Liberec: Regionální environmentální centrum ČR, Liberecký kraj, 2005.
- Koncept snižování emisí a imisí znečišťujících látek do ovzduší v Libereckém kraji. Integrovaný krajský program snižování emisí a Integrovaný krajský program ke zlepšení kvality ovzduší. Liberec: Liberecký kraj, ATEM – Ateliér ekologických modelů, s.r.o., 2003.
- Koncepce odpadového hospodářství. ISES, s.r.o., 2002.
- Vrtišková,L. et.al. Stav životního prostředí v jednotlivých krajích České republiky v roce 2005. Liberecký kraj. Praha, Liberec: CENIA, MŽP, KúLK. Listopad 2006.

Elektronické zdroje:

- www.chmi.cz
- www.kraj-lbc.cz
- www.portal.gov.cz
- www.isu.cz/pov/
- www.cenia.cz
- http://geoportal.cenia.cz
- www.uhul.cz; http://212.158.143.149/index.php
- www.czso.cz
- https://195.113.196.19/mapserv/php/maps.php
- http://ceho.vuv.cz/CeHO/CeHO/Informacni_systemy/CeHO_Produkce_OKEC_02_az_04_2000.doc - tabulka: Produkce odpadů z hlediska původu podle odvětvové klasifikace ekonomických činností a kategorie v územním členění na kraje, 2002–2004.
- http://www.env.cz/ippc
- Hodnocení kvality ovzduší v roce 2005, vymezení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší. Praha: MŽP, 2006. Dostupné z: http://www.env.cz/AIS/web-pub.nsf/$pid/MZPJAFCDLGTZ
- ČSÚ: Demografický, sociální a ekonomický vývoj Libereckého kraje v letech 2000 – 2004: http://www.czso.cz/xl/edicniplan.nsf/kapitola/13-5105-05-2000___2004-032
- Národní památkový ústav: Světové dědictví, NKP, chráněná území: http://monumnet.npu.cz/chruzemi/hledani.php
- http://www.vulhm.cz/docs/24/Zpravodaj/ZOL-Suppl-2005.pdf
- www.mze.cz
- http://www.liberec.czso.cz/xl/edicniplan.nsf/kapitola/13-5102-06-za_rok_2006-0965: Výsledky Strukturálního šetření v zemědělství 2005 v Libereckém kraji
- www.irz.cz
- www.uur.cz
- vdb.czso.cz

Legislativa:

- Zákon č. 86/2002 Sb., v pozdějším znění, o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů
- Zákon č. 114/1992 Sb., v pozdějším znění, o ochraně přírody a krajiny
- Zákon č. 334/1992 Sb., v pozdějším znění, o ochraně zemědělského půdního fondu
- Zákon č. 289/1995 Sb., v pozdějším znění, o ochraně lesa (lesní zákon)
- Zákon č.183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu
- Zákon č.100/2001 Sb., v pozdějším znění, o posuzování vlivů na životní prostředí
- Vyhláška č.500/2006 Sb., o územně analytických podkladech a územně plánovací dokumentaci
- Nařízení vlády č.597/2006 Sb., o sledování a vyhodnocování kvality ovzduší
- a další relevantní právní předpisy